

صبح جمعه

۱۴۰۰/۹/۵

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۵ آذر ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) بیبوندید.

فارسی ۳

۱۵ دقیقه

ادبیات غنایی (نی‌نامه)

درس ۶

صفحه ۴۴ تا صفحه ۵۱

۱- معنی واژه‌های (مستغرق، تجلی، دمساز، تاب) به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) روشن از پرتو رویت نظری نیست که نیست
 (ب) رفتم به در دیرش خوردم ز می عشقش
 (ج) ای به تو زنده جسم و جان، مونس جان کیستی؟
 (د) ز صورت تو کند نور معنوی حاصل
- منت خاک درت بر بصری نیست که نیست
 در حال دلم دریافت راهی ز هویدایی
 شیفته تو انس و جان، انس روان کیستی؟
 دل شکسته که هم سالک است و هم مجذوب

(۱) ج، الف، ب، د

(۳) د، ب، ج، الف

۲- در عبارت زیر املای کدام واژه نادرست است؟

«جوایی پاکیزه خصلت و پاک طینت و مهربان بود و طبع خوش و موزونی داشت و از لغات غیرمصطلح تازی در اشعار خود به کار نمی‌گرفت. چنان‌که رسایل و مکاتبی چند ملترماً به پارسی باستان نوشته و هیچ کلمه خارج از آن زبان در آن نیاورده است، در دیوانش مسطور است. حاجی ثنایی بر مستوراتش نوشت تا آن‌جا که محسود اقران شد و یافتن مینا و ساغر در منزلش را عیان کردند تا او را به بی‌اعتنایی به قواعد شرع متهم سازند.»

(۱) طینت

(۲) مسطور (در سطر دوم)

(۳) مستورات (در سطر سوم)

(۴) ثنا

۳- در چند بیت زیر آرایه‌های ادبی کاملاً درست مشخص شده‌اند؟

- (الف) ز شب روشنایی نجوید کسی
 (ب) سری را کجا تاج باشد کلاه
 (ج) بر این کینه بندند یک‌سر کمر
 (د) درختی نشانی همی بر زمین
 (ه) همان «گیو» کز بیم او روز جنگ
- کجا بهره دارد ز دانش بسی (جناس - اسلوب معادله)
 نشاید برید ای خردمند شاه (کنایه - واج‌آرایی)
 در و دشت گردد پر از کینه‌ور (کنایه - مجاز)
 کجا برگ خون آورد بار کین (استعاره - تشبیه)
 همی چرم روباه پوشد پلنگ (کنایه - تضاد)

(۱) دو

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

۴- کدام گزینه آرایه‌های بیت زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- «عرش آن بار گران را سبک از دوش انداخت
 (۱) نغمه حروف، جناس همسان، کنایه، تشبیه، استعاره
 (۲) تشخیص، مجاز، ایهام، جناس ناهمسان، جناس همسان
 (۳) تلمیح، استعاره، تشبیه، کنایه، واج‌آرایی
 (۴) مجاز، تلمیح، تضاد، ایهام تناسب، جناس
- خاک بی‌باک دلیر آمد و بر دوش گرفت»

۵- در کدام ابیات، نقش دستوری «مسند» دیده نمی‌شود؟

- (الف) بیرون نشود عشق توام تا ابد از دل
 (ب) بلند تا نشود در غمت حکایت من
 (ج) دل بیمار شد از دست رفیقان مددی
 (د) می نوش و جهان بخش که از زلف کمندت
- کاندر ازم حرز تو بستند به بازوی
 نهفته با دل خود می‌کنم شکایت تو
 تا طبیعت به سرآریم و دوايي بکنیم
 شد گردن بدخواه گرفتار سلاسل

(۱) الف، ج

(۲) ب، د

(۳) د، ج

(۴) الف، ب

۶- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر نادرست است؟

گر درخور مهرم احترامی بودی
من می‌گفتم که عشق من تا به کجاست

نزدیک توام غدر تمامی بودی
گر زان طرف از عشق مقامی بودی

(۱) ردیف، فعلی غیراسنادی با زمان ماضی استمراری است.

(۲) یک غلط املایی به چشم می‌خورد و ضمیر پیوسته در مصراع دوم نقش متممی دارد.

(۳) در رباعی مجموعاً سه جملهٔ پیرو و دو جملهٔ پایه وجود دارد.

(۴) همهٔ قافیه‌ها نقش نهادی دارند و معادل معنایی واژهٔ «جاه» در ابیات دیده می‌شود.

۷- به ترتیب نقش همهٔ کلمات مشخص شده در ابیات به درستی آمده است؛ به جز ...

(۱) تو روی دختر دل‌بند طبع من بگشای

(۲) وگر میرا هنری نیست یا خطایی هست

(۳) ندید دشمن بی‌طالع آن چه از حق خواست

(۴) من آبروی نخواهم ز بهر نان دادن

که خانگیش برآورده‌ام نه بازاری (مضاف‌الیه - مفعول)

تو آن مکارم اخلاق خویش یاد آری (متمم - نهاد)

که یار با سر لطف آمده است و دلداری (مفعول - معطوف)

که پیش طایفه‌ای مرگ به که بیماری (متمم - نهاد)

۸- ابیات کدام گزینه بیانگر مفهومی مشترک هستند؟

الف) کسی داند که «وحشی» را چه برق افتاد در خرمن

ب) فراق روی چو تو یوسفی کسی داند

ج) ز تنگنای فلک حال من کسی داند

د) دوری نیازموده چه داند که هجر چیست

ه) دلی که سوخت به داغ خلیل می‌داند

و) حال من دور از لب جان‌بخش او داند که چیست

(۱) الف، و، هـ (۲) ب، ج، د

که داغی بر جگر از تندی خوی کسی بیند

که روشنش شود آب دو دیدهٔ یعقوب

که هم‌چو طفل، مقید به گاهواره شود

از موج آب حال جگر‌تشنگان مپرس

که آتش دگران است عشق و باغ من است

چون سکندر هر که گردیده است داغ از تشنگی

(۳) و، ب، د (۴) هـ، ج، الف

۹- مفهوم بیت زیر، در ابیاتِ همهٔ گزینه‌ها تکرار شده است؛ به جز:

«هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش

(۱) تو اصل وجود آمدی از نخست

(۲) عفو خلقان همچو جو و همچو سیل

(۳) همه هستند سرگردان چو پرگار

(۴) هم ز آتش زاده بودند آن فریق

بازجوید روزگار وصل خویش»

دگر هر چه موجود شد فرع توست

هم بدان دریای خود تازند خیل

پدیدآرندهٔ خود را طلبکار

جزوها را سوی کل باشد طریق

۱۰- کدام خانه از خانه‌های جدول زیر درست انتخاب نشده است؟

بیت اصلی	بیت هم‌مفهوم	مفهوم بیت اصلی
گهی به خشم به تریاق برفشانی زهر گهی به صلح به زهر اندرافکنی تریاق	(۱) گهی زهر مرا تریاق سازد گهی درد مرا درمان فرستد	(۲) رفتارهای متناقض
هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی‌ست روزش دیر شد	(۳) ماهی ز آب بحر ندارد شکایتی باشد شراب تلخ به می‌خوارگان لذیذ	(۴) قابلیت و لیاقت درک عشق
نی حدیث راه پر خون می‌کند قصه‌های عشق مجنون می‌کند	(۵) ای که از کوچۀ معشوقهٔ ما می‌گذری بر حذر باش که سر می‌شکند دیوارش	(۶) مخاطرات و دشواری‌های عشق

فارسی ۱

ستایش / ادبیات تعلیمی /
ادبیات پایداری / ادبیات غنایی /
ادبیات سفر و زندگی / ادبیات
انقلاب اسلامی / ادبیات حماسی /
ادبیات داستانی
(طوطی و بقال، درس آزاد)
درس ۱ تا پایان درس ۱۵
صفحه ۱۰ تا صفحه ۱۱۹

۱۱- در کدام گزینه معنای دو واژه نادرست آمده است؟

- (۱) (سوداگر: تاجر)، (خیره: فروماندن)، (آورد: کارزار)
(۲) (هژیر: پسندیده)، (مسلم: پذیرفتن)، (گبر: خفتان)
(۳) (گرده: بالای گردن)، (رقعه: یادداشت)، (پدرام: خرم)
(۴) (مُحال: اندیشه باطل)، (یله: فریاد)، (خدنگ: نوعی تیر محکم)

۱۲- در هر دو بیت کدام گزینه، نادرستی املائی دیده می‌شود؟

- (الف) خردم به چشم خلق و بزرگم به نزد عقل
(ب) مرد باش و صخره مردان مشو
(ج) به معزولی به چشم درنشتی
(د) عزم او چون مهرهای خواهد نشاند
(ه) مفلوج گشته آتش و معلول گشته باد

- (۱) ب، ج (۲) الف، ب (۳) ه، الف (۴) د، ج

۱۳- واژگان کدام ابیات به ترتیب، یادآور عنوان اثری از آثار «معصومه آباد، سهراب سپهری، موسوی گرمارودی و دهخدا» می‌باشد؟

- (الف) دو گوشواره عرشند آفرینش را
(ب) گه نظم بخشد دهر را گه سور سازد شهر را
(ج) یک دل پر از لطافت یک دل پر از شهامت
(د) من زنده‌ام و عشق درونم جاری است

- (۱) الف، ج، د، ب (۲) ب، د، الف، ج (۳) د، ج، الف، ب (۴) د، الف، ج، ب

۱۴- آرایه «استعاره» در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) ای برشکسته سنبل مشکین به نسترن
(۲) کجاست آن صنم سروقد سیم‌اندام
(۳) عقل دیوانه شد آن سلسله مشکین کو
(۴) فرو برد سرو سهی را به خم

۱۵- در چند مورد از ابیات زیر ایهام یا ایهام تناسب دیده می‌شود؟

- (الف) همیشه در دل فرهاد می‌کند جولان
(ب) بی‌آه گرم نیست دل دردمند عشق
(ج) نیست ممکن به کسی روی دلی بنمایی
(د) دلم از مهر رخت سوخته وز دود دلم
(ه) چون عشق در دل آمد، آن‌جا خرد نیامد

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۶- کاربرد حرف «چون» و «را» در کدام گزینه مشابه یکدیگر است؟

(۱) چون شراب تلخ، صائب نیست بی کیفیتی	حرف تلخی کز نصیحت می چشانم خلق را
(۲) گر کند آفاق را چون صبح از احسان روسفید	نیست جز گرد کدورت، رزق من زین آسیا
(۳) ترکم به خنده چون دهن تنگ باز کرد	دل را لبش ز تنگ شکر بی نیاز کرد
(۴) چون تو در بستان برافکندی نقاب	لاله را دل بر گل و نسرين بسوخت

۱۷- در کدام بیت، ترکیب‌های اضافی بیشتری دیده می‌شود؟

(۱) آن روز شوق ساغر می خرم‌نم بسوخت	کآتش ز عکس عارض ساقی در آن گرفت
(۲) نسیم باد صبا دوشم آگهی آورد	که روز محنت و غم رو به کوتاهی آورد
(۳) دلم خزانه اسرار بود و دست قضا	درش ببست و کلیدش به دلستانی داد
(۴) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری	که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد

۱۸- کدام ابیات مفهومی یکسان در ذهن ایجاد می‌کنند؟

(الف) بی وطن منطلق شیرین و سخن چیزی نیست	بی وطن جان و دل و روح و بدن چیزی نیست
(ب) به بوستان وطن، سرو و سوسن‌اند همه	به روز فتنه، نگهبان میهن‌اند همه
(ج) در ره عشق وطن از سر جان خاسته‌ایم	تا در این ره چه کند همت مردانه ما
(د) کند جلای وطن سرخ‌روی مردان را	که در کمان نکند روی خویش گلگون تیر
(ه) بهر وطن گذشتم از سود خویش و باله	گر قصد جان نماید، شادم به جان‌سپاری
(۱) الف، ج، د	(۲) الف، ج، ه
(۲) ب، د، ه	(۳) الف، ج، ه
(۳) ب، د، ه	(۴) ب، ج، د

۱۹- مفهوم ضرب‌المثل بیت زیر با کدام گزینه قرابت دارد؟

«تباشی بس ایمن ز بازوی خویش

(۱) مکن تکیه بر زور بازوی خویش	نگهدار وزن ترازوی خویش
(۲) شیر خور نه از من از بازوی خویش	زان که خواهی خورد از پهلوی خویش
(۳) کار جهان و بال جهان دان که بر خدنگ	پر عقاب آفت جان عقاب شد
(۴) به نقش و نگارش چو طاووس دید	ز پر بیش از پا خجالت کشید

۲۰- کدام ابیات قرابت معنایی دارند؟

(الف) باطن این خلق کافرکیش با ظاهر مسنج	جمله قرآن درکنارند و صنم در آستین
(ب) سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع	دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت
(ج) در بهار ما خزان‌ها چون حنا پوشیده است	گر چه در ظاهر بهار بی‌خزان داریم ما
(د) چون بسی ابلیس آدم‌روی هست	پس به هر دستی نشاید داد دست
(۱) الف، ب	(۲) ب، ج
(۲) ب، ج	(۳) ج، د
(۳) ج، د	(۴) الف، د

عربی، زبان قرآن ۱ و ۳

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۳

الْوَجْهُ النَّافِعُ وَ الْوَجْهُ الْمَضِرُّ

درس ۲

صفحة ۱۹ تا صفحه ۲۴

عربی، زبان قرآن ۱

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ

إِنَّمَا مَسْئُولُونَ / مَطْرُ السَّمَكِ /

التَّعَايُشُ السَّلْمِيُّ / «هَذَا خَلْقُ

اللَّهِ» / الْمَعَالِمُ الْخَلَابِيَّةُ

درس ۱ تا پایان درس ۶

صفحة ۱ تا صفحه ۷۰

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿لَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ﴾:

- ۱) هنگامی که احزاب مؤمنان را دیدند گفتند این همان وعده‌ای است که الله داده است!
- ۲) آن هنگام که مؤمنان احزاب را دیدند گفتند این همان است که خداوند به ما وعده داده است!
- ۳) چون مؤمنان احزاب را دیدند گفتند این همانی نیست که به الله وعده داده‌ایم!
- ۴) مؤمنان وقتی احزاب را می‌بینند گویند آن همان است که خداوند ما را به آن وعده داده است!

۲۲- «يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ شَاهَدَتِ الْمَدِيرَةُ الطَّالِبَةَ الَّتِي كَانَتْ تَذْهَبُ نَحْوَ دَوْرَاتِ الْمِيَاهِ لِتَعْلِقَ حَنْفِيَّاتِ

الْمَاءِ الْمَفْتُوحَةِ!»:

- ۱) روز دوم خانم مدیر دانش‌آموزی را دید که به سمت سرویس بهداشتی می‌رفت تا شیرهای آب را که باز است ببندد!
- ۲) روز دوشنبه خانم مدیر دانش‌آموزی را دید که به سمت سرویس‌های بهداشتی می‌رفت تا شیرهای باز آب را ببندد!
- ۳) دومین روز مدیر دانش‌آموزی را دید که به سمت سرویس‌های بهداشتی می‌رود برای بستن شیرهای آبی که باز است!
- ۴) روز دوشنبه خانم مدیر دانش‌آموزی را دید که به سمت سرویس بهداشتی رفت تا اینکه شیرهای باز آب را ببندد!

۲۳- «إِلٰهِ جَهَنِّي بِأَصْدِقَاءِ تُفْرِحُ قَلْبِي زِيَارَتَهُمْ وَ تَنْفَعُنِي مُجَالَسَتُهُمْ فَهَوْلَاءُ مِنْ أَنْعَمِكُ!»: خدایا ...

- ۱) من را با دوستانی همراه کن که با دیدارشان قلبم شاد شود و از هم‌نشینی با آنان سود ببرم، چه آن‌ها از نعمت‌های تو هستند!
- ۲) مرا به دوستانی مجهز گردان که دیدارشان دلم را شاد کند و هم‌نشینی با آنان به من سود برساند زیرا اینان از نعمات تو هستند!
- ۳) مرا با دوستانی مجهز نمودی که دلم از دیدار آنان شاد می‌شود و نشستن با آنان برایم سودمند است، زیرا این‌ها نعمت تو هستند!
- ۴) من را مجهز کن با دوستانی که دیدارشان دل را شاد می‌کند و نشستن با آنان به من سود می‌بخشد، چه آنان نعمت‌های تو هستند!

۲۴- «الْحَرْبَاءُ مِنْ أَعْجَبِ الطَّيُورِ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَرَى فِي الْإِتِّجَاهِينَ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ دُونَ أَنْ تُحْرِكَ عَيْنَاهَا!»:

- ۱) آفتاب‌پرست از شگفت‌انگیزترین پرندگان است در حالی که قادر است در یک زمان در دو جهت بنگرد بدون اینکه چشمانش را حرکت دهد!
- ۲) آفتاب‌پرست عجیب‌ترین پرنده‌ای است که می‌تواند هم‌زمان در دو طرف نگاه کند بدون اینکه چشم او حرکت داده شود!
- ۳) آفتاب‌پرست پرنده شگفت‌انگیزی است که قادر است هم‌زمان بدون اینکه چشمانش را حرکت دهد در هر جهتی نگاه کند!
- ۴) آفتاب‌پرست از عجیب‌ترین پرندگان است در حالی که می‌تواند در یک زمان در دو جهت نگاه کند بدون اینکه چشمانش حرکت داده شوند!

۲۵- «أَقْبِلْ رُؤَسَاءَ الشَّرِكَاتِ وَ الْمَنَاجِمِ وَ الْقَوَاتِ الْمَسْلُوحَةَ عَلَى شِرَاءِ مَادَّةٍ قَدْ أُخْتَرِعَتْ فَانْتَشَرَتْ الْمَادَّةُ فِي الْعَالَمِ!»:

- (۱) رؤسای شرکتها و معادن و نیروهای مسلح برای خریدن ماده‌ای که اختراع شده بود روی آوردند پس این ماده در دنیا پخش شد!
- (۲) رؤسای شرکتها و معادن و نیروهای مسلح برای خریداری کردن ماده‌ای که اختراع کرده‌اند روی آوردند پس ماده در کل دنیا پخش شد!
- (۳) برای خریدن ماده‌ای که اختراع شده است رؤسای شرکتها و معادن و نیروهای مسلح روی آوردند پس ماده را در جهان پخش کردند!
- (۴) رؤسای شرکتها و معادن و نیروهای مسلح برای فروختن ماده‌ای که اختراع شده است روی می‌آورند بنابراین، ماده در جهان پخش گردید!

۲۶- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) لمدينتنا يزد حلويات لذيذة تُعجب السَّائِحِينَ كَثِيرًا! شهر ما يزد شیرینیجات خوشمزه‌ای دارد که گردشگران را بسیار به شگفت می‌آورد!
- (۲) هل تَعْلَمِينَ مِمَّ تَسْتَطِيعُ إِيرَانَ أَنْ تَحْصَلَ عَلَى ثَرْوَةٍ بَعْدَ النَّقْطِ! آيا می‌دانی ایران از چه چیزی می‌تواند به ثروتی پس از نفت دست یابد!
- (۳) سألتُ أبي: كيف يعيش هذا الطائر العجيب في تلك الأماكن المتروكة! از پدرم پرسیدم: این پرنده عجیب چگونه می‌تواند در آن مکان‌های متروکه زندگی کند!
- (۴) تلك أعشاب طيبة تُستعمل للوقاية من أمراضٍ معالجتها صعبة! آن‌ها گیاهان دارویی هستند که برای پیشگیری از بیماری‌هایی به کار برده می‌شوند که درمان آن‌ها سخت است!

۲۷- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) كانت طبيعة رشت الخلابه قد حيرتني حين كنتُ أقضي عطلاتي فيها! طبیعت جذّاب رشت هنگامی که تعطیلاتم را در آن می‌گذراندم مرا متحیر کرده بود!
- (۲) بعض الطلاب يستطيعون أن يقرؤوا الكتاب حينما يستمعون إلى كلام المعلم! برخی از دانش‌آموزان می‌توانند کتاب بخوانند هنگامی که به سخن معلم گوش می‌دهند!
- (۳) اشتريت الحبوب المسكنة من الصيدلي حتى أهدئ الصداع الذي كنتُ أشعرُ به: برای آنکه سر دردی که احساس می‌کردم را آرام کنم، برخی از داروهای تسکین‌دهنده را از داروخانه خریدم!
- (۴) اضواء تلك الأسماك المضيئة ساعدتني لالتقاط صُورٍ في ظلام البحر! نورهای آن ماهیان درخشان برای گرفتن عکس‌هایی در تاریکی دریا، به من کمک کردند!

۲۸- «بادهای شدیدی وزید و جریانی را در آب اقیانوس ایجاد کرد!»:

- (۱) عَصَفَتْ رِيَا حٌ شَدِيدَةٌ وَ حَدَّتْ نَيْآرٌ فِي مَاءِ الْمُحِيطِ!
- (۲) رِيَا حٌ شَدِيدَةٌ تَعْصِفُ وَ أَحَدَّتْ نَيْآرًا فِي مَاءِ الْمُحِيطِ!
- (۳) الرِيَا حٌ الشَّدِيدَةُ عَصَفَتْ وَ حَدَّتْ النِّيَا رٌ فِي مَاءِ الْمُحِيطِ!
- (۴) عَصَفَتْ رِيَا حٌ شَدِيدَةٌ وَ أَحَدَّتْ نَيْآرًا فِي مَاءِ الْمُحِيطِ!

■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٢٩ - ٣٣) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«الحديد» من العناصر الضرورية لحياة الإنسان والحيوان والنباتات أيضاً، لا يُشاهد غالباً بشكل خالص بل يوجد في التركيبات والأحجار في المعادن والجبال. لون الحديد فضي في الأصل ولكنه يتأكسد في الهواء وهذا يسبب الضرورة لحمايته من التغيير. العناصر في الطبيعة على قسمين حسب قياس وزنها مع الحديد ومن هنا تختلف خصائصها. هناك طريقتان لإنتاج الحديد: أحدهما الإنتاج الطبيعي من خلال الإستخراج من المعادن والآخر الصناعي خلال عمليات كيميائية، سيستخدم هذا العنصر الأساسي في صناعة المعدات المختلفة و أيضاً فيما تضر الإنسان كالأسلحة. قد أُشير إلى الحديد في القرآن أيضاً: ﴿ وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ ﴾

٢٩- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَوْلَ «الْحَدِيدِ»:

(١) التَعَرُّضُ لِلجَوِّ يَضُرُّ المُعَدَّاتِ الحَدِيدِيَّةَ المَخْتَلِفَةَ!

(٢) الإِنْتِاجُ الصَّنَاعِي هُوَ الطَّرِيقُ الوَحِيدُ لِلحَصُولِ عَلَى الحَدِيدِ!

(٣) لَا يوجَدُ الحَدِيدُ بِشَكْلِ خَالِصٍ أَوَّلًا بَلْ يُشَاهَدُ مَعَ شَيْءٍ آخَرَ!

(٤) قَدْ أَشَارَ القُرْآنُ الكَرِيمُ فِي الآيَةِ المَذْكُورَةِ إِلَى مَضَرَّاتِ الحَدِيدِ أَيْضًا!

٣٠- عَيْنِ الخَطَأِ:

(١) لَوْنُ الحَدِيدِ فِي البِدَايَةِ مِثْلَ الفِضَّةِ!

(٢) لَا يوجَدُ عَنصرٌ أَثْقَلُ مِنَ الحَدِيدِ فِي الطَّبِيعَةِ!

(٣) تَخْتَلِفُ صِفَاتُ العَنَاصِرِ المُخْتَلِفَةِ حَسَبَ وَزْنِهَا!

(٤) إِنَّا نَسْتَعْمِدُ العَمَلِيَّاتِ الكِيمِيَاوِيَّةَ لِإِنْتِاجِ الحَدِيدِ!

٣١- عَيْنِ المَوْضُوعَاتِ المَذْكُورَةِ فِي النَّصِّ عَلَى التَّرْتِيبِ:

(١) طَرِيقُ إِنْتِاجِ الحَدِيدِ / مَنَافِعُهُ الكَثِيرَةُ / قُوَّةُ كَثِيرَةٌ فِيهِ

(٢) لَوْنُ الحَدِيدِ / طَرِيقُ إِنْتِاجِهِ / ضَرُورَتُهُ لِلكَائِنَاتِ الحَيَّةِ

(٣) مَضَرَّاتُهُ لِلإِنْسَانِ / مَنَافِعُهُ الكَثِيرَةُ / ذَكَرَهُ فِي القُرْآنِ الكَرِيمِ

(٤) مَكَانُ إِسْتِخْرَاجِ الحَدِيدِ / كَوْنُهُ مَعْيَارًا لِسَائِرِ العَنَاصِرِ / تَغْيِيرُهُ فِي الهَوَاءِ

■ ■ عَيْنِ الخَطَأِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ وَ ٣٣)

٣٢- «الإنتاج»:

(١) اسم - مصدر على وزن «إنفعال» - معرفة / خبر

(٢) اسم - مفرد - للمذكر - حروفه الأصلية: ن ت ج

(٣) مذكر - معرف بأل - مضارعه: « يُنتج » على وزن: « يُفعل »

(٤) مذكر - معرفة - له ثلاثة حروف أصلية / خبر، و مبتدؤه: « أحد »

٣٣- «يسبب»:

(١) فعل مضارع - بزيادة حرف واحد - للغائب / خبر للمبتدأ

(٢) ماضيه: سبب، له حرف زائد فقط / فعل و مع فاعله جملة فعلية

(٣) مصدره « تسبب » على وزن « تفعيل » / فعل و فاعله « الضرورة »

(٤) مضارع - على وزن « يُفعل » - له ثلاثة حروف أصلية / فعل و الجملة فعلية

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٣٤ - ٤٠)

٣٤- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي صَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) سَجَلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو الْعِمَارَةَ الْأَثْرِيَّةَ فِي إِصْفَهَانَ فِي قَائِمَةِ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!
- (٢) شَاهَدَ الْعَوَاصُ الْمَصَابِيحَ الْمُلَوَّنَةَ الَّتِي تُحَوِّلُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى النَّهَارِ!
- (٣) الْمَهْرَجَانُ اخْتِفَالٌ بِمُنَاسِبَةٍ جَمِيلَةٍ كَمَهْرَجَانِ الْأَزْهَارِ وَ مَهْرَجَانِ الْأَفْلَامِ!
- (٤) عَلَّمَنَا الْمُدْرِّسُ أَنَّ لِلسَّانِ الْقَطِ سِلَاحَ طَبِيِّ مَمْلُوءٍ بِغُدْدٍ تُفَرِّزُ سَائِلًا مُطَهَّرًا!

٣٥- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) الْيَنْبُوعُ: نَهْرٌ كَثِيرُ الْمَاءِ أَوْ عَيْنٌ تَجْرِي مِنْ بَاطِنِ الْأَرْضِ!
- (٢) الْبِطَاقَةُ: وَرَقَةٌ صَغِيرَةٌ يُكْتَبُ عَلَيْهَا بَعْضُ الْمَعْلُومَاتِ الْمُتَعَلِّقَةِ بِمَوْضُوعٍ خَاصٍّ!
- (٣) اسْتَقْبَلْ: ذَهَبَ الرَّجُلُ الْمِضْيَافَ نَحْوَ الصِّيُوفِ وَ أَظْهَرَ فَرْحَهُ لَهُمْ!
- (٤) الدَّنْبُ: عَضُو خَلْفِ جِسْمِ الْحَيْوَانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرْدِ الْحَشْرَاتِ!

٣٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ الْمَفْرَدَاتِ:

- (١) الْغَرِيبُ فِي الْأَمْرِ أَنَّ الْأَسْمَاكَ لَيْسَتْ مُتَعَلِّقَةٌ بِالْمِيَاهِ الْمَجَاوِرَةِ! متضاد ← الْبَعِيدُ
- (٢) نِيصَحُنَا الْقَائِدُ أَنْ لَا نَسْمَحَ لِلْعَمَلَاءِ أَنْ يَفْرَقُوا بَيْنَ صَفُوفِنَا! جمع ← الْقَوَاعِدُ
- (٣) هُنَاكَ فِي هَذَا الرَّيْفِ مَعَالِمٌ أَثْرِيَّةٌ رَائِعَةٌ تَجْذِبُ سَيَّاحًا كَثِيرِينَ! مترادف ← الْقَرْيَةُ
- (٤) كُتِبَ عَلَى مَقْبَرَةِ هَذِهِ الْعَالِمَةِ: النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا! مفرد ← نَوْمٌ

٣٧- عَيْنُ الْعَدَدِ لَيْسَ صِفَةً:

- (١) مَقْبَرَةٌ ثَامِنٌ أُنْمِتْنَا (ع) فِي مَدِينَةِ مَشْهَدِ الْمَقْدَسَةِ بِمَحَافِظَةِ خِرَاسَانَ!
- (٢) الْيَوْمُ الثَّانِي عَشَرَ مِنْ شَهْرِ فِرُورْدِينَ يَوْمُ الْجُمْهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ!
- (٣) لِلْكُوكَبِ الرَّابِعِ فِي الْمَنْظُومَةِ الشَّمْسِيَّةِ قَمَرَانِ اثْنَانِ!
- (٤) بَعْدَ اجْتِهَادٍ كَثِيرٍ دَخَلْتُ جَامِعَةَ الطَّبِّ فِي السَّنَةِ الْعِشْرِينَ مِنْ عُمْرِي!

٣٨- عَيْنُ الْمَفْعُولِ لَيْسَ مَوْصُوفًا وَ لَا مُضَافًا:

- (١) ﴿لَا تُبْطَلُوا صِدْقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَ الْأَذَى﴾
- (٢) شَجَّعَ النَّاسُ فِي الْمُبَارَاةِ الْمُهَاجِمَ لِكِي يَهَاجِمَ!
- (٣) هَدَىٰ أَعْصَابُ أُخْتِي اللَّوْنُ الْبَنَفَسَجِي فِي عُرْفَةِ نَوْمِهَا! (٤) قَالَ الْمُعَلِّمُ إِحْتَرَمِ الْأَخَ الْأَكْبَرَ لِأَنَّ إِحْتِرَامَهُ وَاجِبٌ!

٣٩- عَيْنُ الْخَبَرِ يَكُونُ فِعْلًا لَهُ ثَلَاثَةُ حُرُوفٍ زَائِدَةٌ:

- (١) الشَّبَابُ الْمُؤْمِنُونَ لَا يَنْجَسُونَ أَبَدًا لِأَنَّهُ مِنْ كِبَائِرِ الذُّنُوبِ!
- (٢) هَوْلَاءُ فَلَاحُونَ يَسْتَخْرِجُونَ الْمِيَاهَ مِنَ الْبَيْتْرِ!
- (٣) رَأَيْتُ شَابِيَيْنِ صَالِحِينَ وَ هُمَا يَسْتَغْفِرَانِ رَبَّهُمَا بِتَوَاضُعٍ!
- (٤) النَّاسُ فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ سَيَحْتَقِلُونَ بِمُنَاسِبَةِ نُزُولِ الْأَمْطَارِ الْكَثِيرَةِ!

٤٠- عَيْنُ الْعَدَدِ التَّرْتِيبِيِّ مَنْصُوبًا بِالْبَيَاءِ:

- (١) إِذَا رَأَيْتَ رَجُلَيْنِ يَتَنَاجِيَانِ فَلَا تَدْخُلْ بَيْنَهُمَا!
- (٢) أَمَرْنَا الْإِمَامَ الصَّادِقَ (ع) أَنْ نَقْرَأَ خَمْسِينَ آيَةً مِنَ الْقُرْآنِ فِي كُلِّ يَوْمٍ!
- (٣) مَنْ يَقْدُرُ عَلَى أَنْ يَحْلِلَ السُّؤَالَ الثَّانِيَّ مِنْ هَذِهِ الْمَسَائِلِ!؟
- (٤) الْيَوْمَ نَزِيدُ أَنْ نَحْفَظَ الْقَصِيدَةَ الثَّلَاثِينَ مِنْ دِيْوَانِ «حَافِظٍ»!

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

توحید و سبک زندگی

فقط برای تو

درس ۳ تا پایان درس ۴
صفحه ۲۷ تا پایان صفحه ۵۰

۴۱- رفتار متناسب با ایمان به اینکه «تنها خداوند اداره‌کننده و مدبر جهان است»، مانوس شدن با کدام آیه است؟

- (۱) «ان الله ربی و ربکم»
(۲) «و الله هو الغنی الحمید»
(۳) «کل یوم هو فی شأن»
(۴) «فاعبدوه هذا صراط مستقیم»

۴۲- با تدبیر در آیات مبارکه سوره فرقان، چه دلیلی بر عدم ضمانت و دفاع پیامبر از مشرکان بیان می‌شود؟

- (۱) «من یعبد الله علی حرف»
(۲) «قد کفروا جاءکم من الحق»
(۳) «من اتخذ الهه هواه»
(۴) «انقلب علی وجهه»

۴۳- از نظر انسان موحد، دشواری‌های زندگی، بستری برای چیست و چگونه انسان به مسیر توحید عملی قدم می‌گذارد؟

- (۱) دانستن حکمت حوادث - با انتخاب سبک زندگی ویژه خود
(۲) رشد و شکوفایی - با انتخاب سبک زندگی ویژه خود
(۳) دانستن حکمت حوادث - اطاعت از فرمان‌های الهی
(۴) رشد و شکوفایی - اطاعت از فرمان‌های الهی

۴۴- تخریب محیط زیست و آلوده شدن طبیعت بازتاب کدام اندیشه در انسان است؟

- (۱) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ»
(۲) «أنا ربکم الاعلی»
(۳) «وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ»
(۴) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ»

۴۵- اگر بخواهیم برای بیت: «این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود/ هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار» موضوعی بیان کنیم، کدام یک را برمی‌گزینیم؟

- (۱) تلاش برای انجام فرائض الهی و دوری از گناه، مراتب خلوص انسان را به کمال می‌رساند.
(۲) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه الهی و دوری جستن از او برای وصول به اخلاص، غفلت را کم می‌کند.
(۳) وصول و دستیابی به درجاتی از علم محکم و استوار و به دور از خطا، مانع تباهی و لغزش‌ها می‌شود.
(۴) پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او و در نتیجه افزایش درجه اخلاص وجود دارد.

۴۶- نفوذناپذیری انسان در برابر وسوسه‌های ابلیس حاصل چیست و مصراع «برو این دام بر مرغی دگر نه» از زبان چه کسانی بیان می‌شود؟

- (۱) دیدار محبوب حقیقی - مؤمنان با اخلاص
(۲) پیشروی در اخلاص - مؤمنان با اخلاص
(۳) دیدار محبوب حقیقی - انسان‌های حکیم
(۴) پیشروی در اخلاص - انسان‌های حکیم

۴۷- منشأ کاری که فاعل آن نیت خوب دارد ولی حُسن فعلی در آن نیست، کدام است و مقاومت در برابر هیله‌های شیطان، بازتاب چیست؟

- (۱) نادانی - روی آوردن به درگاه خداوند
(۲) ریا - روی آوردن به درگاه خداوند
(۳) نادانی - رسیدن به زندگی پاک و با نشاط
(۴) ریا - رسیدن به زندگی پاک و با نشاط

۴۸- انجام یک عمل از حیث درستی، کمیت، نیت و شیوه، به ترتیب مربوط به کدام جنبه از حسن‌های آن عمل است؟

- (۱) فاعلی - فعلی - فاعلی - فعلی
(۲) فعلی - فعلی - فاعلی - فعلی
(۳) فاعلی - فعلی - فاعلی - فعلی
(۴) فعلی - فاعلی - فعلی - فاعلی

۴۹- بنابر سخنان امیرالمؤمنین علی (ع)، در میان کار نیک و عامل آن، کدام یک بر دیگری برتری دارد و دستیابی به اخلاص تام مشروط به چیست؟

- (۱) «الخیر» - تلاش برای دوری از گناهان
(۲) «فاعل الخیر» - کسب اخلاص به وسیله روزه
(۳) «فاعل الخیر» - تلاش برای دوری از گناهان
(۴) «الخیر» - کسب اخلاص به وسیله روزه

۵۰- چرا پروردگار دعای حضرت یوسف را اجابت کرد و مکر زنان را از او برگرداند؟

- (۱) «تصرف عنی کیدهن أصب إليهن و أکن من الجاهلین»
(۲) «رب السجن أحب إلي مما يدعوننی»
(۳) «إنه هو السميع العليم»
(۴) «لقد راودته عن نفسه فاستعصم»

دین و زندگی ۱

هدف زندگی / پر پرواز /
خود حقیقی /
پنجره‌ای به روشنایی /
آینده روشن /
منزلگاه بعد / واقعه بزرگ /
فرجام کار
آهنگ سفر / اعتماد بر او
درس ۱ تا پایان درس ۱۰
صفحه ۱ تا صفحه ۱۱۲

۵۱- قرآن کریم بعد از اینکه می‌فرماید: «و آن کس که سرای آخرت را بطلبد...» چه سرنوشتی را برای این دسته بیان فرموده است؟

(۱) «آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس که اراده کنیم می‌دهیم.»

(۲) «پاداش داده خواهد شد.»

(۳) «اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای ندارند.»

(۴) «آن چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است.»

۵۲- آراستگی روح انسان به فضیلت‌های اخلاقی، چه ثمره‌ای برای وی دارد و اساس قوانین و مقررات اجتماعی و روابط بین افراد بر چیست؟

(۱) احساس خوشحالی می‌کند و حالات گوناگون دارد. - تغییرناپذیری روح

(۲) مقرب درگاه الهی و مسجود فرشتگان می‌شود. - من ثابت

(۳) مقرب درگاه الهی و مسجود فرشتگان می‌شود. - تغییرناپذیری روح

(۴) احساس خوشحالی می‌کند و حالات گوناگون دارد. - من ثابت

۵۳- با بررسی زندگی و رفتار برخی افراد به‌منظور عبرت گرفتن از آنان، می‌بینیم که تفاوتی با منکران معاد ندارند، آن‌ها چه خصوصیتی دارند؟

(۱) زندگی و حیات این دنیا را چیزی جز ننگ و ذلت برای سرگرمی و بازی نمی‌دانند و همواره از دنیا گریزانند.

(۲) مدام از مرگ می‌ترسند و همواره به خاطر این ترس، دچار گناه نمی‌شوند و دنیا را معبود خود قرار نداده‌اند.

(۳) معاد را پذیرفته‌اند ولی این پذیرش به معنی قبول داشتن و ایمان و باور قلبی نیست و دنیا را معبود خود قرار داده‌اند.

(۴) انرژی فوق‌العاده و همت خستگی‌ناپذیر دارند و از خداوند عمری طولانی نمی‌خواهند بلکه عمری اثرگذار می‌خواهند.

۵۴- قرآن کریم در سوره قیامت پس از سوگند به نفس سرزنشگر چه بیانی درباره امکان معاد دارد و علت انکار معاد را چه چیزی معرفی می‌کند؟

(۱) «کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟» - مست و مغرور بودن در دنیا و اصرار بر گناهان

(۲) «کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟» - می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.

(۳) «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اولیه در می‌آوریم بلکه ...» - می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گناه کند.

(۴) «نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اولیه در می‌آوریم بلکه ...» - مست و مغرور بودن در دنیا و اصرار بر گناهان

۵۵- مفهوم آیه مبارکه «سلام بر شما وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام دادید» کدام است؟

(۱) یکی از ویژگی‌های بهشت در جهان آخرت، گفت‌وگوی بهشتیان با فرشتگان درگاه الهی است.

(۲) علت ورود به بهشت در جهان آخرت، اعمال و رفتار انسان‌ها در این دنیا می‌باشد و انسان عین عمل خود را می‌بیند.

(۳) یکی از ویژگی‌های عالم برزخ، ارتباط متوفی با خانواده است که نشان می‌دهد میان عالم برزخ و دنیا ارتباط وجود دارد.

(۴) آدمیان در عالم برزخ، در صورتی که نیکوکار باشند، از لذت‌های آن برخوردار می‌شوند.

۵۶- مفهومی که در ابتدای سخن شیطان با اهل جهنم بیان می‌شود، در کدام حدیث از معصومین (ع) منعکس شده است؟

«خداوند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی نداشتم؛ ...»

(۱) «ایشان به این کلام از شما شنواترند و فقط نمی‌توانند پاسخ دهند.»

(۲) «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید.»

(۳) «پس کدام‌یک از شما کراهت دارد که از زندان به قصر منتقل شود؟»

(۴) «آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟»

۵۷- مفهوم «سبب‌سوزی و سبب‌سازی خداوند» از کدام آیه شریفه، مستفاد می‌گردد و چرا اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال

انسان‌ها قرار می‌گیرد؟

(۱) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا» - چون اعمالشان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است.

(۲) «يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا» - چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را دیده‌اند و از هر خطایی مصون‌اند.

(۳) «الْيَوْمَ نَخِمْ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ...» - چون اعمالشان عین آن چیزی است که خداوند به آن دستور داده است.

(۴) «الْيَوْمَ نَخِمْ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ...» - چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را دیده‌اند و از هر خطایی مصون‌اند.

۵۸- در آیات سوره مبارکه آل عمران، فرمایش حق تعالی: «و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین

است» اوصاف چه کسانی به تفضیل بیان شده است؟

(۱) کسانی که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند.

(۲) متقیانی که در زمان توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند.

(۳) راستگویانی که راستگویی آن‌ها در روز قیامت برایشان سودبخش است.

(۴) آن‌ها که به راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند.

۵۹- «پیشنهاد انتخاب بهترین زمان‌ها برای انجام و تکرار آن» با کدام‌یک از اقدامات مسیر قرب الهی ارتباط دارد؟

(۱) هر چه قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است.

(۲) با خدا پیمان می‌بندد با انجام دستورات خدا، او را خشنود کند.

(۳) گذشت ایام آفاتی دارد که موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها می‌شود.

(۴) باید بداند که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش دارد.

۶۰- از بیت «گر توکل می‌کنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن» کدام‌یک از شرایط توکل حقیقی بر خدا استنباط می‌گردد؟

(۱) توکل کردن، فقط به معنای گفتن جمله «خدایا، بر تو توکل می‌کنم» نیست.

(۲) توکل در جایی درست است که ابتدا انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد و سپس بر خدا توکل کند.

(۳) انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و فقط با نیت خالص به خدا پناه آورد.

(۴) توکل در جایی درست است که انسان واقعاً خدا را تکیه‌گاه خود ببیند و حقیقتاً به او پناه آورد.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Some fish use their shapes and colors to hide themselves. The leaf fish is very flat and is brown with white spots. It looks just like a leaf floating on the water. But if a small fish swims near it, the leaf fish soon jumps into ...(69)... and shows that it is not a dead leaf but a deadly hunter. It ...(70)... opens its very large mouth and eats the smaller fish. The flatfish can make its body very flat and make it match the sea bottom. One kind of catfish is called the upside-down catfish. This strange fish often swims on its back. ...(71)... catfish of all is the walking catfish. The walking catfish can “walk” on land by using its tail and fins to push ...(72)... along the ground.

- 69- 1) danger 2) identity 3) situation 4) action
- 70- 1) bravely 2) rapidly 3) accidentally 4) heavily
- 71- 1) But the strangest 2) And stranger than
- 3) So as strange as 4) Or strange
- 72- 1) itself 2) them 3) it 4) themselves

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSEGE 1:

Last month I got the chance to take part in an underwater research project in an area of the Gulf of Mexico called the Flower Gardens. A team of professional researchers, led by the scientist Dr. Matt Phillips, was trying to learn more about the fish and various creatures that live in this part of the sea. The Flower Gardens are a long way from the shore and we spent three days on a boat.

The team used a piece of underwater equipment called a Remotely Operated Vehicle (ROV) to collect information. The ROV could measure water depth and temperature, and it also had a camera that sent live film back to the boat. The ROV was great fun. It was controlled by a computer on the boat, and I was allowed to operate it a few times.

However, the thing I enjoyed most was diving into the water. At first, I was quite frightened—mainly because I couldn’t see land in any direction. But as soon as I jumped into the water, I wasn’t afraid anymore. It was amazing to see the colorful fish swimming around, and I could see all the way to the Flower Gardens.

The trip was like a holiday, but I also learnt new things about science and research projects. The team was very friendly and everyone was happy to explain what they knew about the sea. It was a great opportunity and it has made me think about my goals in life. The experience will definitely help me work harder to become a scientist.

73- What is the author's main purpose in the passage?

- 1) To describe what happened in a science project
- 2) To explain how to apply for a place on a science trip
- 3) To give advice on understanding difficult areas of science
- 4) To encourage others to organize their own science projects

74- What does the author say about the ROV in the passage?

- 1) It was quite difficult to operate.
- 2) It shows a direct relationship between depth and temperature in water.
- 3) It was an expensive piece of equipment.
- 4) It recorded what was happening under water.

75- Which of the following best describes the author's attitude towards diving?

- 1) His main worry was losing sight of the boat.
- 2) He enjoyed it less than other parts of the trip.
- 3) His feelings changed once he was in the water.
- 4) He was quite frightened by the variety of fish.

76- Based on the information in the passage, what effect has the trip had on the author?

- 1) It has changed his opinion of science.
- 2) It has improved the way he works in a team.
- 3) It has made him a lot more interested in the sea.
- 4) It has encouraged him to work towards his goals.

PASSAGE 2:

Around the world, one in four people will have some kind of mental illness during their lifetime. Around 450 million people are living with a mental health problem right now, making it one of the biggest health issues in the world. Yet people rarely talk about any mental health problems they have because of the fear of social rejection. World Mental Health (WMH) Day was first celebrated in 1992. It was created to inform people about how common mental health issues are and to fight for better conditions and treatment for people who have a mental health problem. The number of people and organizations involved in celebrating WMH Day has grown and grown, and now many countries, such as Australia, actually have a Mental Health Week, which includes WMH Day on 10 October. Each year there is a different theme. For example, in 2017 the theme was mental health in the workplace.

To take care of your mental health, do regular exercise, eat well, and spend some time with friends and family members. As well as looking after yourself, think about how you could support other people. For example, you could find out more about common issues such as anxiety and depression, so you will understand friends' and colleagues' problems better. You could also encourage your workplace to start a wellness program that would benefit everyone. Companies with wellness programs have found employees take 28 percent less time off for sickness. Anything you do on WMH Day, even just talking to people about it, will help us all to understand and support people better.

77- What does the passage mainly discuss?

- 1) The number of people who have mental health problems in the world
- 2) Different ways we can celebrate World Mental Health Day
- 3) How companies can take care of their employees' mental health
- 4) The importance of learning about mental health and the ways we can improve it

78- The underlined word "Yet" in paragraph 1 is closest in meaning to

1) still	2) however
3) besides	4) therefore

79- It can be inferred from the passage that

- 1) supporting other people is a way to take care of our own mental health
- 2) simply talking to people about World Mental Health Day is not helpful
- 3) all our friends and co-workers at work experience anxiety and depression
- 4) wellness programs encourage workers to spend less time on their job responsibilities

80- According to the passage, which of the following statements is NOT TRUE?

- 1) Twenty-five percent of the world population suffer from a type of mental disorder.
- 2) People who suffer from a kind of mental disorder do not talk about it very often.
- 3) Mental health at work is an important theme of World Mental Health Day every year.
- 4) Having wellness programs at work are good for both companies and their workers.

صبح جمعه

۱۴۰۰/۹/۵

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۵ آذر ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
منطق و فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۰
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
۳	اقتصاد	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۲۰
	اقتصاد - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	
۵	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۶	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	تاریخ (۳)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
	تاریخ (۲)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
	جغرافیا (۲)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۵
	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
۱۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۱۵	منطق	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۶	فلسفه یازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۵
	فلسفه یازدهم - سؤال‌های آشنا	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۸	روان‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۲۰ دقیقه

چرخه آمار در حل مسائل
(گام‌های چرخه آمار در حل مسائل)
صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷

۸۱- «انتخاب روش نمونه‌گیری»، «گردآوری داده‌ها» و «تفسیر نتایج به‌دست آمده»، به‌ترتیب از راست به چپ، مربوط به کدام گام‌های چرخه آمار است؟

(۲) ۴-۳-۱

(۱) ۵-۲-۱

(۴) ۵-۳-۲

(۳) ۴-۲-۲

۸۲- در رابطه با گام‌های چرخه آماري کدام گزینه به‌درستی بیان نشده است؟

(۱) تصحیح اشتباهات احتمالی با بررسی دقیق داده‌ها در مرحله گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها انجام می‌شود.

(۲) در مرحله طرح و برنامه‌ریزی، ما درباره چگونگی اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر به توافق می‌رسیم.

(۳) نتیجه‌گیری و نقد و بررسی در مرحله تحلیل داده‌ها صورت می‌گیرد.

(۴) درک درست مسئله و به‌دنبال آن، تعریف و بیان دقیق آن مربوط به مرحله بیان مسئله می‌باشد.

۸۳- در کدام یک از گام‌های چرخه آمار در حل مسائل، شاخص‌های مرکزی و پراکنندگی و نمودارها ارائه می‌شوند؟

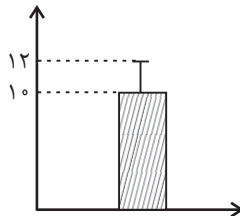
(۴) چهارم

(۳) سوم

(۲) دوم

(۱) اول

۸۴- نمودار مقابل برای داده‌های نرمال رسم شده است، کدام گزینه در مورد آن درست است؟

(۱) تقریباً ۶۸٪ داده‌ها بین ۸ و ۱۲ قرار دارند.

(۲) تقریباً ۹۶٪ داده‌ها بین ۶ و ۱۰ قرار دارند.

(۳) مجموع مقادیر میانه و مُد برابر ۴۰ است.

(۴) واریانس داده‌ها برابر با ۲ است.

۸۵- عبارت «سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی را تا حد ممکن به اطلاعات کمی تبدیل کنیم.» مربوط به کدام گام از چرخه آمار در حل مسائل است؟

(۲) طرح و برنامه‌ریزی

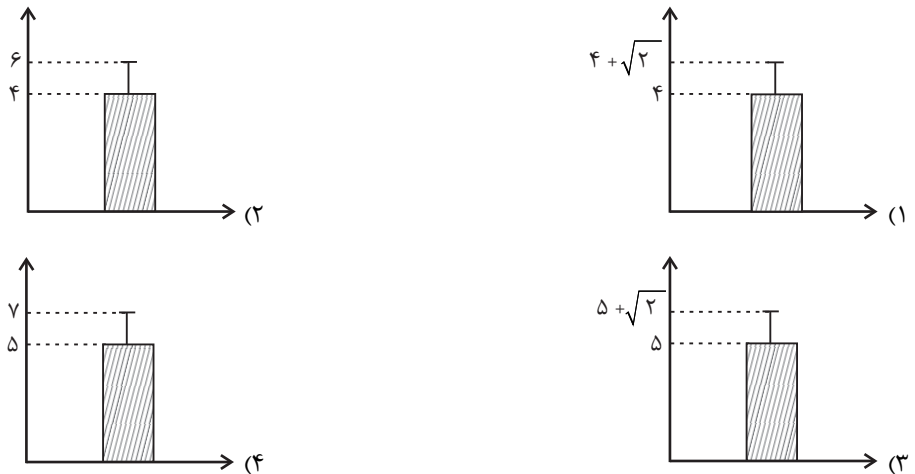
(۱) بیان مسئله

(۴) تحلیل داده‌ها

(۳) گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها

۸۶- کدام نمودار برای داده‌های ۳, ۶, ۴, ۵, ۷ مناسب است؟

۸۷- دو مدرسه A و B هم در سال ۹۹ و هم در سال ۱۴۰۰ هر کدام به ترتیب ۶۰ و ۴۰ دانش‌آموز کنکوری داشته‌اند. اگر تعداد قبولی‌ها در کنکور در

مدرسه A، در سال ۱۴۰۰ به اندازه ۵۰ درصد افزایش داشته و در مدرسه B به اندازه ۲۰ درصد افزایش داشته باشند، در مورد عملکرد مدرسه‌ها در سال ۱۴۰۰ کدام گزینه همواره درست است؟

(۱) عملکرد مدرسه B نسبت به مدرسه A بهتر است.

(۲) عملکرد مدرسه A نسبت به مدرسه B بهتر است.

(۳) عملکرد دو مدرسه یکسان بوده است.

(۴) باید علاوه بر داده‌های فوق، تعداد دانش‌آموزان قبول شده در سال ۹۹ در هر دو مدرسه گزارش شود تا بتوانیم مقایسه کنیم.

۸۸- برای بررسی درآمد خانوارهای یک شهر در کدام شیوه نمونه‌گیری، تمامی قشرهای جامعه شانس حضور دارند؟

(۱) انتخاب خانوارها براساس رقم اول کد پستی

(۲) انتخاب خانوارهای یک محله

(۳) انتخاب خانوارهایی که پلاک منزل آن‌ها مضرب ۵ باشد.

(۴) انتخاب خانوارها براساس رقم اول تلفن منازل

۸۹- در یک کارخانه تولید گوشی تلفن همراه، ماهانه ۴۰,۰۰۰ گوشی تولید می‌شود. در ماه اخیر، ۱۰۰۰ گوشی را به‌طور تصادفی انتخاب کرده و تست

می‌کنند. ملاحظه می‌شود ۲۰۰ عدد گوشی، مشکل دارند؛ در این بررسی آماری، اختلاف اندازه جامعه و اندازه نمونه چقدر است؟

(۱) ۳۹۸۰۰ (۲) ۳۹۰۰۰ (۳) ۳۰۰۰۰ (۴) ۳۲۲۰۰

۹۰- با توجه به داده‌های دو گروه زیر، به ترتیب کدام شاخص مرکزی برای گروه «الف» و کدام شاخص پراکندگی برای گروه «ب» مناسب‌تر است؟

«الف»: ۱۵, ۱۶, ۱۴, ۱۵, ۱۷, ۱۹, ۱۷ «ب»: ۳, ۲۲, ۲۶, ۲۵, ۲۵, ۲۷, ۲۹

(۱) میانگین - انحراف معیار

(۲) میانگین - انحراف معیار

(۳) میانگین - دامنه میان چارکی

(۴) میانگین - دامنه میان چارکی

ریاضی و آمار (۱)

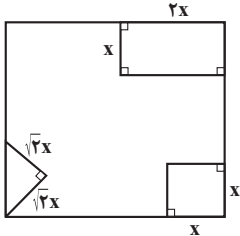
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

معادله درجه دوم
تابع
صفحه‌های ۹ تا ۲۰

۹۱- مجموع جواب‌های معادله $x^2 - (3x-1)^2 = 0$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۹۲- از مربعی به ضلع ۹ cm شکل‌های روبه‌رو بریده شده است. مساحت باقی‌مانده 65 cm^2 است. مقدار x چند سانتی‌متر است؟

- (۱) $\sqrt{3}$
(۲) ۲
(۳) $2\sqrt{2}$
(۴) $2\sqrt{3}$

۹۳- معادله $x^2 - 10x - m = 0$ دارای ریشه مضاعف است. مجموع ریشه معادله و مقدار m کدام است؟

- (۱) -۲۰ (۲) -۱۵ (۳) ۱۵ (۴) ۲۵

۹۴- اگر مجموع ریشه‌های معادله درجه دوم $2ax^2 + (2a-1)x - 1 = 0$ برابر با صفر باشد، مقدار a چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{4}$ (۳) ۱ (۴) -۲

۹۵- ریشه‌های معادله $\frac{1}{x-1} + \frac{2x-1}{x+1} = \frac{x}{x-1}$ چگونه‌اند؟

(۱) فقط یک جواب مثبت دارد. (۲) فقط یک جواب منفی دارد.

(۳) دو جواب مثبت دارد. (۴) یک جواب مثبت و یک جواب منفی دارد.

۹۶- ضابطه تابع محیط مستطیل‌هایی که عرض آن‌ها ۲ واحد کمتر از یک سوم برابر طول آن‌ها است، برحسب طول آن‌ها (x) کدام است؟

- (۱) $P(x) = \frac{1}{3}x - 6$ (۲) $P(x) = \frac{1}{3}x - 4$ (۳) $P(x) = \frac{1}{3}x + 6$ (۴) $P(x) = \frac{1}{8}x + 4$

۹۷- برد تابع خطی $y = -\frac{1}{3}x - 1$ مجموعه $R = \{y \in \mathbb{R} \mid -2 \leq y \leq 3\}$ است. دامنه این تابع کدام است؟

- (۱) $D = \{x \in \mathbb{R} \mid -12 \leq x \leq 3\}$ (۲) $D = \{x \in \mathbb{R} \mid -2 \leq x \leq 3\}$
(۳) $D = \{x \in \mathbb{R} \mid -3 \leq x \leq 12\}$ (۴) $D = \{x \in \mathbb{R} \mid -8 \leq x \leq 7\}$

۹۸- اگر خط $3x + 1 = 0$ محور تقارن تابع درجه دوم $y = 2x^2 + kx - 1$ باشد، مقدار k کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

۹۹- اگر رابطه $f = \{(4, a^2 - 1), (3, a + b), (4, 3), (2, 1), (a, 3)\}$ تابع باشد و $f(3) = 5$ ، مقدار b کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۷

۱۰۰- اگر $x + 2a = 60$ باشد، ماکزیمم مقدار $y = xa$ کدام است؟

- (۱) ۳۰۰ (۲) ۴۵۰ (۳) ۶۰۰ (۴) ۹۰۰

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

آشنایی با اقتصاد
نهادهای پولی و مالی (پول)
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲

۱۰۱- پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

(الف) یکی از علت‌های توجه اسلام به اقتصاد چیست؟

(ب) دو محدودیت ... و ... وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددانان به آن «کمیابی» می‌گویند.

(ج) چه چیزی باعث توقف و یا انحطاط انسان می‌شود؟

(د) کدام گزینه، به‌ترتیب بیانگر: نمونه کالاهای ضروری - نمونه کالاهای واسطه‌ای - نمونه کالاهای سرمایه‌ای است؟

(۱) (الف) اهمیت روزافزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها و تأثیر عوامل اقتصادی بر همه جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه اعم از اجتماعی، سیاسی و فرهنگی، (ب) ناشناخته بودن بسیاری از منابع و امکانات موجود - استفاده بی‌رویه از منابع و امکانات موجود، (ج) متوقف شدن در نیازهای مادی و حیوانی خود، (د) دارو - آرد به کار رفته در تولید نان - ماشین‌آلات کارخانه‌ها

(۲) (الف) جایگاه والای علم اقتصاد امروزه میان مجموعه دانش و معارف بشری و مورد توجه بودن رشته اقتصاد در معتبرترین دانشگاه‌های جهان به‌عنوان یک رشته تحصیلی مهم، (ب) محدودیت در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود - محدود بودن منابع و امکانات موجود، (ج) استفاده بیش از حد از منابع و امکانات و اسراف در مصرف آن‌ها، (د) مسکن - یخچال در مغازه بستنی‌فروشی - لوستر (نورافشان)

(۳) (الف) اهمیت روزافزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها و تأثیر عوامل اقتصادی بر همه جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه اعم از اجتماعی، سیاسی و فرهنگی، (ب) محدودیت در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود - محدود بودن منابع و امکانات موجود، (ج) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، (د) دارو - ورقه‌های فولاد به‌کار رفته در تولید اتومبیل - ماشین‌آلات کارخانه‌ها

(۴) (الف) جایگاه والای علم اقتصاد امروزه میان مجموعه دانش و معارف بشری و مورد توجه بودن رشته اقتصاد در معتبرترین دانشگاه‌های جهان به‌عنوان یک رشته تحصیلی مهم، (ب) ناشناخته بودن بسیاری از منابع و امکانات موجود - استفاده بی‌رویه از منابع و امکانات موجود، (ج) پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، (د) نمک - فرش‌های گران قیمت - ابزار تولیدی

۱۰۲- میزان تولید کل کشوری در سه سال پیاپی به‌ترتیب ۲۳۰۰، ۲۹۳۰ و ۳۷۵۰ هزار میلیارد ریال بوده است، با انتخاب سال اول به‌عنوان سال پایه میزان تولید کل در سه سال مورد نظر برحسب قیمت‌های سال پایه به‌ترتیب ۲۳۰۰، ۲۶۲۵ و ۳۴۹۵ هزار میلیارد ریال تغییر یافته است. براساس این محاسبات به‌ترتیب:

(الف) کدام اعداد مربوط به پدیده تورم در سال دوم و سوم در این جامعه است؟

(ب) افزایش مقدار تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در سال دوم و سوم نسبت به سال پایه کدام است؟

(ج) افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سوم کدام است؟

- (۱) (الف) ۳۰۵ - ۲۵۵ (ب) ۳۲۵ - ۱۱۹۵، (ج) ۳۰۵ - ۲۵۵ (۲) (الف) ۲۵۵ - ۳۰۵ (ب) ۳۰۵ - ۲۵۳ (ب) ۳۵۳ - ۱۵۹۱، (ج) ۲۵۵ - ۳۰۵
- (۳) (الف) ۳۵۵ - ۴۰۵ (ب) ۳۲۵ - ۱۱۹۵، (ج) ۳۵۵ - ۴۰۵ (۴) (الف) ۳۰۵ - ۲۵۵ (ب) ۳۵۳ - ۱۵۹۱، (ج) ۳۵۳ - ۱۵۹۱

۱۰۳- جدول زیر اطلاعات مربوط به هزینه‌های یک بنگاه اقتصادی را نشان می‌دهد. در صورت اجاره دادن کارگاه و ماشین‌آلات تولیدی، صاحب این بنگاه، ماهانه ۱۵ میلیون تومان به دست می‌آورد. با توجه به مندرجات فوق و اطلاعات جدول:

(الف) سود حسابداری این بنگاه در طول یک سال چقدر است؟

(ب) میزان سود سالیانه‌ای که صاحب این بنگاه در اظهارنامه مالیاتی خود، درج خواهد کرد، چقدر است؟ (صاحب این بنگاه خود مالک کارگاه و ماشین‌آلات مورد استفاده است.)

تعداد دستگاه تولیدی سالانه	۱۲۰ دستگاه
قیمت هر دستگاه	۱۰ میلیون تومان
تعداد کارگران	۵ نفر
حقوق ماهانه هر کارگر	۱/۵ میلیون تومان
هزینه حمل‌ونقل کالاها	سالانه ۸۰ میلیون تومان
هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز	سالانه ۵۴۰ میلیون تومان
هزینه استهلاک سالانه	$\frac{1}{3}$ هزینه خرید مواد اولیه سالانه

- (۱) (الف) ۳۱۰ میلیون تومان، (ب) ۱۳۰ میلیون تومان (۲) (الف) ۴۵۰ میلیون تومان، (ب) ۱۵۹ میلیون تومان
- (۳) (الف) ۴۵۰ میلیون تومان، (ب) ۱۳۰ میلیون تومان (۴) (الف) ۳۱۰ میلیون تومان، (ب) ۱۵۰ میلیون تومان

۱۰۴- با توجه به مندرجات جدول زیر، با فرض اینکه عمر مفید ماشین آلات ۲۵ سال است، در این صورت:

الف) میزان هزینه استهلاک سالیانه چند ریال است؟

ب) مقدار درآمد خالص سالیانه این بنگاه اقتصادی، چند ریال است؟

۱	خرید ماشین آلات	۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	میزان درآمدزایی سالیانه	۹۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱ الف) (الف) ۱۲,۳۰۰,۰۰۰ (ب) ۸۱,۸۰۰,۰۰۰

۲ الف) (الف) ۱۳,۲۰۰,۰۰۰ (ب) ۸۱,۸۰۰,۰۰۰

۳ الف) (الف) ۱۲,۳۰۰,۰۰۰ (ب) ۸۸,۱۰۰,۰۰۰

۴ الف) (الف) ۱۳,۲۰۰,۰۰۰ (ب) ۸۸,۱۰۰,۰۰۰

۱۰۵- در یک جامعه فرضی، کالاهای جدول زیر در مدت یک سال تولید شده است. با توجه به رقم این تولیدات و سایر داده‌ها:

الف) تولید ناخالص داخلی این جامعه چند میلیون ریال است؟

ب) تولید خالص داخلی آن چند ریال است؟

ج) چنانچه جمعیت کل این جامعه ۴۰ میلیون نفر باشد

«تولید خالص داخلی سرانه» آن چند ریال است؟

۱ الف) (الف) ۳,۹۶۰ (ب) ۲,۶۱۰ (ج) ۴۸

۲ الف) (الف) ۳,۹۴۰ (ب) ۲,۱۴۰ (ج) ۵۳/۵

۳ الف) (الف) ۳,۹۶۰ (ب) ۲,۱۴۰ (ج) ۴۸

۴ الف) (الف) ۳,۹۴۰ (ب) ۲,۶۱۰ (ج) ۵۳/۵

A	ماشین آلات	۱۰۰ دستگاه از قرار هر دستگاه	۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
B	پوشاک	۲۰۰ عدد از قرار هر عدد	۱۵۰,۰۰۰ ریال
C	مواد غذایی	۱۰۰ تن از قرار هر تن	۲۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
D	هزینه استهلاک		$\frac{3}{4}$ ارزش مواد غذایی
E	ارزش خدمات ارائه شده		$\frac{1}{3}$ ارزش پوشاک

۱۰۶- جدول زیر دربردارنده ارقام مختلف درآمدی است که در طول یک سال نصیب یک جامعه فرضی با جمعیت ۲۰ میلیون نفر شده است. با توجه به مندرجات جدول:

الف) درآمد ملی این جامعه، چند میلیارد ریال است؟

ب) درآمد سرانه این جامعه، چند هزار ریال است؟

ج) به ترتیب کدام ردیف جدول، قیمت خدمات سرمایه و کدام ردیف، اجاره بها یا وجوه مربوط به اجاره است؟

د) معنا و مفهوم سرانه چیست؟

توجه: درآمد کارمندان و کارگران، موضوع ردیف‌های ۴ و ۶ به تفکیک محاسبه شده است.

ردیف	اقلام درآمدی	ارزش
۱	درآمد صاحبان سرمایه	۴۵۰ میلیارد ریال
۲	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	$\frac{1}{2}$ مجموع ردیف‌های ۱ و ۶
۳	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	$\frac{3}{2}$ درآمد صاحبان سرمایه
۴	درآمد حقوق‌بگیران	$\frac{2}{3}$ مجموع ردیف‌های ۳ و ۵
۵	سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها	۳۶۰ میلیارد ریال
۶	دستمزدها	۵۲۰ میلیارد ریال

۱ الف) (الف) ۳۱۸۰ (ب) ۴۶۲ (ج) ۱-۲ (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه

۲ الف) (الف) ۳۶۲۵ (ب) ۱۵۹ (ج) ۱-۲ (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید آن جامعه

۳ الف) (الف) ۳۶۲۵ (ب) ۴۶۲ (ج) ۱-۲ (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد آن جامعه

۴ الف) (الف) ۳۱۸۰ (ب) ۱۵۹ (ج) ۱-۲ (د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه

۱۰۷- عبارت کدام گزینه بیانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) در کدام یک از انواع تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؟

ب) ... مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

ج) میزان کارآفرینی در هر کسب و کاری برابر است با: ...

د) هر یک از مثال‌های زیر در ارتباط با کدام نوع بازار است؟ «بازار ماکارونی - شرکت توانیر - فروشندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها - خریداران عمده کالا و خدمات مثل خریدهای دولتی»

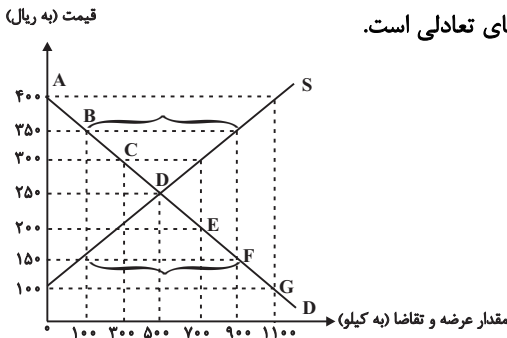
۱) الف) احیا، ب) سرمایه مالی، ج) نوآوری ضربدر خطرپذیری، د) رقابتی - انحصاری - مزایده - مناقصه

۲) الف) صنعت، ب) سرمایه فیزیکی، ج) نوآوری ضربدر خطرپذیری، د) انحصاری - رقابتی - مناقصه - مزایده

۳) الف) حیازت، ب) سرمایه مالی، ج) نوآوری تقسیم بر خطرپذیری، د) رقابتی - انحصاری - مزایده - مناقصه

۴) الف) احیا، ب) سرمایه فیزیکی، ج) نوآوری تقسیم بر خطرپذیری، د) انحصاری - رقابتی - مناقصه - مزایده

۱۰۸- مطابق با نمودار زیر، در سطح قیمت ۲۰۰ ریال، میزان عرضه ... از مقدار عرضه تعادلی و میزان تقاضا ... از مقدار تقاضای تعادلی است و در سطح قیمت ۳۵۰ ریال، میزان عرضه ... از مقدار عرضه تعادلی و میزان تقاضا ... از مقدار تقاضای تعادلی است.

۱) بیشتر - کمتر - کمتر - بیشتر

۲) بیشتر - بیشتر - کمتر - کمتر

۳) کمتر - کمتر - بیشتر - بیشتر

۴) کمتر - بیشتر - بیشتر - کمتر

۱۰۹- جدول زیر بیانگر قیمت دو نوع کالا در یک سال معین است. چنانچه درصد تورم در قیمت این کالاها برابر باشد، قیمت کالای B در ابتدای سال چند ریال است؟

کالا	قیمت	ابتدای سال (به ریال)	انتهای سال (به ریال)
A	۶,۶۵۰,۳۰۰	۱,۱۲۰,۲۰۰	۱,۷۱۳,۹۰۶
B	۴,۵۵۰,۲۰۰	?	۸,۶۴۴,۸۰۶

۱) ۶,۲۴۰,۱۵۰

۲) ۶,۶۵۰,۳۰۰

۳) ۴,۵۵۰,۲۰۰

۴) ۵,۶۵۰,۲۰۰

۱۱۰- با توجه به نمودار تصویری روبه‌رو، در رابطه با قدرت خرید پول:

الف) چرا گفته می‌شود قدرت خرید پول دستخوش تغییر است؟

ب) پول در مقابل چه چیزی ارزش خود را حفظ نکرده است؟

ج) قدرت خرید پول در جامعه وابسته به چیست؟

د) پول با چه چیزی رابطه غیرمستقیم دارد؟

ه) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول در جامعه چیست؟

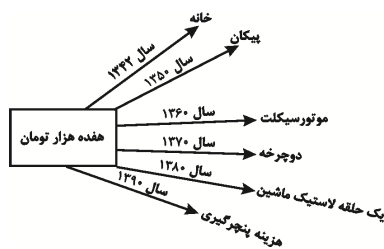
و) علت کاهش قدرت خرید پول، کدام است؟

۱) الف) چون یک واحد پول نتوانسته در طول زمان ارزش خود را حفظ کند. ب) سطح عمومی قیمت‌ها، ج) سطح عمومی قیمت‌ها، د) سطح عمومی قیمت‌ها، ه) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه، و) وجود تورم

۲) الف) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی، افزایش هماهنگ نداشته است. ب) سطح عمومی قیمت‌ها، ج) نقدینگی، د) سطح عمومی قیمت‌ها، ه) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه، و) وجود تورم

۳) الف) چون یک واحد پواحد نتوانسته در طول زمان ارزش خود را حفظ کند. ب) حجم پول در گردش، ج) سطح عمومی قیمت‌ها، د) سطح عمومی قیمت‌ها، ه) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه، و) وجود تورم رکودی

۴) الف) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی، افزایش هماهنگ نداشته است. ب) حجم پول در گردش، ج) نقدینگی، د) سطح عمومی قیمت‌ها، د) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه، و) وجود تورم رکودی

اقتصاد - سؤالهای «آشنا»

آشنایی با اقتصاد
 نهادهای پولی و مالی (پول)
 صفحه‌های ۶۱ تا ۷۶

۱۱۱- فردی با ۲۰۰,۰۰۰ تومان پس‌انداز خود می‌تواند:

۲۰ اوراق مشارکت با سود هر ورق ۵۰۰ تومان خریداری کند، یا این پول را در بانک با سود ۲۰٪ سرمایه‌گذاری کند، یا با خرید و فروش تعدادی سکه طلا ۷۰,۰۰۰ تومان سود کسب کند، یا با سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار ۶۰,۰۰۰ تومان سود دریافت کند.

الف) این فرد پول خود را در چه کاری باید سرمایه‌گذاری کند؟

ب) هزینه فرصت این انتخاب برای فرد کدام خواهد بود؟

۱) الف) سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار، ب) ۷۰,۰۰۰ تومان سودی که از خرید و فروش سکه می‌توانست کسب کند.

۲) الف) خرید و فروش سکه طلا، ب) ۴۰,۰۰۰ تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بانک می‌توانست کسب کند.

۳) الف) خرید و فروش سکه طلا، ب) ۶۰,۰۰۰ تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار می‌توانست کسب کند.

۴) الف) سرمایه‌گذاری در بانک، ب) ۱۰,۰۰۰ تومان سودی که از خرید اوراق مشارکت می‌توانست کسب کند.

۱۱۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی «سالیانه» یک بنگاه اقتصادی با ۳۰ نفر کارمند و تولید «سالیانه» ۲۴۰۰ دستگاه هریک

به ارزش: ۵,۶۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۵۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی «معادل»	۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل:	$\frac{1}{5}$ ارزش مواد اولیه خریداری شده

۲) ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

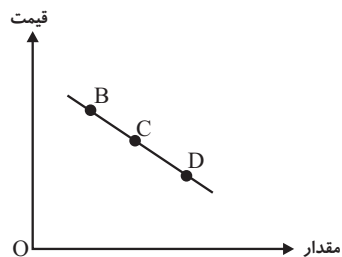
۱) ۱۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود حسابداری

۴) «ضرر یا زیان» ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۳) «ضرر یا زیان» ۱۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۱۳- با فرض این که نقاط B و C به ترتیب از چپ به راست بر روی منحنی تقاضا قرار داشته باشند، وضع نقطه B در مقایسه با نقطه C به چه صورت

است؟

۱) قیمت: کم‌تر و مقدار: بیش‌تر

۲) قیمت و مقدار: کم‌تر

۳) قیمت: بیش‌تر و مقدار: کم‌تر

۴) قیمت و مقدار: بیش‌تر

۱۱۴- با توجه به مندرجات جدول زیر و هم‌چنین چنانچه مجموع ارزش اقلام: مواد غذایی، ماشین‌آلات، پوشاک در یک جامعه فرضی: ۱۸۵ میلیارد ریال باشد در این صورت، الف) تولید خالص داخلی سرانه، ب) تولید خالص داخلی و ج) تولید خالص ملی، کدام است؟

A	هزینه استهلاک	$\frac{1}{5}$ تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند
B	خدمات ارائه شده	$\frac{2}{3}$ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور
C	جمعیت کل کشور	۸۵ میلیون نفر
D	تولید خارجیان مقیم کشور	۳۰ میلیارد ریال
E	تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.	۸۵ میلیارد ریال

الف) (۱) ۲۶۵۴، ب) ۲۵۳، ج) ۲۷۳، د) ۲۵۶۴، ب) ۲۳۵، ج) ۲۵۱

الف) (۳) ۲۶۵۴، ب) ۲۱۸، ج) ۲۱۵، د) ۲۵۶۴، ب) ۲۱۸، ج) ۲۷۳

۱۱۵- به فرض چنانچه یک دستگاه «کالای سرمایه‌ای» را به قیمت: ۹۹ میلیارد ریال خریده باشیم و عمر مفید آن، ۱۱ سال باشد، در این صورت به ترتیب: «از راست به چپ»

الف) هر سال چه مقدار باید به‌عنوان «هزینه استهلاکی» کنار گذاشته شود؟

ب) چنانچه در چهار سال آخر عمر مفید این کالای سرمایه‌ای ۹٪ افزایش قیمت داشته باشد، مجموع «هزینه استهلاک» چهار سال آخر چه میزان خواهد بود؟

ج) قیمت جدید این «کالای سرمایه‌ای» کدام است؟

توجه: ارقام به «میلیون و میلیارد ریال» است.

الف) (۱) ۹، ب) ۳۹,۲۴۰، ج) ۱۰۷,۹۱۰، د) ۸، ب) ۳۹,۲۴۰، ج) ۱۰۷,۰۹۱

الف) (۳) ۸، ب) ۳۹,۴۲۰، ج) ۱۰۷,۹۱۰، د) ۹، ب) ۳۹,۴۲۰، ج) ۱۰۷,۰۹۱

۱۱۶- با توجه به اطلاعات جدول زیر، کدام کشور به‌طور نسبی در زمینه صادرات موفق‌تر است؟ (دو کشور از نظر جمعیتی تفاوتی با یکدیگر ندارند.)

شاخصها کشورها	تولید ملی (به میلیارد دلار)	میزان صادرات (به میلیارد دلار)
A	۱۰۰	۵۰
B	۲۰۰	۴۰
C	۴۰۰	۲۰
D	۳۰۰	۳۰

الف) (۱) A، ب) (۲) B، ج) (۳) C، د) (۴) D

۱۱۷- به ترتیب، در چه صورت تولید داخلی ایران برابر تولید ملی آن می‌شود و کدام فعالیت باعث افزایش تولید ناخالص داخلی ایران می‌شود؟

(۱) در صورتی که تولید ایرانیان مقیم خارج معادل تولید ایرانیان در داخل کشور باشد. / تربیت فرزندان توسط مادرشان در ایران به‌جای سپردن آن‌ها به مهدکودک

(۲) در صورتی که تولید خارجی‌های مقیم ایران معادل تولید ایرانیان مقیم خارج باشد. / افزایش فعالیت تولیدی زنان در مزرعه‌های ایران

(۳) در صورتی که تولید ایرانیان در داخل کشور معادل صفر باشد. / افزایش تولید ایرانیان مقیم خارج از کشور

(۴) در صورتی که تولید ایرانیان مقیم خارج معادل صفر باشد. / افزایش فعالیت‌های اقتصاد زیرزمینی در ایران

۱۱۸- فرض کنیم کشاورزان هر کیلوگرم «پنبه تولیدی» خود را به ارزش ۴۵۰۰ ریال به کارگاه‌های «ریسندگی» بفروشند. کارگاه‌های ریسندگی، این مقدار پنبه را به مقداری نخ تبدیل کرده و به ارزش ۶۰۰۰ ریال به کارگاه‌های «پارچه‌بافی» می‌فروشند. در کارگاه‌های پارچه‌بافی، نخ به «پارچه» تبدیل شده و به مبلغ ۸۵۰۰ ریال به کارگاه‌های «تولید پوشاک» فروخته می‌شود. در این کارگاه پارچه به پوشاک تبدیل شده و به مبلغ ۱۷۰۰۰ ریال به دست «مصرف‌کنندگان» می‌رسد.

الف) ارزش افزوده «مرحله اول و سوم» به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

ب) محاسبه «کل پولی» که از طرف بنگاه‌ها به سمت «خانوارها» جریان می‌یابد و همچنین، محاسبه مجموع «مزد، اجاره و سود» که در سطح جامعه بر اثر فعالیت‌های تولیدی جامعه ایجاد شده است، مربوط به کدام روش‌های محاسبه «تولید کل» جامعه می‌باشد؟

ج) برای این‌که در محاسبه اشتباه نشود، کارشناسان هنگام محاسبه «ارزش کل کالاها و خدمات نهایی» چگونه عمل می‌کنند؟

۱) الف) (۲۵۰۰، ۴۵۰۰) ب) روش هزینه‌ای - روش هزینه‌ای، ج) حداقل دو روش را به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

۲) الف) (۲۵۰۰، ۴۵۰۰) ب) روش هزینه‌ای - روش درآمدی، ج) هر سه روش را به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

۳) الف) (۴۵۰۰، ۲۵۰۰) ب) روش درآمدی - روش درآمدی، ج) حداقل دو روش را به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

۴) الف) (۴۵۰۰، ۲۵۰۰) ب) روش درآمدی - روش هزینه‌ای، ج) هر سه روش را به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

۱۱۹- جدول زیر حاوی اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در سه سال پیاپی است. اگر میزان تورم در سال دوم و سوم معادل: ۲۴۷ و ۱۶۳۱ هزار میلیارد ریال باشد؛ به ترتیب (از راست به چپ):

سال	تولید کل
۱۳۷۹	۴۲۹۰
۱۳۸۰	؟
۱۳۸۱	۷۸۰۰
تولید کل به قیمت جاری (هزار میلیارد ریال)	۴۲۹۰
تولید کل به قیمت ثابت (هزار میلیارد ریال)	۴۲۹۰

الف) تولید کل در سال دوم و سوم، کدام است؟

ب) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سوم، چقدر است؟

توجه: سال پایه، سال ۱۳۷۹ منظور شده است.

۱) الف) (۵۵۸۳ - ۹۴۳۱، ب) (۱۲۹۳ - ۵۱۴۱) ۲) الف) (۶۰۷۷ - ۶۱۶۹، ب) (۱۵۴۰ - ۱۸۷۹)

۳) الف) (۵۵۸۳ - ۶۱۶۹، ب) (۱۲۹۳ - ۱۸۷۹) ۴) الف) (۶۰۷۷ - ۹۴۳۱، ب) (۱۵۴۰ - ۵۱۴۱)

۱۲۰- عبارات کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) چه هنگامی می‌توان از افزایش نقدینگی صحبت کرد؟

ب) اگر دولت با خلق پول، حقوق کارمندان را ۱۷٪ افزایش دهد و به میزان ۱۲٪ در جامعه تورم داشته باشیم، قدرت خرید کارکنان چه تغییری یافته است؟

ج) علت کاهش قدرت خرید پول چیست؟

د) نقش اصلی پول در مبادلات ... است.

۱) الف) زمانی که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیشتر شده باشد، ب) قدرت خرید اسمی آنان ۱۷٪ افزایش یافته است. ج) تورم، د) وسیله سنجش ارزش

۲) الف) زمانی که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیشتر شده باشد، ب) قدرت خرید اسمی آنان تنها ۵٪ افزایش یافته است. ج) رکود، د) وسیله پس‌انداز

و حفظ ارزش

۳) الف) زمانی که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم کمتر شده باشد، ب) قدرت خرید واقعی آنان ۱۷٪ افزایش یافته است. ج) تورم، د) وسیله پرداخت در مبادلات

۴) الف) زمانی که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیشتر شده باشد، ب) قدرت خرید واقعی آنان ۵٪ افزایش یافته است. ج) تورم، د) آسان‌سازی مبادله

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره پارکشت و بیداری)
صفحه‌های (۴) (۳) (۴۷)

۱۲۱- همه موارد، بیانگر ویژگی‌های «سطح فکری» شعر دوره بیداری است؛ به جز:

- (۱) نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی به کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی تغییر کرد.
- (۲) ضرورت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی موجب توجه به دانش‌ها و فنون جدید شد.
- (۳) مضمون قانون و قانون‌مداری در سخن شاعران و نویسندگان راه یافت و بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.
- (۴) جایگاه زنان در اجتماع نیز مورد توجه شاعران عصر بیداری قرار گرفت.

۱۲۲- کدام گزینه درباره ویژگی‌های نثر دوره بیداری صحیح است؟

- (۱) در نثر این دوره واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا بیشتر می‌شود و به دلایل گوناگون بسیاری از لغات انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... به نثر فارسی وارد می‌شود.
- (۲) نثر فارسی حتی پیشتر از شعر فارسی در دوره بیداری، قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود.
- (۳) اکثر نویسندگان این دوره، داستان را مطابق ذوق حاکمان می‌نوشتند و سبک نویسندگی آنان مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت.
- (۴) نثر در دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی، تجددخواهی و آزادی‌طلبی و با هدف تأثیر بر اصول داستان‌نویسی گسترش یافت.

۱۲۳- چه تعداد از موارد زیر، مربوط به سطح ادبی شعر مشروطه می‌باشند؟

- الف) به کارگیری اصطلاحات عامیانه موسیقی توسط برخی شاعران
- ب) گرایش بعضی شاعران به سرودن ترانه و تصنیف
- ج) سادگی و روانی شعر عصر مشروطه
- د) در نظر داشتن تخیلات شاعران پیشین

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۲۴- نمونه‌های تازه تخیل در عصر بیداری در شعر کدام شاعر دیده می‌شود و در این دوره چه عاملی، زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد؟

- (۱) میرزاده عشقی - گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد یا نوین
- (۲) ادیب‌الممالک فراهانی - نوآوری در عرصه تخیل با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی
- (۳) ایرج میرزا - نوآوری در عرصه تخیل با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماعی
- (۴) عارف قزوینی - گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد یا نوین

۱۲۵- در بررسی سطح زبانی ابیات زیر، کدام گزینه را با سایر گزینه‌ها متفاوت می‌بینید؟

(۱) سال‌ها خواستم از حق که به کام تو رود	چرخ تا خلق بیابند ز انصاف تو کام
(۲) جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه	ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید
(۳) رونق فرهنگ دیرین رهنمای هر دل است	اعتبار دین و آیین پاسبان هر در است
(۴) تا رایست انصاف فرو کوفت، ز بیداد	در ملک نشانی است که در قاف ز عنقا است

۱۲۶- کدام گزینه در مورد شعر زیر از اشرف‌الدین گیلانی صحیح نیست؟

- «گر زنی بی سیم از دریا به ساحل تلگراف
گر کنی خلق غرامافون و سینماتوگراف»
- «گر نمایی بهر خود از اطلس و مخمل لحاف
سندس استبرق اندر باغ جنت مال ماست»
- (۱) زبان شعر ساده، محاوره‌ای و کوچه‌بازاری است.
(۲) کلمات بیگانه، همراه با کلمات کهن در شعر وجود دارند.
- (۳) شاعر به شعر پرصلابت گذشته وفادار مانده است.
(۴) تمرکز بر محتوا، مانع توجه شاعر به ظاهر شعر شده است.

۱۲۷- کدام عبارت صحیح نیست؟

- (۱) شاعران سنت‌گرای عصر مشروطه، به قالب‌هایی مثل مستزاد و چهارپاره توجه بیشتری داشتند.
(۲) گروهی که به زبان کوچه و بازار شعر می‌گفتند، پایبندی کمتری به عروض داشتند.
(۳) کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر مشروطه دیده می‌شود.
(۴) شعر این دوره به دلیل موقعیت اجتماعی و انقلابی برای عموم مردم قابل فهم است.

۱۲۸- بر اساس ویژگی‌های فکری، کدام بیت متناسب با شعر دوره بیداری نیست؟

- (۱) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
دست خود ز جان شستم از برای آزادی
- (۲) مجنون منم که عشق وطن دارم و فغان
از عشق خاک و آب و گل و سنگ می‌کنم
- (۳) نباشد همی نیک و بد پایدار
همان به که نیکی بود یادگار
- (۴) چو زن تعلیم دید و دانش آموخت
روان جان به نور بینش افروخت

۱۲۹- ابیات کدام گزینه از درون‌مایه‌های شاخص شعر عصر بیداری برخوردار هستند؟

- (الف) از وطن دوری و غربت هم گوارای من است
چند خواهی این چنین ای خانه‌ویران زیستن
- (ب) وان که شد تسلیم عدل و پیش قانون سر نهاد
پایه قدرش به کاخ مهر پهلو می‌زند
- (ج) سرو تا بنده بالای تو شد از دل پاک
بر زبان همه آزادی سرو چمن است
- (د) در گلستان جهان یک گل به آزادی نرست
همچو من سرو چمن هم راستی آزاد نیست
- (ه) به باد رفت سر شمع و هم‌چنان می‌گفت
که فکر مردم هستی به باد داده کنی
- (۱) الف، د، ه
(۲) ب، ج، د
(۳) ب، د، ه
(۴) الف، ج، ب

۱۳۰- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

- «یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران
تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند»
- (۱) کجا رفتند آن یاران که دیگر با فغان من
سری بیرون نمی‌آید نه از خاکی نه از لاک
- (۲) بلبان رفتند از صحن گلستان خانه‌خیز
بی‌نوایم هم‌نشین زاغ و زغن باشد مرا
- (۳) همدمان رفتند و من از هم‌رهان وامانده‌ام
میرم از این غم که بی‌یاران چرا من زنده‌ام
- (۴) رفتند رفیقان و رسیدند به منزل
در خواب غروری تو هنوز، ای دل غافل!

فصل یکم
فصل دوم
فصل سوم
صفحه‌های (۱۰ تا ۷۸)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱- ادامه‌دهنده شعر حکمی ... بود که شیوه ... را ادامه داد.

(۱) ناصر خسرو - شهید بلخی	(۲) کسایی مروزی - ناصر خسرو
(۳) ناصر خسرو - کسایی مروزی	(۴) شهید بلخی - کسایی مروزی

۱۳۲- کدام ویژگی سبکی در متن زیر دیده نمی‌شود؟

«سپس عبدالمطلب گفت که ایهاالملک! من خداوند اشترم نه خداوند خانه و مر این خانه را خداوندی هست و او خانه خود را نگه دارد.»

(۱) فراوانی کلمات عربی	(۲) تکرار اسامی
(۳) ایجاز و اختصار	(۴) کوتاهی جملات

۱۳۳- کدام بیت از نظر فکری، در چارچوب سبک خراسانی قرار نمی‌گیرد؟

(۱) شاد زی با سایه‌چشمان شاد	که جهان نیست جز فسانه و باد
(۲) زدش بر زمین بر به کردار شیر	بدانست کاهم نماند به زیر
(۳) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما	چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
(۴) برآمد قیرگون ابری ز روی نیلگون دریا	چو رای عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا

۱۳۴- در کدام بیت سجع دیده نمی‌شود؟

(۱) وعده دهد به یار خود گل دهد از کنار خود	پر کند از خمار خود دیده خون‌چکیده را
(۲) ویرانه آب و گل چون مسکن بوم آمد	این عرصه کجا شاید پرواز همایی را
(۳) ربع از دلم پر خون کنم اطلال (ویرانه‌ها) را جیحون کنم	خاک دمن گلگون کنم از آب چشم خویشتن
(۴) بهر خدای را خمش خوی سکوت را مکش	چون که عصیده (حلوا) می‌رسد کوه کن قصیده را

۱۳۵- کدام بیت دارای سجع و استعاره مکنیه است؟

(۱) روی دلت به ما کن جان مست از لقا کن	بیگانگی رها کن چون آشنای مایی
(۲) من و گنج سخن‌سنجی که گنجی خواهد و رنجی	چو من گر اهل این گنجی تو را دیوانگی باید
(۳) مالک عفوش ندانم تا نپوشاند خطایم	صاحب فضلش ندانم تا نبخشد گناهم
(۴) می از جام مودت نوش و در کار محبت کوش	به مستی بی‌خمار است این می نوشین اگر نوشی

۱۳۶- آرایه‌های مذکور در کدام گزینه، در بیت زیر دیده می‌شود؟

«با باد سحرگاهی گر امشب روز می‌خواهی
از آن خورشید خرگاهی برافکن دامن محمل»

الف) تشبیه - واج‌آرایی

ب) استعاره مصرحه - تضاد

ج) سجع - استعاره مکنیه

د) موازنه - تشخیص

ه) تناسب - کنایه

الف - ج (۱) ب - ج (۲) ب - د (۳) د - ه (۴)

۱۳۷- خط عروضی کدام مصراع درست آمده است؟

(۱) نمانده بود مرا طاقتِ جدایی او: نَ مانِ دِ بودِ مَ را طاقِ تِ جِ دا بیِ او

(۲) خواهم که دهم جان به تو میلِ دلم این است: خا هَم کِ دِ هَم جانِ بِ تِ میِ لِ دِ لَم این است

(۳) خوش لب و خوش دهن و چابک و شیرین حرکات: حُش لَ بو حُش دَ نَ نو چا بُ کو شی رین حَ رَ کات

(۴) حسن هم داد خدا بر وی حسن عجبی: حُسن هَم داد خُ دا بَر وی حُسنِ نِ عِ جِ بیِ

۱۳۸- توضیح مقابل کدام گزینه نادرست است؟

(۱) چه فتنه بود که حسن تو در جهان انداخت

(۲) بلای غمزه نامهربان خون‌خوارت

(۳) ز عقل و عافیت آن روز بر کران ماندم

(۴) همین حکایت روزی به دوستان برسد

که یک دم از تو نظر بر نمی‌توان انداخت (هجای پایانی هر دو مصراع کشیده محسوب می‌شود)

چه خون که در دل یاران مهربان انداخت (نون ساکن در واژه «خون» حذف می‌شود.)

که روزگار حدیث تو در میان انداخت (صامت «و» در این بیت وجود ندارد.)

که سعدی از پی جانان برفت و جان انداخت (تعداد هجاهای بلند بیشتر از هجاهای کوتاه است.)

۱۳۹- در کدام مصراع‌ها هجای کشیده دیده می‌شود؟

الف) مگر آدمی نباشد که برنجد از عتیب

ب) و گرم تو سیل باشی نگریم از نشیب

ج) نه چنان که بنده باشم همه عمر در رکیب

د) متحیرم در اوصاف جمال و روی و زبیت

ه) چه کنم به دست کومه که نمی‌رسد به سیب

الف، ج (۱) ب، د (۲) ب، ج (۳) الف، ه (۴)

۱۴۰- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) شد آن زمانه که شعرش همه جهان بَنُوشت

(۲) امروز به غم فزون‌ترم از دی

(۳) اکنون به دام صد غم محنت منم اسیر

(۴) بوی بهبود ز اوضاع جهان می‌شنوم

شد آن زمانه که او شاعر خراسان بود

و امسال به نقد کمتر از پارم

آن مرغ خوشدلی که تو دیدی پرید و رفت

شادی آورد گل و باد صبا شاد آمد

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)
الْوَجْهُ النَّافِعُ وَالْوَجْهُ الْمَضَرُّ
درس ۲
صفحه‌های ۱۹ تا ۲۴
عربی زبان قرآن (۱)
ذَاكَ هُوَ اللَّهُ
إِنكُمْ مَسْئُولُونَ / مَطَرُ السَّمَكِ /
التَّعَايُنُ السَّلْمِيُّ / «هَذَا خَلَقَ اللَّهُ» /
الْمَعَالِمُ الْخَلَّابَةُ
درس ۱ تا پایان درس ۶
صفحه‌های ۱ تا ۷۰

■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۴۱ - ۱۴۴)

۱۴۱- «حَاوَلَ الْفَرْدَ مِنْذُ صِغَرِهِ أَنْ يُطَوِّرَ الْمَادَّةَ الَّتِي كَانَتْ تَنْفَجِرُ بِحَرَارَةِ قَلِيلَةٍ!»: الْفَرْدُ

- (۱) از کودکی خود تلاش کرد ماده‌ای که با حرارت کمی منفجر می‌شد، بهبود یابد!
- (۲) از کودکی‌اش کوشید که ماده‌ای را که با گرمای اندکی منفجر می‌شد، بهبود دهد!
- (۳) از زمان کودکی خود می‌کوشید ماده‌ای را که با اندکی گرما منفجر می‌شد، بهتر کند!
- (۴) تلاش کرد تا از کودکی‌اش ماده‌ای را که تنها با حرارت کمی منفجر می‌شد، بهینه سازد!

۱۴۲- «الْغُرَابُ قَدْ يَدُلُّ بَعْضَ حَيَوَانَاتِ الْغَابَةِ بِصَوْتِهِ الْخَاصِّ عَلَى الْإِبْتِعَادِ السَّرِيعِ مِنْ خَطَرٍ يُهَدِّدُهَا!»:

- (۱) گاهی کلاغ با صدای مخصوصش بعضی از حیوانات جنگل را برای دور کردن سریع خود از خطری که تهدید می‌کند راهنمایی می‌نماید!
- (۲) کلاغ گاهی با صدای خود که خاص است برخی از حیوانات جنگل را برای دور شدن سریع از خطری که آن‌ها را تهدید کرده است راهنمایی می‌کند!
- (۳) گاهی کلاغ برخی از حیوانات جنگل را با صدای مخصوص خود برای دور شدن سریع از خطری که تهدیدشان می‌کند راهنمایی می‌کند!
- (۴) کلاغ بعضی از حیوانات جنگل را با صدای خاص خود راهنمایی کرده است تا از خطری که آنان را تهدید می‌کند سریعاً دور شوند!

۱۴۳- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) قد أقبَلْنَا عَلَى الْعِلْمِ الَّذِي يَنْتَفِعُ بِهِ الْجَمِيعُ!؛ به علمی روی آورده‌ایم که همه از آن سود می‌برند!
- (۲) هُنَاكَ رِجَالٌ يَبْحَثُونَ عَنْ طُرُقِ لِقَاتِ الْمَزِيدِ مِنَ النَّاسِ!؛ مردانی هستند که دنبال راه‌هایی برای کشتن بیشتر مردم می‌گردند!
- (۳) مِنَ الْأَفْضَلِ أَنْ نَسْتَفِيدَ مِنَ الْإِخْتِرَاعَاتِ الَّتِي تُسَهِّلُ أَعْمَالَ الْإِنْسَانِ!؛ بهتر است از اختراعاتی استفاده کنیم که کارهای انسان را آسان می‌کنند!
- (۴) قَرَأْتُ فِي الْأُسْبُوعِ الْمَاضِي عُنْوَانًا خَطَا نَشْرَهُ إِجْدَى الصُّحُفِ!؛ در هفته گذشته عنوان نادرستی را خواندم که در یکی از روزنامه‌ها پخش شده است!

۱۴۴- «حَسَادَاتُ نِيكِي هَا رَا مِي خُورِد هِمَانَطُور كِه آتَش هِيْزِم رَا مِي خُورِد!»:

- (۱) الْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ!
 - (۲) النَّارُ يَأْكُلُ الْحَطَبَ كَمَا تَأْكُلُ الْحَسَدُ الْحَسَنَاتِ!
 - (۳) الْحَسَادَةُ تُذْهِبُ الْحَسَنَاتِ كَمَا أَكَلَتِ النَّارُ الْحَطَبَ!
 - (۴) تَبْلُغُ الْحَسَادَةُ الْأَعْمَالَ الْحَسَنَةَ وَلَكِنَّ النَّارَ تَأْكُلُ الْحَطَبَ!
- ۱۴۵- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَالِالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ الْبُومَةِ وَلَكِنَّهَا تُعَوِّضُ هَذَا النِّقْصَ بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا!»

- (۱) تحريك: اسم - مفرد مذکر - مصدر (ماضیه: حرَّك؛ مضارع: يُحرِّك) - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- (۲) لا تتحرَّك: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - من باب «تفعل»؛ حروفه الأصلية: ح ر ك / فاعله: عين
- (۳) تُعَوِّضُ: مضارع - فعل مزيد ثلاثي (مصدره: تعويض؛ و له حرفان زائدان) - لازم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (۴) رأس: اسم - مفرد مذکر (جمعه: رؤوس) - معرب / مضاف اليه و مجرور؛ مضافه: تحريك؛ ضمير «ها»: مضاف اليه

١٤٦- عَيْنِ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) اِعْتَصَمَ الْمُسْلِمُونَ بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَ مَا تَفَرَّقُوا!

(٢) الْقُرْآنُ يَأْمُرُ الْمُسْلِمِينَ أَلَّا يَسْتَبُوا مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَ الْكُفَّارِ!

(٣) هُوَ يُحَاوِلُ مُحَاوَلَةً كَثِيرَةً لِإِيجَادِ التَّفْرِيقِ بَيْنَ صُفُوفِ الْمُسْلِمِينَ!

(٤) الْبِلَادُ الْإِسْلَامِيَّةُ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الشُّعُوبِ الْكَثِيرَةِ، تَخْتَلِفُ فِي لُغَاتِهَا!

١٤٧- «بَدَأَ إِمْتِحَانُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ صَبَاحاً وَ طَالَ سَاعَتَيْنِ وَ الرَّبِيعِ، سَبْعَةَ عَشَرَ تَلْمِيذاً دَخَلُوا الصَّلَاةَ لِيُؤَدُّوا

الامتحان، ثلاثة تلاميذ منهم تركوا الصلاة في الساعة التاسعة و الربع ولكن الآخرين جلسوا هناك حتى نهاية

الامتحان!» عَيْنِ الْخَطِّ حَسَبِ الْعِبَارَاتِ:

(١) أَرْبَعَةَ عَشَرَ تَلْمِيذاً بَقُوا فِي الصَّلَاةِ حَتَّى نِهَايَةِ الْإِمْتِحَانِ!

(٢) ثَلَاثَةَ تَلْمِيذٍ بَقُوا فِي الصَّلَاةِ لِمُدَّةِ خَمْسِ وَ سَبْعِينَ دَقِيقَةً!

(٣) أَرْبَعَةَ عَشَرَ تَلْمِيذاً تَرَكَوا الصَّلَاةَ فِي السَّاعَةِ الْعَاشِرَةِ وَ الرَّبِيعِ!

(٤) ثَلَاثَةَ تَلْمِيذٍ تَرَكَوا الصَّلَاةَ نِصْفَ سَاعَةٍ قَبْلَ نِهَايَةِ الْإِمْتِحَانِ!

١٤٨- عَيْنِ مَا فِيهِ الْأَسْمَاءُ الْمَجْرُورَةُ أَكْثَرَ:

(٢) رَأَيْنَا أَشْجَاراً ذَاتَ الْعَصُونَ النَّضْرَةَ!

(١) يَسْتَطِيعُ الْغَوَاصُونَ الْتِقَاطَ صُورِ!

(٤) هُوَلَاءَ الْعُلَمَاءِ سِرَاجُ الْأُمَّةِ!

(٣) يُحِبُّ الْأَطْفَالَ أَنْمَارَ الصَّيْفِ اللَّذِيذَةِ!

١٤٩- عَيْنِ «مَنْ» مَفْعُولاً:

(١) مَنْ يَسَاعِدُنِي عِنْدَمَا أُصَابُ بِمَشْكَلَةٍ يَشَاهِدُ ثَمْرَةَ مَا عَمَلِهِ!

(٢) نَادَانِي مَنْ يَبْحَثُ عَنِ شَارِعِ فِي الْمَدِينَةِ وَ لَا يَجِدُهُ بِسَهُولَةٍ!

(٣) أَنْكَرِي مَنْ يَفْكَرُ فِيكَ وَ لَا يَتْرَكَ لِحَالِكَ عِنْدَمَا تَسْتَعِينِينَ بِهِ!

(٤) مَنْ فِي بَيْنِكُمْ يَسْتَطِيعُ أَنْ يُجِيبَ عَنِ الْأَسْئَلَةِ الَّتِي طَرَحَهَا الْمُعَلِّمُ!

١٥٠- عَيْنِ الْخَبْرِ لَيْسَ مُعْرَباً:

(١) تَقَدَّمَ هَذِهِ الشَّرْكَةَ مَهَمَّ لَجْمِيعِ الْمَوْضُفِينَ!

(٢) خَيْرَ النَّاسِ مَنْ يَنْتَفِعُ بِهِ الْآخَرُونَ فِي الْحَيَاةِ!

(٣) أَوْلَتْكَ الطَّلَابُ الْمُؤَدِّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ مَعْلَمِيهِمْ!

(٤) الْمَدِيرُ مَسْرُورٌ وَ هُوَ وَاقِفٌ أَمَامَ الْإِصْطَفَافِ الصَّبَاحِيِّ!

درس ۳
صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

- ۱۵۱- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با اقدامات آقامحمدخان قاجار، مؤسس سلسله قاجار، نادرست است؟
- (۱) این پادشاه پس از غلبه بر لطفعلی‌خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در تهران تاج‌گذاری کرد.
 - (۲) آقا محمدخان پس از مرگ کریم‌خان از شیراز به استرآباد رفت و افراد ایل قاجار را با هدف رویارویی با زندیان متحد کرد.
 - (۳) مؤسس قاجاریه، نخست نواحی شمالی و مرکزی ایران را تصرف کرد و تهران را به عنوان پایتخت خود قرار داد.
 - (۴) وی که به عزم برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه، به خراسان لشکرکشی کرد، در همین زمان به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید.
- ۱۵۲- کدام‌یک از شخصیت‌های زیر، نقش مؤثری در تشویق ناصرالدین‌شاه برای سفر به فرنگ و اخذ تمدن اروپایی داشت؟
- (۱) قائم‌مقام فراهانی
 - (۲) میرزا حسین‌خان سپهسالار
 - (۳) میرزا آقاسی
 - (۴) امیرکبیر
- ۱۵۳- چرا شاهان قاجار نمی‌توانستند به‌طور کامل قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به‌کار ببندند؟ زیرا ...
- (۱) قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر دامنه قدرت آنان را محدود می‌کرد.
 - (۲) زنان حرم‌سرا به همراه ندیمه‌ها و خدمتکاران نفوذ زیادی در دربار و بیرون از آن داشتند.
 - (۳) صدراعظم بر پایه اختیارات محدودی که داشت، در عمل قدرت پادشاهان قاجار را محدود می‌کرد.
 - (۴) حاکمان ایلات تا حدودی خودمختار بودند و بخش اعظم درآمد منطقه تحت فرمان خویش را برای خود نگه می‌داشتند.
- ۱۵۴- کدام گزینه در خصوص مناصب حکومتی و تشکیلات اداری دوره قاجار صحیح نیست؟
- (۱) وزیر اعظم بر پایه اختیاراتی که شاه به او می‌داد، می‌توانست در تمام امور کشور اظهارنظر و مداخله کند.
 - (۲) وزارت‌خانه‌ها در این زمان اغلب تجهیزات، کارکنان حقوق‌بگیر، دوایر محلی و بایگانی منظم نداشتند.
 - (۳) بخشی از مسئولیت مستوفیان در عصر قاجار مربوط به نظارت بر املاک دیوانی و سلطنتی می‌شد.
 - (۴) والیان و حاکمان ایلات و ولایات، شهرها و روستاها، صرفاً از میان شاهزادگان قاجاری برگزیده می‌شدند.
- ۱۵۵- کدام گزینه یکی از علل بروز تنش میان دو کشور مسلمان ایران و عثمانی در دوره حکومت فتحعلی‌شاه قاجار بود؟
- (۱) سنگ‌اندازی دولت‌های انگلستان و روسیه
 - (۲) عمل نکردن عثمانی به مفاد قرارداد ارزنة‌الروم اول
 - (۳) نفرت تاریخی مردم ایران از عثمانی
 - (۴) بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات
- ۱۵۶- چرا تلاش‌های عباس‌میرزا در جهت تجدید سازمان ارتش ایران و تجهیز آن به سلاح‌های مدرن، نتیجه خاصی دربرداشت؟
- (۱) حاکمیت عناصر ایلی در ارتش
 - (۲) کوتاه بودن دوران حکومت وی
 - (۳) پیمان‌شکنی دول خارجی
 - (۴) دانش ضعیف نظامی
- ۱۵۷- به موجب کدام عهدنامه، دولت ایران متعهد گردید به اتباع کشور روسیه حق مصونیت قضایی یا کاپیتولاسیون اعطا کند؟
- (۱) گلستان
 - (۲) آخال
 - (۳) مجمل
 - (۴) ترکمانچای
- ۱۵۸- کدام‌یک از موارد زیر، از جمله امتیازات متعددی می‌باشد که روسیه در رقابت با انگلستان از دولت ایران عصر قاجار، اخذ کرد؟
- (۱) تأسیس نیروی قزاق و تأسیس بانک شاهنشاهی
 - (۲) شیلات شمال و امتیاز توتون و تنباکو
 - (۳) تأسیس بانک شاهنشاهی و امتیاز رویتر
 - (۴) تأسیس بانک استقراضی و شیلات شمال
- ۱۵۹- چرا از اواخر عهد فتحعلی‌شاه، دولت انگلستان درصدد جدا کردن و تسلط بر سرزمین‌های شرقی ایران برآمد؟ زیرا ...
- (۱) به این ترتیب مانع از سرکوب حاکم هرات و دیگر امیران افغان توسط سپاه ایران می‌شد.
 - (۲) می‌خواست منطقه‌ای حائل و تحت نفوذ برای خود در مرزهای هندوستان به وجود آورد.
 - (۳) زمینه را برای گسترش نفوذ سیاسی خود در خلیج فارس به عنوان یک منطقه راهبردی فراهم آورد.
 - (۴) با این اقدام، زمینه بیشتری را برای ایجاد دولتی ناتوان و دست‌نشانده در ایران فراهم می‌کرد.
- ۱۶۰- چرا اتحاد سیاسی و نظامی ایران با فرانسه در قالب معاهده در دوره قاجار، چندان دوام نیاورد؟ زیرا ...
- (۱) ایران پس از این اتحاد، امتیازات متعدد تجاری را به کشور انگلستان واگذار کرد.
 - (۲) ناپلئون تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد.
 - (۳) فرانسه با بروز تنش‌هایی میان دو کشور ایران و عثمانی، اعلام بی‌طرفی کرد.
 - (۴) ایران به سبب سنگ‌اندازی روس‌ها، با مانع بزرگی در اجرای مفاد آن روبه‌رو شد.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

درس ۲
(از ابتدای مدیریت روستاها
تا پایان درس)
صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲

۱۶۱- کدام گزینه از جمله مهم‌ترین مشکلات اقتصادی روستانشینان به‌شمار نمی‌رود؟

- ۱) عدم دسترسی مناسب به بازارهای فروش محصولات کشاورزی
- ۲) عدم مالکیت زمین، کمبود زمین و یکپارچه نبودن زمین‌های کشاورزی
- ۳) عدم سرمایه‌گذاری در بخش‌های خدماتی، گردشگری و تفریحی
- ۴) تولید پایین و در حد رفع نیازهای روستاییان و نداشتن سرمایه لازم برای کشت تجاری

۱۶۲- کدام گزینه دلیل مناسبی برای گزاره زیر است؟

«بین درآمد شهرنشینان و روستانشینان شکاف و نابرابری زیادی وجود دارد.»

- ۱) در کشورهای مختلف بیشترین سرمایه‌گذاری به شهرها اختصاص دارد.
- ۲) در توسعه روستایی به جنبه‌های اجتماعی، فرهنگی و محیط زیستی نیز باید توجه شود.
- ۳) روستاییان عمدتاً به درآمد حاصل از کشاورزی وابسته هستند.
- ۴) یکی از مهم‌ترین مشکلات روستاها کمبود خدمات و تجهیزات مانند راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل است.

۱۶۳- کدام مورد نتیجه ماشینی کردن کشاورزی را به‌درستی نشان می‌دهد؟

- ۱) در برخی نواحی جهان مانند تانزانیا موجب بیکاری جوانان شده است.
- ۲) در بعضی مکان‌ها موجب بالا رفتن زمین‌های زیر کشت شده است.
- ۳) موجب توسعه صنایع کوچک و رونق اقتصاد روستایی شده است.
- ۴) موجب بالا رفتن کیفیت زندگی روستاییان در مناطق گوناگون شده است.

۱۶۴- همه گزینه‌ها به‌جز ... از جمله اهداف تشکیل جهاد سازندگی می‌باشند.

- ۱) استقلال کشور
- ۲) تأمین مسکن محرومان
- ۳) محرومیت‌زدایی
- ۴) خودکفایی در بخش کشاورزی

۱۶۵- کدام موارد، به صورت «طرح هادی روستایی و توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران» تهیه و اجرا شده است؟

- الف) توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی
- ب) آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماری‌های واگیردار
- ج) بهبود خدمات گردشگری و فراغتی
- د) تأمین آب آشامیدنی سالم

- ۱) الف و ب
- ۲) الف و ج
- ۳) ب و د
- ۴) ج و د

۱۶۶- کدام گزینه نشان‌دهنده هدف اصلی تشکیل شوراهای شهر و روستا است؟

- ۱) توسعه و پیشرفت شهرها و روستاها
- ۲) اجرای طرح‌های عمرانی
- ۳) مشارکت مردم در مدیریت شهرها
- ۴) نظارت بر اجرای طرح‌های توسعه‌ای

۱۶۷- کدام گزینه به ارکان آمایش سرزمین اشاره ندارد؟

- ۱) انسان
- ۲) امکانات
- ۳) فعالیت
- ۴) فضای جغرافیایی

۱۶۸- کدام گزینه راهکار مناسبی برای کنترل جهان در حال شهری شدن ارائه می‌کند؟

- ۱) برنامه‌ریزی و مدیریت شهر و روستا براساس همکاری و مشارکت مردم
- ۲) اجرای طرح‌های توسعه روستایی به منظور دسترسی به خدمات اجتماعی
- ۳) اجرای سیاست‌های کلی اقتصادی و اجتماعی در سطح ملی
- ۴) تدوین برنامه‌های عمومی و آمایش سرزمین در مقیاس ملی

۱۶۹- عبارت زیر به کدام یک از ویژگی‌های آمایش سرزمین اشاره دارد؟

«مطالعه میزان و علل نابرابری‌های منطقه‌ای به‌منظور ارائه راهکارهایی برای کاهش عدم توسعه‌یافتگی نواحی یکی از مباحث مهم علم جغرافیا محسوب می‌شود.»

- ۱) توجه به نیازهای حال و آینده
- ۲) توجه به همه ابعاد توسعه
- ۳) توجه به توانمندی‌های همه مناطق
- ۴) توجه به عدالت در توسعه

۱۷۰- کدام گزینه دربردارنده عبارت نادرست درباره مدیریت شهر و روستا می‌باشد؟

- ۱) از مشکلات اقتصادی و خدماتی روستاییان تحت عنوان «فقر روستایی» یاد می‌شود.
- ۲) امروزه در طراحی برنامه توسعه روستایی جنبه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی و ... با سهم نابرابر دارای اهمیت است.
- ۳) در طرح‌های هادی روستایی کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود.
- ۴) مشکلات ایجاد شده در مناطق شهری بستگی مهمی به عوامل دافعه مهاجرت از روستا به شهر دارد.

تاریخ (۲)

درس‌های تاریخ (۲) و جغرافیا (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

فصل‌های اول تا سوم
درس‌های (۱ تا ۱۱)
صفحه‌های (۱۳۴ تا ۱۳۶)

۱۷۱- در کدامیک از گونه‌های تاریخ‌نگاری زیر، مؤلفان نگارش تاریخ را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند؟

- (۱) عمومی (۲) سلسله‌ای (۳) تک‌نگاری (۴) محلی

۱۷۲- کدامیک از آثار تاریخی زیر به روش تحلیلی، تألیف شده است؟

- (۱) تجارب‌الامم (۲) اخبار الطوال (۳) تاریخ طبری (۴) مروج‌الذهب و معادن‌الجواهر

۱۷۳- قرآن کریم کدامیک از وقایع زیر را تحت عنوان فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است؟

- (۱) فتح مکه (۲) اعلام براءت از مشرکان

- (۳) انعقاد پیمان صلح حدیبیه (۴) انجام حجة‌الوداع

۱۷۴- کدامیک از گزینه‌های زیر، در ارتباط با شرایط و تحولات اقتصادی دوران خلفای نخستین صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمدهای فراوانی از سرزمین‌هایی که فتح شده بود، به خزانهٔ مسلمانان در مدینه سرازیر شد.
(۲) خلیفهٔ دوم درآمدهای بیت‌المال را به عنوان عطایا میان مسلمانان بدون توجه نسبت به اصول مساوات اسلامی توزیع می‌کرد.
(۳) خلیفهٔ سوم با سخت‌گیری نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری می‌کرد.
(۴) علی (ع) در دوران خلافتش تلاش کرد که عدالت اسلامی را اجرا کند و از این‌رو بیت‌المال را به‌طور مساوی تقسیم می‌کرد.

۱۷۵- چرا معاویه در زمان حکمرانی خود، فتوحات در دریا را گسترش داد؟

- (۱) گسترش تجارت دریایی با سرزمین‌های اروپایی (۲) سرکوب شورش‌های پراکندهٔ مسیحیان مصری

- (۳) پایان دادن به حاکمیت رومیان بر دریای مدیترانه (۴) تصرف مناطق جنوبی فرانسه و حفظ اندلس

۱۷۶- کدامیک از گزینه‌های زیر به فضل‌بن سهل منتسب می‌باشد؟

- (۱) فضل‌بن سهل متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود.

- (۲) مأمون تحت تأثیر وی بود که مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد.

- (۳) او که تربیت‌یافتهٔ برمکیان بود، در منصب حاکم عراق، صاحب قدرت بود.

- (۴) هارون‌الرشید، مقامش را به‌عنوان مربی و دبیر خویش، مدیون وی بود.

۱۷۷- مسلمانان در کدام نبرد توانستند تیسفون، پایتخت پراوازهٔ ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کنند؟

- (۱) جلولا (۲) جسر (۳) قادسیه (۴) نهاوند

۱۷۸- کدامیک از سلسله‌های زیر را، خاندان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند؟

- (۱) آل‌بویه و علویان (۲) طاهریان و علویان

- (۳) طاهریان و سامانیان (۴) آل‌بویه و سامانیان

۱۷۹- خواجه نظام‌الملک توسی با چه هدفی، نظام اقطاع را در دورهٔ سلجوقیان توسعه داد؟

- (۱) واگذاری اراضی در قبال خدمات نظامی (۲) تجهیز و تأمین هزینه‌های ارتش

- (۳) گسترش زمین‌های وقفی و دیوانی (۴) نظارت و آباد کردن زمین‌های بایر

۱۸۰- کدامیک از گزاره‌های زیر، دربارهٔ نظام پولی و مالیاتی عصر مغولان صحیح نیست؟

- (۱) پس از مسلمان شدن مغولان، اخذ سه گونه مالیات کشاورزی، بازرگانی و دامی تا پایان عهد تیموریان تداوم یافت.

- (۲) در اوایل دورهٔ مغول به دلایل مختلفی همچون گرایش اشرافیت نظامی مغول به بی‌نظمی، نظام مالیاتی به هم ریخت.

- (۳) پس از مسلمان شدن مغول‌ها، هر چند نظام مالیاتی تا حدودی اصلاح شد، اما بخشی از بی‌نظمی‌ها همچنان ادامه یافت.

- (۴) در اوایل دوران مغول‌ها از رواج انواع و اقسام مالیات‌ها که شمار آن به ده‌ها مورد می‌رسید، جلوگیری به عمل آمد.

فصل‌های اول تا سوم
درس‌های (۱ تا ۸)
صفحه‌های (۱ تا ۴۴)

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۲) پاسخ ندهاید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۸۱- کوپن طبقه‌بندی نواحی آب و هوایی را براساس کدام معیارها انجام داده است؟

- (۱) دما - فشار - پوشش گیاهی
(۲) بارش - دما - نوع توده‌های هوا
(۳) پوشش گیاهی - دما - بارش
(۴) دما - بارش - رطوبت

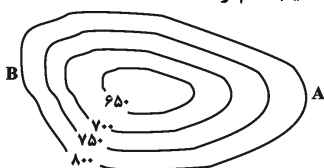
۱۸۲- کدام گزینه به‌درستی به نشان منطقه کم فشار و ویژگی آن اشاره دارد؟

- (۱) H - فشار به سمت مرکز منطقه کم می‌شود.
(۲) L - فشار به سمت مرکز منطقه زیاد می‌شود.
(۳) H - فشار به سمت مرکز منطقه زیاد می‌شود.
(۴) L - فشار به سمت مرکز منطقه کم می‌شود.

۱۸۳- هوازُدگی عبارت است از ...

- (۱) جدا شدن ذرات خاک و سنگ از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها.
(۲) تنها فرایند بیرونی تغییردهنده چهره زمین پس از عوامل درونی است.
(۳) فرایندی که در نتیجه آن سنگ‌ها به قطعات کوچک‌تر خرد و تجزیه می‌شوند.
(۴) عملیاتی که بر اثر آن سنگ‌ها در مکان‌های مختلف حمل، جابه‌جا و ساییده می‌شوند.

۱۸۴- در منحنی میزان داده شده، فاصله خطوط میزان چقدر است، پدیده مورد نظر چیست و در کدام سمت میزان شیب کم‌تر است؟

- (۱) ۵۰ متر - گودال - A
(۲) ۱۵۰ متر - قله - B
(۳) ۵۰ متر - قله - A
(۴) ۱۵۰ متر - گودال - B

۱۸۵- کدام عبارت، نادرست است؟

- الف) در عرض‌های جغرافیایی ۱۰ درجه جنوبی تا ۱۰ درجه شمالی، میزان تولید ناخالص اولیه زیاد است.
ب) میزان تولید ماده آلی و سرعت رشد گیاهان در یک زیست‌بوم، متفاوت است.
ج) میزان ترکیبات آلی و توده زیستی در جنگل‌های مخروطی به سرعت رشد آن‌ها بستگی دارد.
د) کمترین میزان تولید مواد آلی سیاره زمین در مناطق نزدیک به قطب دیده می‌شود.
(۱) الف و ج
(۲) الف و د
(۳) ب و ج
(۴) ب و د

۱۸۶- کدام گزینه از راهکارهای محافظت از سواحل به‌شمار نمی‌رود؟

- (۱) ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی
(۲) پاک‌سازی سواحل از انواع آلودگی‌ها
(۳) ایجاد حوضچه‌های ذخیره آب
(۴) خارج کردن آب از اراضی ساحلی

۱۸۷- کدام گزینه امروزه خطر بزرگی برای فرهنگ‌های کوچک و بومی محسوب می‌شود؟

- (۱) استثمار فرهنگی
(۲) انقلاب در فناوری اطلاعات
(۳) یکسان‌سازی فرهنگی
(۴) پدیده پخش یا انتشار

۱۸۸- به ترتیب فعالیت‌های زیر مربوط به کدام نوع فعالیت‌های اقتصادی می‌باشند؟

- الف) جنگل‌داری
ب) فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات
ج) صنایع فولاد

- (۱) نوع دوم - نوع اول - نوع سوم
(۲) نوع اول - نوع چهارم - نوع دوم
(۳) نوع چهارم - نوع سوم - نوع دوم
(۴) نوع سوم - نوع چهارم - نوع اول

۱۸۹- کدام گزینه با عبارت زیر همخوانی بیشتری دارد؟

«پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک پدیده از مکانی به مکان دیگر انتقال می‌یابد.»

- (۱) کلیه فعالیت‌های برنامه‌ریزی و اجرایی با هدف بهینه‌سازی سامانه‌های حمل‌ونقل صورت می‌گیرد.
(۲) در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شد و به مرور رونق یافت.
(۳) میزان احداث شبکه‌های ریلی و دسترسی به آن‌ها در نواحی مختلف دنیا متفاوت است.
(۴) دسترسی به نقاط مختلف و دورافتاده از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای امکان‌پذیرتر است.

۱۹۰- کدام گزینه درباره نواحی اقتصادی صحیح است؟

- (۱) در جریان تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات نواحی مختلف دنیا وضعیت نابرابری دارند.
(۲) مرکز اصلی تولید و فروش کالاها و خدمات شرکت‌های چندملیتی کشورهای پیشرفته صنعتی هستند.
(۳) امروزه کشورها با تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی و تجاری به توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن کمک می‌کنند.
(۴) کشورهای مرکز عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه هستند و از نظر فناوری در سطح بالاتری قرار دارند.

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع جامعه‌شناسی): ۱۵ دقیقه

نظم اجتماعی (جامعه‌شناسی تطبیقی)،
کنش اجتماعی
صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱

۱۹۱- کدام گزینه جدول مقابل را کامل می‌کند؟

ب	هم‌تغییری	د	وحدت روش علوم
یکسان بودن روش مطالعه طبیعت و جامعه	ج	نشان دادن علت ایجاد یا زوال یک پدیده	الف

- (۱) روش تجربی - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - اغلب قابل مشاهده‌اند - نگاه از درون
(۲) پوزیتیویسم - جامعه‌شناسی تطبیقی - مطالعه با روش کمی و آماری - تبیین

- (۳) پوزیتیویسم - فیزیک اجتماعی - قابل مشاهده بودن - تبیین
(۴) روش تجربی - فیزیک اجتماعی - مطالعه با روش کمی و آماری - نگاه از درون

۱۹۲- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- یکسان دانستن طبیعت و جامعه، علت تقلیل دادن انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی است.

- استفاده از دانش‌های ابزاری برای شناسایی جامعه و پدیده‌های اجتماعی پیامد تصور جامعه به‌عنوان واقعیتی بیرونی است.

- جوامعی که نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهند، در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل و رضایت و رغبت موفق عمل می‌کنند.

- جامعه‌شناسی تطبیقی، جامعه را صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می‌داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها بر اساس معیارهای کمی انجام می‌دهد.

- (۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - ص - ص - غ (۴) غ - غ - ص - غ

۱۹۳- هر عبارت به ترتیب نشانگر چیست؟

- پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی

- نزدیک شدن جامعه‌شناسی به آن در آغاز شکل‌گیری

- همانندی هدف جامعه‌شناسی با علوم ابزاری

(۱) روش جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - علم فیزیک - رویکرد کمی

(۲) موضوع جامعه‌شناسی تطبیقی - علوم طبیعی - رویکرد تبیینی

(۳) هدف جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - علوم تجربی - رویکرد تبیینی

(۴) موضوع جامعه‌شناسی تطبیقی - علم فیزیک - رویکرد کیفی

۱۹۴- هر عبارت به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.

- سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

- بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند.

- به معنای نگاه کردن به مسائل جوانان از منظر خودشان است نه لزوماً تأیید کنشگران.

(۱) کنش انسانی - رکود اراده‌ها - حس و تجربه - همراهی همدلانه

(۲) کنش اجتماعی - قفس آهنین - رویکرد تبیینی - همراهی همدلانه

(۳) کنش انسانی - قفس آهنین - رویکرد تبیینی - افول معانی

(۴) کنش اجتماعی - رکود اراده‌ها - اخلاق‌گریزی - همراهی همدلانه

۱۹۵- کدام گزینه جدول مقابل را به ترتیب کامل می‌کند؟

جامعه‌شناسی تطبیقی	د	دو بال موفقیت انسان‌ها	الف
ب	خشت بنای جامعه	ج	توضیح جامعه و نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی

- (۱) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی - نادیده گرفتن اراده و خلاقیت انسان‌ها - نظم اجتماعی و خلاقیت - ساختار اجتماعی

- (۲) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی - زندگی اجتماعی انسان و نظم - ساختار اجتماعی

(۳) جامعه‌شناسی تطبیقی - تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی - نظم اجتماعی و خلاقیت - کنش اجتماعی

(۴) جامعه‌شناسی تفسیری - تأکید بیش از اندازه بر ساختارهای اجتماعی - زندگی اجتماعی انسان و نظم - کنش انسانی

۱۹۶- کدام گزینه با متن زیر مرتبط است؟

«وردوس بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.»

(۱) انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است و در شرایط گوناگون رفتارهای کم و بیش یکسانی را از خود نشان می‌دهند.

(۲) کنش انسان را می‌توان با روش تجربی تحلیل کرد و حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند و توان فهم معانی کنش انسان‌ها را نیز دارند.

(۳) برای فهم انگیزه کنشگران، نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد و آنان را تأیید کرد.

(۴) رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه را درون انسان می‌گذرد نادیده می‌گیرد.

۱۹۷- هر عبارت به‌ترتیب علت، تعریف و پیامد کدام گزینه است؟

- فراتر رفتن از نظم موجود

- توجه به تفسیر کنشگران از خودشان

- مقایسه تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی با تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران

(۱) اختراعات بزرگ - همراهی همدلانه - اخلاق‌گریزی

(۲) انقلاب‌های اجتماعی - انسان به مثابه آگاهی و معنا - تأکید بر کنش‌های عاطفی و مذهبی

(۳) شاهکارهای هنری - فهم همدلانه - معنازایی

(۴) اندیشه‌های جدید - انسان به مثابه آگاهی و معنا - تأکید بر تفاوت نظم اجتماعی و نظم طبیعی

۱۹۸- کدام گزینه، فرایند عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری را به‌درستی نشان می‌دهد؟

(۱) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← مطالعه آگاهی و اراده به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش ← مطالعه زندگی اجتماعی انسان با تأکید بر آگاهی و ارزش ← مهم دانستن آگاهی و معنا و برخاسته از اراده و تابع آن دانستن آن‌ها ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

(۲) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← حذف اراده، خلاقیت، ارزش و اخلاق ← گرفتن شور زندگی از انسان‌ها ← ویژگی‌های توجه به کنش اجتماعی ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

(۳) نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← شناسایی آگاهی و معناداری به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی ← مطالعه زندگی اجتماعی انسان با تأکید بر آگاهی و معنا ← اراده و ارزش را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌دانند ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

(۴) تأکید بر تفاوت انسان به مثابه شی و انسان به مثابه آگاهی و معنا ← مهم دانستن اراده و ارزش از ویژگی‌های کنش انسان ← مطالعه زندگی اجتماعی انسان با تأکید بر آگاهی و معنا ← تابع بودن اراده و ارزش و برخاسته از آگاهی و معنا ← عبور از جامعه‌شناسی تفسیری و روی آوردن به جامعه‌شناسی تبیینی

۱۹۹- کدام گزینه در ارتباط با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی، نادرست است؟

(۱) تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی، به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.

(۲) انسان‌ها در اغلب کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند کسب فضیلت‌های اخلاقی و جلب رضایت الهی هستند که دیگران می‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند ولی در جامعه‌شناسی تبیینی قابل مشاهده و فهم نیستند، زیرا با روش‌های تجربی نمی‌توان گفت مهربانی فضیلت اخلاقی است.

(۳) مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند میزان پرخاشگری، هیجان، خواب، وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد و صرفاً به این عوامل قابل مشاهده بستگی دارد.

(۴) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است صرفاً آن را رعایت کنند.

۲۰۰- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ساختارهای اجتماعی بر انسان مسلط هستند و افراد، قدرت مقاومت در برابر آن‌ها و تغییر آن‌ها را ندارند.

(۲) انسان‌ها در شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند و نمی‌توان کنش انسان را فقط با روش تجربی، تحلیل کرد.

(۳) برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده است.

(۴) تغییرات مهم در زندگی اجتماعی، پیامد آرمان‌ها و ارزش‌های والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها است.

۲۰۱- تفاوت انواع پیامدهای کنش‌های انسانی، در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) پیامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود.
- (۲) پیامدهای ارادی کنش‌های انسانی قطعی و حتمی است.
- (۳) هر دو دسته از پیامدهای کنش انسان به اراده و خواست انسان‌ها وابسته است.
- (۴) کنش‌های ارادی انسان‌ها در همه موارد بدون توجه به پیامدها انجام می‌شود.

۲۰۲- به بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر ... دارند و نقش حیاتی و اساسی ... لایه‌های ... جهان اجتماعی و به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی ...، لایه‌های ... جهان اجتماعی می‌گویند.

- (۱) بیشتری - ندارند - سطحی - ندارند - عمیق و بنیادین
- (۲) کمتری - دارند - عمیق و بنیادین - ندارند - سطحی
- (۳) بیشتری - دارند - عمیق و بنیادین - دارند - سطحی
- (۴) کمتری - ندارند - سطحی - دارند - عمیق و بنیادین

۲۰۳- به ترتیب تفاوت‌هایی که به «لایه‌های عمیق» و «لایه‌های سطحی» جهان اجتماعی مربوط می‌شود، چه تأثیری در جهان اجتماعی ایجاد می‌کنند و

منظور از ارزش‌های کلان چیست؟

- (۱) یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کنند. - در درون یک جهان اجتماعی واحد واقع می‌شوند. - آرمان‌ها و اعتقادات اصلی
- (۲) در درون یک جهان اجتماعی واحد واقع می‌شوند. - یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کنند. - عقاید و ارزش‌ها
- (۳) یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کنند. - تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف را به وجود می‌آورند. - عقاید و آرمان‌ها
- (۴) تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف را ایجاد می‌کنند. - در درون یک جهان اجتماعی واحد واقع می‌شوند. - آرمان‌ها و نمادها

۲۰۴- به ترتیب مصادیق «الف»، «ب»، «پ» و «ت» کدام‌اند؟

سکولاریسم	«ب»	گسترش عقلانیت‌بخشی	«ت»
«الف»	محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی	«پ»	از اعتقادات و ارزش‌های بنیادین شبه‌جزیره عربستان

(۱) طرد عناصر مقدس و معنوی از جهان - جهان متجدد - افول علوم عقلانی و وحیانی - نگاه نژادی و قبیله‌ای

(۲) ویژگی جهان متجدد - جهان سکولار - رواج علوم فراتجربی - شرک و بت‌پرستی

(۳) قداست‌زدایی از جهان - فرهنگ اساطیری - رواج علوم تجربی در جهان متجدد - شرک و بت‌پرستی

(۴) رواج علوم فراتجربی - جهان اساطیری - زوال عقلانیت ذاتی - نگاه نژادی و قبیله‌ای

۲۰۵- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

الف) به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی به آن‌ها رسیده‌اند، آرمان اجتماعی می‌گویند.

ب) جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنند.

ج) حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علوم مبتنی بر عقل و وحی شناخته می‌شود.

د) جهان‌های اجتماعی می‌توانند بر مدار حق یا باطل بچرخند، اما حق و باطل بر مدار بینش و گرایش آن‌ها، دچار تغییر نمی‌شود.

- (۱) غ - غ - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۲۰۶- هریک از موارد زیر، به ترتیب در کدام بخش جدول، قرار می‌گیرد؟

- عضویت اعضا در بدن موجودات زنده

- جهان اجتماعی

- مجموعه آگاهی‌های مشترک

- کنش‌ها و پیامدهای آن

(۱) ج - الف - د - ب

(۲) ب - الف - د - ج

(۳) ج - الف - ب - د

(۴) ب - الف - ج - د

ب	پدیده‌های اعتباری	د	مجموعه پدیده‌های اجتماعی
تکوینی	ج	فرهنگ	الف

۲۰۷- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

الف) اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها با جهان اجتماعی

ب) درونی شدن فرهنگ در افراد

ج) انطباق افراد با انتظارات جامعه

د) مسیر شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد

(۱) آموزش‌های خانواده - جامعه‌پذیری - تشویق و تنبیه - جامعه‌پذیری

(۲) آموزش‌های مدرسه و گروه‌های هم‌بازی - اقلان - تشویق و تنبیه - کنترل اجتماعی

(۳) آموزش‌های مدرسه و گروه‌های هم‌بازی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - اقلان

(۴) آموزش‌های خانواده - اقلان - کنترل اجتماعی - جامعه‌پذیری

۲۰۸- هر یک از تغییرات زیر، به ترتیب چه نوع تحرک اجتماعی‌ای محسوب می‌شود؟

الف) فردی که کارگر است و پس از مدتی سرکارگر می‌شود.

ب) فردی که مغازه لباس‌فروشی دارد. پس از مدتی تغییر شغل می‌دهد و مغازه لوازم خانگی راه‌اندازی می‌کند.

ج) فردی که رئیس اداره آموزش و پرورش استان تهران است و پس از مدتی ریاست اداره آموزش و پرورش شهر جهرم را به عهده می‌گیرد.

د) فردی که معلم درس جامعه‌شناسی است ولی پس از مدتی تصمیم می‌گیرد که معلم درس فلسفه و منطق باشد.

(۱) صعودی - افقی - صعودی - نزولی

(۲) صعودی - نزولی - نزولی - صعودی

(۳) صعودی - افقی - نزولی - افقی

۲۰۹- کدام گزینه، در ارتباط با روابط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر، به ترتیب درست و نادرست است؟

(۱) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های بنیادین آن سرایت می‌کند.

- جهان غرب با عبور از عقاید و ارزش‌های مسیحیت قرون وسطی، به عقاید و ارزش‌های دنیوی و سکولار روی آورد و هویت جدیدی پیدا کرد.

(۲) بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب، به دلیل این که مرعوب قدرت فرهنگی و سیاسی برتر غرب گشتند به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند. - روابط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر گاهی در محدودهٔ هنجارها و نمادها یا در شیوهٔ زندگی است و گاهی در سطح عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی است.

(۳) ممکن است یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر، ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون این که به جهان اجتماعی مقابل ملحق شود، دچار تحول هویتی گردد. - جهان اجتماعی خودباخته به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد؛ بنابراین به دلیل این که نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد، آن را رها می‌کند و به جهان دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق می‌شود.

(۴) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی پس از رویارویی با فرهنگ اسلام و پذیرش برخی از لایه‌های آن، به جهان اسلام پیوست و تحولات هویتی پیدا کرد. - به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، هیچ‌یک از عناصر این دو فرهنگ را اخذ نکرد و عناصر اساطیری و مشرکانهٔ آن‌ها را نپذیرفت.

۲۱۰- به ترتیب عبارات «شیوهٔ زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی»، «تداوم ناسازگاری میان رفتارهای اجتماعی و عقاید و ارزش‌های اجتماعی»، «عامل وقوع تغییراتی که به صورت تحولات فرهنگی و تمدنی درمی‌آید» با کدام گزینه ارتباط دارند؟

(۱) تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی - بحران هویت

(۲) تحول فرهنگی مثبت - بحران هویت - تعارض فرهنگی

(۳) تحول فرهنگی منفی - تعارض فرهنگی - تزلزل فرهنگی

(۴) بحران هویت - خودباختگی فرهنگی - تحول فرهنگی منفی

کدام تصویر از جهان؟
صفحه‌های ۲۷ و ۲۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- کدام یک از اشعار زیر منطبق با کاربرد اتفاق از دیدگاه عامه مردم نیست؟

- ۱) دمی با نیک‌خواهان متفق باش
- ۲) ناگهان در کوچه دیدم بی‌وفای خویش را
- ۳) شانس و اقبال دمی بالا اگر باشد کمی
- ۴) ذره‌ها پیوسته شد با ذره‌ها
- ۱) غنیمت دان امـور اتفـاقی
- ۲) باز گم کردم ز شادی دست و پای خویش را
- ۳) می‌برد تا آسمان، اعلا اگر باشد کمی
- ۴) تا پدید آمد همه ارض و سماء

۲۱۲- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) بیان مصادیق و کاربردهای شانس در کتاب‌های فلسفی امری لازم است.
- ۲) کاربرد واژه اتفاق میان دانشمندان اهمیت پرداختن به آن را دوچندان می‌نماید.
- ۳) فلاسفه تنها در مفاهیم و موضوعات مختص به فلسفه تأمل و تفکر نمی‌کنند.
- ۴) ابن‌سینا علاوه بر نقد مفهوم اتفاق و شانس سعی در تصحیح نظر مردم نیز داشته است.

۲۱۳- کدام عبارت نفی معنای دوم اتفاق را دربردارد؟

- ۱) و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را بین آنهاست به بازیچه نیافریدیم. (دخان/۳۸)
- ۲) غافلگیر نشدن انسان از اتفاقات پیرامونش بر اثر افزایش علم او
- ۳) انجام واکنش‌های سراسری جهت جلوگیری از شیوع پاندمی
- ۴) شگفت‌زده نشدن از عدم موفقیت داوطلب بی‌انگیزه در کنکور به رغم داشتن همه امکانات

۲۱۴- نتیجه دیدگاه کدام شخص رسیدن به نیهیلیسم (پوچ‌گرایی) است؟

- ۱) کسی که معتقد است این جهان به سوی کمال خود در حرکت است و مرحله به مرحله کامل‌تر می‌شود.
- ۲) کسی که جهان را دارای نقشه و هدف نمی‌داند و حوادث را صرفاً اتفاقاتی می‌داند که به جایی نخواهد انجامید.
- ۳) فردی که حرکات پدیده‌ها را بر اساس یک غایت می‌داند که قبل از پیدایش اشیاء مشخص شده است.
- ۴) فردی که به وجود آفریننده و علت نخستین اذعان دارد و معنای سوم اتفاق را انکار می‌کند.

۲۱۵- در کدام گزینه عبارت اول صرفاً وصف علت تامه و عبارت دوم هم وصف علت ناقصه و هم علت تامه است؟

- ۱) شرط لازم و کافی برای تحقق معلول - علتی که فقط شرط لازم برای موجود شدن معلول است.
- ۲) علت وجوددهنده و هستی‌بخش - هرگاه این نوع از علت موجود نباشد؛ حتماً معلول نیز وجود پیدا نخواهد کرد.
- ۳) علتی که وجود معلول فقط به نحوی به آن وابسته است - از حضور آن می‌توان لزوماً حضور معلول را نتیجه گرفت.
- ۴) از عدم وجود آن به طور قطع می‌توان به عدم حضور معلول حکم کرد - وجود آن برای موجود شدن معلول لازم است.

۲۱۶- با توجه به تفسیرهای مختلفی که از نظریه مه‌بانگ وجود دارد، در هر کدام از تفسیرهای زیر، پذیرش این نظریه قبول کدام معنای اتفاق خواهد بود؟
الف) ذره‌های کوچک و بسیار فشرده بوده و خود به خود در آن انفجاری رخ داده است.
ب) قبل از انفجار بزرگ چیزی نبوده و ناگهان انفجاری رخ داده است.

- ۱) هم معنای اول و هم معنای دوم - فقط معنای دوم
- ۲) فقط معنای اول
- ۳) فقط معنای سوم - هم معنای اول و هم معنای دوم
- ۴) هم معنای اول و هم معنای دوم - فقط معنای اول

۲۱۷- کدام معنای اتفاق با این رباعی تناسب بیشتری دارد؟

- «در دایره‌ای که آمد و رفتن ماست
کس می‌نزند دمی در این معنی راست
- او را نه بدایت نه نهایت پیداست
کاین آمدن از کجا و رفتن به کجاست»

- ۱) معنای اول
- ۲) معنای دوم
- ۳) معنای سوم
- ۴) معنای چهارم

۲۱۸- در ارتباط با آن معنا از اتفاق که در عبارت زیر مورد پذیرش قرار گرفته، کدام گزینه نادرست است؟

«ممکن است روزی از خواب بیدار شویم و ببینیم که خورشید طلوع کرده اما زمین روشن نشده است.»

- ۱) انکار معنای سوم اتفاق لزوماً منجر به انکار این معنا از اتفاق نمی‌شود.
- ۲) حاصل پذیرش این معنا از اتفاق، نتیجه گرفتن حضور معلول از حضور علت تامه است.
- ۳) پذیرش صریح و روشن این معنا از اتفاق برخلاف عقیده همه فیلسوفان است.
- ۴) چنانچه معتقد به خروج خودبه‌خودی معلول از حالت امکان ذاتی باشیم، این معنا از اتفاق را پذیرفته‌ایم.

۲۱۹- عبارت کدام گزینه با آن معنا از اتفاق که در مقابل آن ذکر شده، مرتبط نیست؟

- ۱) پذیرش این معنا از اتفاق به انکار رابطه بین اجزای جهان می‌انجامد. (معنای دوم)
- ۲) وجود نقشه‌ای کامل برای سیر پدیده‌ها در جهان مخالف این معنای اتفاق است. (معنای سوم)
- ۳) عدم انجام هیچ کاری از نتایج قبول واقعی این معنا از اتفاق است. (معنای دوم)
- ۴) اگر گاهی مردم این معنا از اتفاق را می‌پذیرند به دلیل عدم آگاهی کامل از اجزای علت است. (معنای اول)

۲۲۰- کدام گزینه از نتایج پذیرش معنای چهارم اتفاق نیست؟

- ۱) قبول امکان وقوع یک حادثه بدون علت
- ۲) عدم اختلاف بین پذیرش این عقیده با لوازم علیت
- ۳) پذیرش رخ دادن یک واقعه بدون اطلاع قبلی
- ۴) اذعان به تأثیر میزان آگاهی فرد در پیش‌بینی حوادث

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق، ترازوی اندیشه
لغتا و معنا
مفهوم و مصداق
اقسام و شرایط تعریف
صفحه‌های (۳۸ تا ۳۷)

۲۲۱- کدام گزینه در مورد علم منطق صحیح است؟

- (۱) شرط بهره‌مندی از تفکر، شناخت قواعد و ضوابط حاکم بر آن است.
- (۲) بیان حقایق هستی از جمله کارکردهای مشترک منطق و فلسفه است.
- (۳) نتیجه آگاهی از طرز کار ذهن، تشخیص دقیق‌تر و سریع‌تر مغالطات است.
- (۴) ابداع قوانین ناظر بر تفکر درست و هوشمندانه در حیطة وظایف منطق است.

۲۲۲- کدام گزینه یک تصدیق محسوب می‌شود؟

- (۱) مرا عهدهی است با جانان که تا جان در بدن دارم
- (۲) دلا خو کن به تنهایی که از تنها بلا خیزد
- (۳) خدایا منعمم گردان به درویشی و خرسندی
- (۴) دل من گرفته زینجا

۲۲۳- در مصراع زیر بروز کدام مغالطه محتمل‌تر است؟

«تار زلفت را جدا مشاطه‌گر از شانه کرد»

- (۱) توسل به معنای ظاهری (۲) ابهام در مرجع ضمیر (۳) اشتراک لفظ (۴) شیوه نگارش کلمات

۲۲۴- در جملات زیر کدام مغالطه وجود ندارد؟

- (الف) پدر: پسر من در این زمانه باید آسته بیای و آسته بری که گربه ساخت نزنه! پسر: پدرجان! گربه بیچاره شاخش کجا بود آخه؟
- (ب) برو گاو را از طویله بیار؛ خویش را بهش ببند که زمین را شخم بزیم.
- (ج) ششمین و آخرین بند این قرارداد به جبران خسارت‌های احتمالی می‌پردازد.

- (۱) توسل به معنای ظاهری (۲) شیوه نگارش کلمات (۳) اشتراک لفظ (۴) ابهام در مرجع ضمیر

۲۲۵- در کدام گزینه همه مفاهیم «کلی» هستند؟

- (۱) مفهوم جزئی - لفظ - شوهر زهرا خانم
- (۲) عدالت - گلستان سعدی - بهار
- (۳) معلم این کلاس - اسب - آذر
- (۴) تهرانی - قهرمان المپیک - این کتاب‌ها

۲۲۶- اگر مصادیق یک مفهوم جزئی و مصادیق یک مفهوم کلی را در نظر بگیریم، ...

- (۱) میان مصادیق آن‌ها حالت تباین برقرار است.
- (۲) رابطه میان آن‌ها مانند دو دایره متقاطع است.
- (۳) میان مصادیق آن‌ها فقط رابطه عموم و خصوص مطلق وجود دارد.
- (۴) نمی‌توان بین آن‌ها نسبتی از نسبت‌های چهارگانه را متصور شد.

۲۲۷- در کدام گزینه با یک تعریف از نوع متفاوتی مواجهیم؟

- (۱) جیران: آهو
- (۲) کاری: مترادف مؤثر، زحمتکش، ساعی
- (۳) سمپاد: سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان
- (۴) دوزنقه: شکل چهارضلعی که فقط دو ضلع آن با هم موازی هستند.

۲۲۸- در کدام یک از اقسام تعریف قابلیت استفاده از مفاهیم جزئی وجود دارد؟

- (۱) تعریف لغوی و تعریف مفهومی
- (۲) تعریف از طریق ذکر مصادیق و تعریف مفهومی
- (۳) فقط تعریف از طریق ذکر مصادیق
- (۴) فقط تعریف مفهومی

۲۲۹- در دو تعریف کدام گزینه شرط یکسانی از شرایط تعریف نقض نشده است؟

- (۱) انسان: حیوان راست قامت - یونجه: گیاه بی‌میوه علفی
- (۲) فکر: کشف تصورات مجهول توسط امور معلوم - منطق: آلتی که خطاسنج فکر است
- (۳) سلامتی: فقدان بیماری (بیماری فقدان سلامتی) - علت: چیزی که معلول داشته باشد (معلول چیزی که علت داشته باشد)
- (۴) شتر: کشتی صحرا - خداوند: اسطقس فوق اسطقسات

۲۳۰- اگر در یک تعریف فقط از مفهوم خاص استفاده شود؛ آن تعریف ...

- (۱) ممکن نیست هم جامع باشد و هم مانع.
- (۲) ممکن است فقط مانع باشد.
- (۳) ممکن است فقط جامع باشد.
- (۴) حتماً هم جامع است و هم مانع.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

چیستی فلسفه
ریشه و شاخه‌های فلسفه
فلسفه و زندگی
آغاز تاریخی فلسفه
صفحه‌های (۳۵ تا ۳۷)

۲۳۱- مواجهه ما با پرسش‌های ریاضی، همانند کدام‌یک از مراحل تفکر فلسفی است؟

- (۱) روبه‌رو شدن با پرسش‌ها و مجهولات
- (۲) طرح سؤالات و پرسش‌ها
- (۳) تفکر در معلومات و اندوخته‌ها
- (۴) رسیدن به پاسخ و دریافت علمی

۲۳۲- کدام گزینه درست است؟

- (۱) استدلال‌های سوفیست‌ها تماماً سرشار از مغالطه بود.
- (۲) غلبه کردن بر رقبا را می‌توان مهم‌ترین دغدغه تمام سوفیست‌ها دانست.
- (۳) معنای فعلی واژه سوفیست را با معنای گذشته آن نمی‌توان یکسان دانست.
- (۴) سوفیست‌ها برای درک شخصی اشخاص از وقایع هیچ ارزشی قائل نبودند.

۲۳۳- هر دو سؤال کدام گزینه از حیث تعلق به بخش اصلی یا شاخه‌های فلسفه در یک دسته جای می‌گیرند؟

- (۱) چه راه‌های مختلفی برای شناخت جهان وجود دارد؟ - چه چیزی افراد را ملزم به رعایت قانون می‌کند؟
- (۲) آیا جامعه وجودی مستقل و متفاوت از افراد جامعه دارد؟ - چرا هر پدیده محتاج علت است؟
- (۳) آیا هنر فی‌نفسه دارای ارزش است یا باید اثرگذاری اجتماعی داشته باشد؟ - امکان درک واقعیت‌های هستی وجود دارد؟
- (۴) آیا پدیده‌ها می‌توانند به اختیار خود موجود شوند؟ - آیا هستی یک وجود بی‌انتهاست و حد و مرزی ندارد؟

۲۳۴- با توجه به مباحث فلسفه‌های مضاف، کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) آن‌چه در علوم مورد بحث قرار می‌گیرد در فلسفه‌های مضاف پذیرفته خواهد شد.
- (۲) گرایش به لیبرالیسم ناشی از عدم اعتقاد به موجودیت واقعی جامعه است.
- (۳) اگر معتقد به تفاوت جامعه ایرانی و جامعه فرانسوی باشیم، لزوماً نمی‌توان گفت که به سوسیالیسم ملتزم هستیم.
- (۴) نظرات تربیتی اهل فلسفه، برآیند نظرات فلسفی ایشان است.

۲۳۵- هر یک از افراد زیر به ترتیب از کدام‌یک از فواید تفکر فلسفی بی‌بهره هستند؟

- (الف) فردی که جهان پس از مرگ را انکار می‌کند، چون هنرمند مورد علاقه‌اش در سخنرانی خود چنین عقیده‌ای را ابراز کرده است.
- (ب) فردی که معتقد است چون به محض نقل مکان به خانه جدید آینه شکست، پس اتفاقات خوشی در انتظارش نخواهد بود.
- (۱) استقلال در اندیشه - رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
- (۲) استقلال در اندیشه - دوری از مغالطه‌ها
- (۳) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
- (۴) رهایی از عادت‌های غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۲۳۶- هزینه‌هایی که فیلسوفان بر اثر نظراتشان متحمل می‌شوند، ناشی از چیست و چرا فیلسوفان در بسیاری مواقع با مویی که در جامعه به راه می‌افتد، همراه نمی‌شوند؟

- (۱) دوری از مغالطه‌ها، استقلال در اندیشه
- (۲) رهایی از عادت‌های غیرمنطقی، دوری از مغالطه‌ها
- (۳) رهایی از عادت‌های غیرمنطقی، استقلال در اندیشه
- (۴) استقلال در اندیشه، دوری از مغالطه‌ها

۲۳۷- کدام گزینه درست است؟

- (۱) برای تمامی دانش‌ها و علوم به‌جز دانش فلسفه می‌توان از نظر مکانی آغازی را تعیین نمود.
- (۲) دستاوردهای فلسفی جوامع گذشته بدون هیچ‌گونه تغییری به جوامع بعدی منتقل شده‌اند.
- (۳) اغلب آثار مکتوب فلسفی نابود شده‌اند و گزارش دقیق ما از آثار باقی‌مانده، نشان از رشد پلکانی در آن جوامع دارد.
- (۴) نمی‌توان گفت دانش فلسفه در ایران پیش از یونان شکل گرفته است.

۲۳۸- با توجه به نظرات نخستین فیلسوفان یونان کدام گزینه درست است؟

- (۱) تالس در اثر مکتوبش اذعان می‌دارد که آب اولین عنصر و اساس سایر چیزهاست.
- (۲) محال بودن انجام دوباره یک کار توسط شخص، از نظر پارمنیدس مردود است.
- (۳) فیثاغورس، ریاضیات را به‌گونه‌ای خاص با فلسفه و منطق در هم آمیخت.
- (۴) از نظر هراکلیتوس آنچه جهان را می‌سازد تغییر و تحول دائمی آن است.

۲۳۹- کدام‌یک از اشعار با جمله زیر هم مفهوم نیستند؟

«دامنه کوه، هم سربالایی است هم سر پایینی و این دو تضادی با یکدیگر ندارند.»

- (۱) روز و شب ظاهر دو ضد و دشمنند
- (۲) برف را خنجر زند آن آفتاب
- (۳) هر یکی قولی است ضد هم دگر
- (۴) این جهان جنگ است، چون کل بنگری

۲۴۰- کدام گزینه را در مورد سوفیست‌ها نمی‌توان بیان کرد؟

- (۱) به تقدّم پیروز بودن بر درست بودن معتقد بودند.
- (۲) تأثیرات ایونیا بر آتن از جمله دلایل پیدایش آن‌ها بود.
- (۳) خودشان مبدأ نام‌گذاری خویش بودند.
- (۴) تأکیدشان بر فن سخنوری به بی‌اعتبار دانستن آراء متفکران انجامید.

فلسفه یازدهم - سؤال‌های «آشنا»

چیستی فلسفه
ریشه و شاخه‌های فلسفه
فلسفه و زندگی
آثار تاریخی فلسفه
صفحه‌های (۳ تا ۳۵)

۲۴۱- کدام گزینه دربارهٔ مراتب تفکر در انسان نادرست است؟

- ۱) مرتبهٔ اول تفکر مربوط به همهٔ انسان‌ها و مرتبهٔ بعدی به فلاسفه مربوط است.
- ۲) فلسفه به نیازهایی غیر از نیازهای معمولی و روزمره می‌پردازد.
- ۳) جدیت در پرداختن به مسائل فلسفی پس از خروج از وادی اول حاصل می‌گردد.
- ۴) جست‌وجوی پاسخ و اهمیت کارکردی آن در هر دو مرتبه قابل طرح است.

۲۴۲- کدام عبارت درست است؟

- ۱) برخی از مسائل فلسفه با روش تجربی قابل بررسی است، اما روش کلی فلسفه، روش عقلی است.
- ۲) فلسفه مانند همهٔ دانش‌های دیگر قانونمند است و با استفاده از روشی خاص، مسائل خود را بررسی می‌کند.
- ۳) تفکر فلسفی خاص فیلسوفان نیست، بلکه از همان آغازین روزهای حیات هر انسانی خود را نشان می‌دهد.
- ۴) همهٔ انسان‌ها به شرط دقت در افکار، تصمیمات و اعمال روزمرهٔ خود، دچار نوعی حیرت فلسفی می‌شوند.

۲۴۳- موضوع فلسفه نمی‌تواند ... باشد؛ ...

- ۱) علوم تجربی - زیرا روش این علوم روش تجربی است.
- ۲) خود وجود - زیرا وجود در هیچ دانشی قابل بررسی نیست.
- ۳) علوم انسانی - زیرا این علوم انسان را مورد مطالعه قرار می‌دهند.
- ۴) پدیده‌های طبیعی - مگر این‌که از حیث وجودشان در نظر گرفته شوند.

۲۴۴- کدام عبارت توصیف درستی از حیطه‌های فلسفه ارائه می‌دهد؟

- ۱) فلسفهٔ اولی، پل ارتباطی میان فلسفه‌های مضاف و دانش‌های بشری است.
- ۲) فلسفهٔ اولی بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را دربر می‌گیرد.
- ۳) فلسفه‌های مضاف، مسائل خاص فلسفه را وارد حیطه‌های گوناگون علوم و فنون می‌کنند.
- ۴) هر شاخهٔ فلسفه، قسمتی از فلسفه است که بنیان آن را یکی از شاخه‌های علوم می‌سازد.

۲۴۵- چرا اگر در «تمثیل غار» فردی ناگهان خود را در معرض نور قرار دهد موفق نخواهد شد؟

- ۱) وی در بند سایه‌ها یا همان نادانی مانده است.
- ۲) عادت‌ها نظم منطقی وی را از بین برده است.
- ۳) وی نمی‌تواند به منبع شناخت نزدیک شود.
- ۴) شناخت حقیقت امری تدریجی است.

۲۴۶- نتیجهٔ نهایی تفکر فلسفی در زندگی کدام مورد است؟

- ۱) اندیشیدن دربارهٔ زندگی
- ۲) آموختن چرایی
- ۳) آزاداندیشی
- ۴) یافتن دلایل درستی باورها

۲۴۷- کدام عبارت با عقاید هراکلیتوس سازگار نیست؟

- ۱) هراکلیتوس به وحدت و اجتماعِ ضدین قائل بود.
- ۲) او پیدایش جهان را حاصل یک ستیز اجتناب‌ناپذیر می‌دانست.
- ۳) او می‌گفت دگرگونی قانون زندگی است و بر همه چیز فرمان می‌راند.
- ۴) از نظر او به جز وجود، هیچ چیز ثابتی در این جهان یافت نمی‌شود.

۲۴۸- کدام گزینه دربارهٔ فیلسوفان نخستین صحیح نیست؟

- ۱) نخستین فیلسوفان سؤالات معدودی داشتند و پیرامون مسئله‌های خاصی دربارهٔ جهان می‌اندیشیدند.
- ۲) امروزه ما به بسیاری از مسائلی که فیلسوفان نخستین به آن‌ها می‌پرداختند می‌اندیشیم.
- ۳) گاهی پاسخ‌های فیلسوفان نخستین به مسائلمان برای ما مورد قبول و پذیرفتنی نیست.
- ۴) از مهم‌ترین پرسش‌های فیلسوفان نخستین این بوده که جهان از چه چیزی ساخته شده است.

۲۴۹- بیهوده دانستن دنبال کردن شیوهٔ جهان‌شناسان باستان توسط سوفسطائیان، معلول ... می‌باشد و سوفسطائیان ... بی‌اعتباری علم و اندیشه بودند.

- ۱) تفکیک‌ناپذیری حق و باطل - منادی
- ۲) تعارض سخن جهان‌شناسان با یک‌دیگر - منادی
- ۳) عدم توانایی جهان‌شناسان در ارائهٔ تفسیر صحیح از جهان - نافی
- ۴) بی‌اعتباری علم و اندیشه - نافی
- ۱) وجود تالس به عنوان اولین فیلسوف
- ۲) طرح نخستین پرسش‌های فلسفی
- ۳) به‌جای ماندن اولین نوشته‌های فلسفی
- ۴) پرسش‌های عقلانی در مورد دگرگونی‌های جهان طبیعت

۲۵۰- این‌که یونان باستان را به عنوان محل ظهور دانش فلسفه می‌شناسند، بیشتر به دلیل ... است.

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه
روان‌شناسی رشد، احساس، توجه، ادراک
صفحه‌های ۸ تا ۸۷

۲۵۱- با توجه به عوامل مؤثر بر رشد، کدام گزینه به تأثیر عوامل زیستی اشاره دارد؟

- (۱) نوجوانان باید با اعمال روش‌های تنبیهی، در مورد اقدامات خطرآفرین، آموزش ببینند.
- (۲) انجام اقدامات خطرآفرین در دوران نوجوانی، به دلیل ترشح هورمون‌های خاص در این سنین است.
- (۳) هر فردی، مسئول رفتارهای مثبت یا منفی خودش است و باید شخصاً به درستی یا نادرستی چنین رفتارهایی پی ببرد.
- (۴) نوجوانانی که اقدام به انجام کارهای خطرناکی هم‌چون ساخت مواد آتش‌زا می‌کنند، در کودکی به درستی در مورد این خطرات توجیه نشده‌اند.

۲۵۲- «در یکی از جلسات آزمون آزمایشی، پس از پایان زمان پاسخگویی به دفترچه عمومی، مراقب از داوطلبان حاضر در یک کلاس می‌خواهد شروع به

پاسخگویی به دفترچه اختصاصی کنند. علی و دیگر داوطلبان حاضر در کلاس، برای شنیدن بهتر صدای مراقب، سر خود را بلند کرده و تمام داوطلبان به جز علی دفترچه اختصاصی را برداشته و شروع به پاسخگویی کردند.» کدام گزینه در مورد علی درست است؟

- (۱) علی صدای مراقب را احساس نکرده است.
- (۲) علی به صدای مراقب توجه نکرده است.
- (۳) علی صدای مراقب را ادراک نکرده است.
- (۴) شدت محرک صدای مراقب به اندازه کافی نبوده است.

۲۵۳- کدام گزینه به عوامل محیطی رشد اشاره دارد؟

- (۱) عاقبت گـرگ‌زاده گـرگ شود
- (۲) دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست
- (۳) آن کس که در حقیقت دانش خلوص نیست
- (۴) نازنینی چو تو پاکیزه دل و پاک نهاد
- (۱) گر چه با آدمی بزرگ شود
- (۲) جای چشم ابرو نگیرد گر چه او بالاتر است
- (۳) علامه هم شود اگر، آدم نمی شود
- (۴) بهتر آنست که با مردم بد نشینی

۲۵۴- زمان فراگیری یا بروز کدام ویژگی در فراخنای زندگی انسان درست ذکر نشده است؟

- (۱) نشستن مستقل: ۳ تا ۶ ماهگی
- (۲) بازی در کنار دیگر کودکان ولی به تنهایی: ۴ تا ۵ سالگی
- (۳) لبخند اجتماعی: ۲-۳ ماهگی
- (۴) احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز: ۱۲ تا ۲۰ سالگی

۲۵۵- در خصوص رشد شناختی دوره‌های کودکی و نوجوانی، گزینه مناسب کدام است؟

- (۱) تفکر فرضیه‌سازی در دوره کودکی شکل می‌گیرد.
- (۲) فرد در نحوه به‌کارگیری توانایی‌های شناختی در دوره نوجوانی پختگی لازم را دارد.
- (۳) ظرفیت پردازش اطلاعات و سرعت تفکر کودک افزایش می‌یابد و تا حدودی قادر به ظرفیت‌سازی حافظه هستند.
- (۴) در دوره کودکی توجه‌گزینشی به‌وجود می‌آید، ولی کودک به‌سادگی دچار حواس‌پرتی می‌شود.

۲۵۶- عبارت زیر با کدام گزینه همخوانی دارد؟

«شخصی شب‌هنگام در کوچه راه می‌رود و یک نفر را در انتهای کوچه می‌بیند که ایستاده و یک شیء در دست دارد و فکر می‌کند که آن شیء چاقو است.»

- (۱) پدیدهٔ توهم
(۲) اطلاعات موجود در حافظهٔ فرد
(۳) سبک پردازش و انتظارات فرد
(۴) پدیدهٔ آماده‌سازی

۲۵۷- چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست هستند؟

- (الف) رشد هیجانی در حیوانات نسبت به انسان، به دلیل برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشدیافته‌تر است.
(ب) رشد هیجانی در کودکان وابسته به آگاهی از هیجانات خود و همچنین هیجانات دیگران است.
(ج) تبدیل بازی کودکان از حالت موازی به حالت دسته‌جمعی بیانگر رشد اجتماعی آن‌ها است.
(د) مهارت فراحافظه (فراگیری چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات) از دوران کودکی آغاز شده و در نوجوانی به کمال می‌رسد.
- (۱) دو مورد (۲) سه مورد (۳) یک مورد (۴) صفر مورد

۲۵۸- کدام عبارت در پاسخ به این سؤال که «معرفت و آگاهی چیست؟»، مطابق با روش‌های شهودی و دریافت‌های درونی است؟

- (۱) آن است که من بفهمم و هر کس دیگر هم بتواند تجربهٔ مرا گام به گام تکرار کرده و بفهمد.
(۲) معرفت فقط در اختیار پیر طریقت است و ما تنها می‌توانیم از او آن را بپرسیم.
(۳) معرفت، اطمینانی جاودانه در درون من است که قابل انتقال به غیر نیست.
(۴) آن است که از لحاظ منطقی هیچ خدشه‌ای بر آن نتوان وارد کرد.

۲۵۹- در کدام گزینه، مثال مطرح شده مربوط به شناخت پایه است؟

- (۱) علی خاطرهٔ تصادف ۵ سالگی‌اش را هنوز به یاد دارد و مدام آن را به یاد می‌آورد.
(۲) مریم با شنیدن صدای انفجار به سمت آن برمی‌گردد، اما با دیدن صحنهٔ حادثه می‌فهمد که کمکی از دستش ساخته نیست.
(۳) احسان معتقد است کلاس‌های تستی‌اش هیچ بار علمی ندارند و ادامه دادن آن‌ها بی‌فایده است.
(۴) مهسا به این دلیل که روحیه‌اش با رشتهٔ حقوق هم‌خوانی نداشت، این رشته را انتخاب نکرد.

۲۶۰- در یک آزمایش ردیابی علامت، در ۱۵ مرحلهٔ آزمایش، جمعاً ۹ علامت به هر آزمودنی ارائه می‌شود. اطلاعات کدام آزمودنی غلط است؟

- (۱) پرویز: ۵ اصابت، ۷ هشدار کاذب و ۳ رد درست
(۲) ساسان: ۹ تصمیم درست و ۶ رد درست
(۳) خسرو: ۹ اصابت، ۵ هشدار کاذب و ۱ رد درست
(۴) مانی: ۸ بار از دست دادن محرک هدف، ۱ اصابت، ۲ هشدار کاذب و ۴ رد درست

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۵ آذر ۱۴۰۰

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، کمال رسولیان، هامون سبطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	فارسی	
ولی برجی، امیر رضایی رنجبر، محمد جهان‌بین، کاظم غلامی، علی محسن‌زاده	عربی زبان قرآن	
امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، علیرضا ذوالفقاری زحل، عباس سیدشبه‌ستری، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی‌کبیر، احمد منصور، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
رحمت‌اله استیری، تیمور رحمتی کله‌سرای، حسن روحی، ساسان عزیزی‌نژاد، سعید کاویانی، عقیل محمدی‌روش، محدثه مرآتی، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
محمد بحرایی، محمد مهدی حقی، امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، نسترن صمدی، علیرضا عبدی، سیدمهدی علوی‌پور، عرفان کامیابی، حامد نصیری	ریاضی و آمار	
نسرین جعفری، فاطمه حیاتی، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های اقتصاد کنکور انسانی	اقتصاد - سؤال‌های «آشنا»	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، پوریا حسین‌پور، مجتبی فرهادی، رضا نوروزی‌بگی	علوم و فنون ادبی	
ابراهیم احمدی، نوید امساک، ولی برجی، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه	عربی زبان قرآن	
علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ	
علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، محمدرضا محمودی‌ها	جغرافیا	
آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری	جامعه‌شناسی	
مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، الهه فاضلی، فرهاد قاسمی‌نژاد، کیمیا طهماسبی	منطق و فلسفه	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های منطق و فلسفه جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	فلسفه یازدهم - سؤال‌های «آشنا»	
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد	روان‌شناسی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	کاظم کاظمی	سیدعلیرضا احمدی	محمدحسین اسلامی، محسن اصغری، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی‌پور
دین و زندگی	سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	محدثه مرآتی	محدثه مرآتی	سعید آچه‌لو، رحمت‌اله استیری، فاطمه نقدی
ریاضی و آمار	محمد بحرایی	محمد بحرایی	ایمان چینی‌فروشان، آروین حسینی، مهدی ملارمضانی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	پوریا حسین‌پور، محمد نورانی، رضا نوروزی‌بگی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار
جغرافیا	محمدرضا محمودی‌ها	محمدرضا محمودی‌ها	زهرا دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری، محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	کیمیا طهماسبی	کیمیا طهماسبی	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، فریا رفوفی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۳)

۱- گزینه «۳»

(ممنون خرابی - شیراز)

معنی واژه‌ها به ترتیب:

«مجدوب» در بیت «د» / «هویدایی» در بیت «ب» / «مونس» در بیت «ج» / «پرتو» در بیت «لف»

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۳»

(هامون سیطی)

رساله‌ها و مکتوب‌ها در دیوان مسطور هستند، یعنی سطرهایی را به خود اختصاص داده‌اند، نه این‌که مستور و پنهان باشند. املائی صحیح کلمه در سطر سوم «مسطورات» است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۳- گزینه «۲»

(هامون سیطی)

در بیت «الف»: «کجا» برابر با «که» است و مصراع دوم ادامه مصراع نخست است (کسی که از دانش بهره‌مند باشد از شب روشنایی نمی‌جوید)، بنابراین اسلوب معادله برقرار نیست. (کسی و بسی: جناس)

در بیت «ب»: تاج بر سر داشتن: کنایه از پادشاه بودن است. / تکرار مصوت بلند «ا» منجر به واج‌آرایی شده است.

در بیت «ج»: «در» (دره) و «دشت» در معنای واقعی خود آمده‌اند. («کمر بستن» کنایه است.)

در بیت «د»: «درخت» استعاره از روش و کردار است و «خون» به برگ این درخت و کینه و دشمنی به «بار» این درخت مانند شده است.

در بیت «ه»: «ه» پلنگ از ترس گیو (یکی از پهلوانان ایران در شاهنامه) پوست روباه به تن می‌کند؛ کنایه از این‌که می‌ترسد و از جنگ با گیو شانه خالی می‌کند. تضاد میان پلنگ و روباه (در شجاعت و جنگ‌جویی) برقرار است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

(کاتظم کاظمی)

مجاز: خاک ← انسان، آدمی

تلمیح: به پذیرفتن بار امانت الهی توسط انسان

تضاد: از دوش انداختن، بر دوش گرفت

ایهام تناسب: سبک ← ۱- زود، بی‌درنگ (معنای پذیرفته)، ۲- کم وزن (با «بار» گران» تناسب دارد)

جناس: بار، بر

توجه: در بیت آرایه‌های «تشبیه، ایهام و جناس همسان» به کار نرفته است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۱»

(کاتظم کاظمی)

الف) «تشود» به معنی «نرود یا نمی‌رود» فعل اسنادی به حساب نمی‌آید؛ بیرون نشود ← بیرون نمی‌رود

ج) «شد» به معنی «رفت»، فعل اسنادی محسوب نمی‌شود؛

شد از دست ← از دست رفت

مسند در ابیات دیگر:

ب) بلند / د) گرفتار

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۶- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

قافیه‌ها: «احترامی»، «تمامی» و «مقامی» که به ترتیب نهاد، صفت و نهادند.

نهاد در جمله مصراع دوم «قدر» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ردیف رباعی «بودی» است و در دستور تاریخی، ساختار [بن ماضی + شناسه] + [ی] گاهی صورتی از افعال ماضی استمراری است، بنابراین ردیف معادل فعل «می‌بود» و در معنای غیر اسنادی (وجود می‌داشت) است.

گزینه «۲»: واژه «قدر» به معنای ارزش و اعتبار در مصراع دوم نادرست نوشته شده است و ضمیر پیوسته «م» در حالت مرتب شده جمله، دارای نقش متممی است.

(نزدیک تو برای من قدر تمامی بودی)

گزینه «۳»: جملات پیرو: ۱- «گر درخور مهرم احترامی بودی» ۲- «که عشق من تا به کجاست» و ۳- «گر زان طرف از عشق مقامی بودی» / جملات پایه: ۱- نزدیک توام قدر تمامی بودی ۲- من می‌گفتم

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۷- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

«از بهر» حرف اضافه مرکب است و «نان» متمم محسوب می‌شود. هم‌چنین در این مصراع «که» دوم در جایگاه حرف اضافه «از» است و «بیماری» متمم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در گروه اسمی «روی دختر دل‌بند طبع من» واژه «طبع» مضاف‌الیه «دختر» است و در مصراع دوم در جمله «او را خانگی برآوردم»، «ش» مفعول است.

گزینه «۲»: در جمله «مرا هنری نیست». «من» نقش متممی و «هنر» نقش نهادی دارد. (برای من هنری نیست.)

توجه: در این بیت فعل‌های «نیست» و «هست» به ترتیب در معنای «وجود ندارد» و «وجود دارد» به کار رفته‌اند.

گزینه «۳»: حالت مرتب شده مصراع نخست: دشمن بی‌طالع، آن‌چه را که از حق خواست، ندید. از این رو «آن‌چه» نقش مفعولی دارد، در اصل مصراع بدین صورت است: یار با سر (قصد) لطف و دل‌داری آمده است. نتیجتاً «لطف» مضاف‌الیه و «دل‌داری» معطوف به مضاف‌الیه است.

(فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۸- گزینه «۳»

(کاتظم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات گزینه «۳»: فقط عاشق هجران دیده احوال هم نوع خود (عاشق دلسوخته) را درک می‌کند.

مفاهیم سایر ابیات:

الف) شکایت عاشق از تندخویی یار

ج) شکایت شاعر از محدودیت‌های زندگی دنیوی و گرفتاری در دنیای مادی

ه) دلپذیر بودن غم و رنج عشق برای عاشق

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۶)

۹- گزینه «۱»

(کمال رسولیان - سررشت)

مفهوم بیت گزینه «۱»: در نعت و ستایش حضرت ختمی مرتبت، محمد مصطفی (ص)، است. شاعر خطاب به پیامبر می‌گوید که تو: اصل و هدف خلقت هستی. بیت اشاره دارد به حدیث: «لولاک لما خلقت الافلاک»

مفهوم دیگر گزینه‌ها:

مفهوم بیت صورت سؤال، بازگشت به اصل خویش است. این مفهوم، در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» هم تکرار شده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۶)

۱۰- گزینه «۱»

(هامون سبطن)

در بیت خانه «۱»، برخلاف بیت اصلی و مفهوم موردنظر، فقط رفتارهای مثبت مطرح است: زهر را پادزهر ساختن و درمان کردن درد، هر دو مثبت هستند نه متضاد و متناقض.

(فارسی ۳، مفهومی ۳، صفت‌های ۳۶ و ۳۷)

فارسی (۱)

۱۱- گزینه «۴»

(کاتظم کاطمی)

معنای درست واژه‌ها:

گزینه «۱»: خیره: فرومانده، سرگشته، حیران

گزینه «۲»: مسلم: حتمی، قطعی، باور کرده شده

گزینه «۳»: گرده: پشت، بالای کمر

گزینه «۴»: یله: آزاد، رها / خدنگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن نیزه، تیر، زین اسب و مانند آن‌ها می‌سازند.

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

۱۲- گزینه «۲»

(کمال رسولیان - سررشت)

در بیت «الف» حزین نادرستی املایی دارد. شکل صحیح این کلمه، حضیض است، به معنی پستی و فرود و نشیب.

در بیت «ب» صخره نادرستی املایی دارد. شکل صحیح این کلمه، سُخره است، به معنی: فرمانبردار، مایهٔ ریشخند.

(فارسی ۱، املا، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

الف) «گوشوارهٔ عرش» اثر سید علی موسوی گرماردی

ب) «امثال و حکم» اثر دهخدا

ج) «اتاق آبی» اثر سهراب سپهری

د) «من زنده‌ام» اثر معصومه آباد

(فارسی ۱، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۱»

(مرتضی منشاری - اربیل)

استعاره‌ها عبارت‌اند از:

۱- سنبل: استعاره از زلف، ۲- نسترن استعاره از رخسار، ۳- ماه استعاره از یار، ۴- سرو سیم‌تن استعاره از یار

استعاره‌های سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ۱- صنم: یار، ۲- بت: یار

گزینه «۳»: ۱- دیوانه شدن عقل (تشخیص و استعاره)، ۲- سلسله: زلف، ۳- گوشه گرفتن دل (تشخیص و استعاره)

گزینه «۴»: ۱- سرو سهی: قد یار، ۲- رنگس: چشم، ۳- گل سرخ: رخسار

(فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲»

(مسنن اصغری)

ج) ایهام تناسب: روی ۱- چهره (معنای موردنظر)، ۲- نوعی فلز (معنای موردنظر نیست اما با زر تناسب دارد)

د) ایهام: مهر، ۱- محبت، ۲- خورشید

ه) ایهام تناسب: رخ ۱- چهره (معنای موردنظر)، ۲- مهره‌ای در شطرنج (معنای موردنظر نیست اما با شاه تناسب دارد)

توجه: واژه‌های «شیرین» و «مدام» در ابیات «الف، ب» در یک معنا کاربرد دارند و آرایه ایهام یا ایهام تناسب نساخته‌اند.

(فارسی ۱، آرایه، صفت ۳۹)

۱۶- گزینه «۱»

(مسنن خدایی - شیراز)

«چون» و «را» در بیت گزینه «۱» حرف اضافه محسوب می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «چون» حرف اضافه / «را»: حرف نشانهٔ مفعول

گزینه «۳»: «چون»: حرف ربط / «را»: حرف نشانهٔ مفعول

گزینه «۴»: «چون»: حرف ربط / «را»: فک اضافه

(فارسی ۱، دستور، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۴»

(سیرمهر هاشمی - مشهور)

در این گزینه، هشت ترکیب اضافی دیده می‌شود. (سرم، زرم، دلم، جانم، فدای یار، حق صحبت، صحبت مهر، صحبت وفا)

نکته مهم درسی:

«واو عطف» نقش کلمات را با یکدیگر برابر می‌کند. در گزینه «۴» (سرم و زر و دل و جان) نقش نهادی دارند. در مصراع دوم نیز (مهر و وفا) نقش مضاف‌الیه دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترکیب‌های اضافی (شوق ساغر، ساغر می، خرمن من، عکس عارض، عارض ساقی)

گزینه «۲»: ترکیب‌های اضافی (نسیم باد، باد صبا، روز محنت، روز غم)

گزینه «۳»: ترکیب‌های اضافی (دل من، خزانهٔ اسرار، دست قضا، در او، کلید او)

(فارسی ۱، دستور، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری - اربیل)

مفهوم مشترک ابیات، جانبازی در راه وطن و ارزش نداشتن وجود بدون وطن است.

مفهوم بیت (ب): پاسداری از میهن

مفهوم بیت (د): ارزشمند شدن به واسطهٔ ترک وطن

(فارسی ۱، مفهومی، صفت ۸۱)

۱۹- گزینه «۳»

(مسنن اصغری)

ضرب‌المثل بیت صورت سؤال (خورد گاو نادان ز پهلوی خویش)، بیانگر این مفهوم است که آدمی از راهی که سود به نظر می‌رسد، زیان می‌بیند؛ این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز مطرح شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به نیروی بازوی خود مغرور نباش و حد و اندازهٔ خود را نگه‌دار.

گزینه «۲»: به نیروی خودت تکیه داشته باش نه دیگران (خود اتکایی)

گزینه «۴»: در توصیف زیبایی حیرت‌انگیز منظره‌ای بیان شده است.

(فارسی ۱، مفهومی، صفت ۱۰۵)

۲۰- گزینه «۴»

(مسن فرایی - شیراز)

مفهوم مشترک:

هیچ گاه ظاهر کسی دلیل پذیرفتن او نیست. (در نکوهش ریاکاری)

مفهوم سایر گزینه‌ها:

بیت (ب): به شدت درد و سوز فراق عاشق اشاره دارد و آتش اشک عاشق، بیانگر سوز درونی دل عاشق است.

بیت (ج): درونمان بر خلاف ظاهرمان بسیار ملال آور و توأم با درد و رنج است. (صورت خود را با سیلی سرخ کردن)

(فارسی، مفهومی، صفحه ۶۴)

عربی، زبان قرآن (۱) و (۳)

۲۱- گزینه «۲»

(علی مفسن زاره)

«زَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ»: مؤمنان احزاب را دیدند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «قَالَوَا»:

گفتند (رد گزینه ۴) / «هَذَا»: این (رد گزینه ۴) / «وَعَدْنَا اللَّهَ»: خداوند به ما وعده داده است (رد گزینه‌های ۳ و ۱).

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۲»

(مهمرب میوان بین- قاننات)

«یوم الإثنين»: روز دوشنبه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «شاهدت»: دید / «المديرة»: خانم مدیر / «الطالبة التي»: دانش آموزی را که / «كانت تذهب»: می‌رفت (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «نحو دورات المياه»: به سمت سرویس‌های بهداشتی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لتغلق»: تا ببندد (رد گزینه ۳) / «حنفیات الماء المفتوحة»: شیرهای باز آب (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۲۳- گزینه «۲»

(کلاظم غلامی)

«جهّزنی»: من را مجهز کن ← «جهّز» فعل امر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تفرّج»: شاد می‌کند ← از باب تفعیل است پس به شکل متعدی ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «قلبی»: دلم (رد گزینه ۴) / «تتفعنی»: به من سود می‌رساند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مجالسة»: هم‌نشینی کردن (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «هؤلاء»: اینان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «من أنعمک»: از نعمت‌های تو هستند (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۲۴- گزینه «۴»

(ولی برهیی - ابهر)

«أعجب الطيور»: عجیب‌ترین پرندگان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «الإتجاهین»: در دو جهت (رد گزینه ۳) / «تحرّک»: (مضارع مجهول): حرکت داده شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «عینا» (مثنی است که در حالت مضاف نون آن حذف می‌شود): چشمانش (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۲۵- گزینه «۱»

(ولی برهیی - ابهر)

«أقبل» (ماضی باب إفعال): روی آوردند (رد گزینه ۴) / «شراء»: خریدن (رد گزینه ۴) / «قد أخرجت» (ماضی مجهول، جمله وصفیه به صورت ماضی است و چون فعل جمله قبلی به صورت ماضی آمده است می‌توان این فعل را ماضی بعید یا ماضی ساده بنا به نیاز جمله ترجمه کرد): اختراع شده بود (رد گزینه ۲) / «انتشرت»: پخش شد (رد گزینه ۳) / در گزینه «۱» در ترجمه «المادة»، «این» آمده است، با توجه به اینکه این اسم در جمله قبلی به صورت نکره نیز به کار رفته است می‌توان این «ال» را (این و آن) ترجمه کرد.

(ترجمه)

۲۶- گزینه «۳»

(ولی برهیی - ابهر)

در گزینه «۱» حرف «ل» معنای (دارد) می‌دهد. در گزینه «۲» «مِمَّ» (مِمَّا) به معنای (از چه چیزی) است و «تعلمین» هم مضارع و مفرد مؤنث مخاطب می‌باشد. در گزینه «۳» معادل «می‌تواند» در عبارت عربی وجود ندارد و همین گزینه نادرست است. در گزینه «۴» نیز «تستعمل» مضارع مجهول است و «تلك» نیز جمع ترجمه می‌شود چون پس از آن اسم بدون ال و جمع به کار رفته است.

(ترجمه)

۲۷- گزینه «۳»

(علی مفسن زاره)

ترجمه درست واژه «الصیدی» در گزینه «۳»، «داروخانه‌دار» می‌باشد که در این گزینه به اشتباه «داروخانه» نوشته شده، معادل واژه «داروخانه» در عربی واژه «الصیدلیه» می‌باشد. همچنین کلمه «برخی از» در عبارت فارسی زائد است.

(ترجمه)

۲۸- گزینه «۴»

(ولی برهیی - ابهر)

«یاح شدیده» (نکره): بادهای شدیدی (رد گزینه ۳) / «غصفت» (ماضی): وزید (رد گزینه ۲) / «أحدثت»: ایجاد کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تیاراً» (نکره): جریانی (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

آهن از عناصر ضروری برای زندگی انسان و نیز حیوان و گیاهان است. غالباً (آهن) به شکل خالص دیده نمی‌شود، بلکه در ترکیبات و سنگ‌ها در معادن و کوه‌ها یافت می‌شود. رنگ آهن در اصل نقره‌ای است اما در هوا اکسید می‌شود و این (موضوع) باعث ضرورت محافظت از آن در برابر تغییر می‌گردد. عناصر در طبیعت با توجه به مقایسه وزنشان با آهن دو دسته‌اند و از این‌جا ویژگی‌هایشان فرق می‌کند. دو روش برای تولید آهن وجود دارد: یکی از آن‌ها (روش) تولید طبیعی از طریق استخراج از معادن است و (روش) دیگر، (تولید) صنعتی طی فرآیندهایی شیمیایی است. این عنصر اساسی در ساخت تجهیزات مختلف استفاده می‌شود و همین‌طور در (ساخت) آنچه به انسان زیان می‌رساند مثل سلاح‌ها. در قرآن نیز به آهن اشاره شده است: «و آهن را نازل کردیم، درحالی‌که در آن نیرویی سخت و منفعت‌هایی برای مردم است.»

۲۹- گزینه «۱»

(امیر رضائی رنهبیر)

در گزینه «۱» آمده است: «قرارگرفتن در معرض هوا، به تجهیزات آهنی مختلف ضرر می‌رساند!» که مطابق متن صحیح است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تولید صنعتی تنها راه برای دستیابی به آهن است! (نادرست)
گزینه «۳»: آهن هرگز به شکل خالص یافت نمی‌شود بلکه با چیزی دیگر دیده می‌شود! (نادرست)
گزینه «۴»: قرآن کریم در آیه ذکرشده به ضررهای آهن نیز اشاره کرده است! (نادرست)

(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۲»

(امیر رضائی رنبر)

عبارت گزینه ۲» نادرست است: عنصری سنگین تر از آهن در طبیعت وجود ندارد!

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: رنگ آهن در ابتدا مثل نقره است! (صحیح)

گزینه ۳»: ویژگی‌های مختلف عناصر بر حسب وزنشان فرق می‌کند! (صحیح)

گزینه ۴»: ما فرآیندهای شیمیایی را برای تولید آهن به‌کار می‌گیریم! (صحیح)

(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۱»

(امیر رضائی رنبر)

ترتیب طرح موضوعات در این گزینه درست است: راه‌های تولید آهن، منفعت‌های زیاد آن، قدرت زیاد در آن

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲»: رنگ آهن، راه‌های تولید آن، ضرورت آن برای موجودات زنده

گزینه ۳»: ضررهای آن برای انسان، منفعت‌های زیاد آن، ذکر آن در قرآن کریم

گزینه ۴»: مکان استخراج آهن، معیار بودن آن برای سایر عناصرها، تغییر آن در هوا

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۱»

(امیر رضائی رنبر)

«مصدر علی وزن «إنفعال» نادرست است. «إنتاج» بر وزن «إفعال» است. (سه حرف اصلی آن: «ن ت ج» است.)

(تفلیل صرفی و مدل اعرابی)

۳۳- گزینه ۳»

(امیر رضائی رنبر)

«فاعله «الضرورة» نادرست است. کلمه «الضرورة» که بعد از فعل آمده است، مفعول آن است. (ترجمه: ... این (موضوع) باعث ضرورت محافظت از آن در برابر تغییر می‌گردد.)

(تفلیل صرفی و مدل اعرابی)

۳۴- گزینه ۳»

(علی مفسن زاده)

در گزینه ۳»، لفظ «مُناسِبَة» مصدری است از «مُنَاعَلَة» و باید به شکل «مُناسِبَة» نوشته می‌شد. همچنین «مِهْرَجَان» با کسره حرف «م» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۳۵- گزینه ۴»

(ممد جوان‌بین - قاننات)

«الذَّئِب» یعنی گناه و «الذَّئِب» (با فتحه روی «ن») یعنی دُم.

(واژگان)

۳۶- گزینه ۳»

(کاتم غلامی)

«الرَّیْف» و «القَرِیة» هر دو معنای «روستا» می‌دهند پس می‌توانیم آن‌ها را مترادف بگیریم.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱»: «البعید» به معنای «دور» یا «القریب» متضاد است نه «الغریب»!

گزینه ۲»: جمع «قائد»، کلمه «قادة» است.

گزینه ۴»: «نیام» مفردش «نائم» است.

(واژگان)

۳۷- گزینه ۱»

(ممد جوان‌بین - قاننات)

عددهای ترتیبی در صورتی صفت‌اند که معدودشان قبلشان باشد یعنی اول معدود بعد عدد ترتیبی. «ثامن» در این گزینه مضاف‌الیه است.

(قواعد اسم)

۳۸- گزینه ۲»

(علی مفسن زاده)

در گزینه ۲» واژه «المُهَاجِم» مفعول برای فعل «سَجَّع» می‌باشد و مفعول در این گزینه نه مضاف است و نه موصوف.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: در این گزینه واژه «صَدَقَات» مفعول برای فعل «لَا تُبْطِلُوا» و ضمیر «کم» در واژه «صَدَقَاتکم» نقش مضاف‌الیه را دارد پس مفعول در این گزینه مضاف است.

گزینه ۳»: در این گزینه واژه «اعصاب» مفعول برای فعل «هَدَّئِ» و واژه «أخت» نقش مضاف‌الیه را دارد؛ پس در این گزینه مفعول، مضاف شده است.

گزینه ۴»: در این گزینه واژه «لأخ» مفعول برای فعل «إحْتَرِم» و واژه «الأکبر» نقش صفت را برای «لأخ» دارد؛ پس در این گزینه مفعول، موصوف است.

(قواعد اسم)

۳۹- گزینه ۳»

(ولی برنجی - ابر)

سؤال خواسته است که گزینه‌ای را تعیین کنید که خبر در آن به صورت فعلی است که سه حرف زاید دارد، به عبارت دیگر، خبر، فعل مزید از باب استفعال باشد. در گزینه ۱»، «یتجسسون» خبر است اما دو حرف زاید دارد و از باب تفعُّل است. در گزینه ۲»، «فَلأحون» خبر است نه «یستخرجون» که سه حرف زاید دارد. در گزینه ۳»، «هما» مبتدا است و «یستغفران» خبر است و سه حرف زاید دارد. در گزینه ۴»، «سیتحتفلون» خبر است اما دو حرف زاید دارد و از باب افتعال است.

(انواع جملات)

۴۰- گزینه ۴»

(کاتم غلامی)

در این گزینه، «القَصِیْدَة» مفعول و منصوب است و «الثلاثین» که از اعداد ترتیبی است، صفت آن بوده و به تبعیت از آن منصوب می‌شود و علامت نصبش نیز «ی» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

«ثنین» و «خمسین» در گزینه‌های «۱» و «۲» اگر چه منصوب بالیاء هستند؛ ولی جزء اعداد اصلی محسوب می‌شوند. در گزینه ۳» نیز «الثانی» منصوب بالفتحه است.

(قواعد اسم)

دین و زندگی (۳)

۴۱- گزینه ۴»

(فدروز نژادنیف - تبریز)

رفتار متناسب با ایمان به اینکه «تنها خداوند اداره‌کننده و مدبر جهان است»، توحید عملی است: «فاعبده هذا صراط مستقیم».

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۴۲- گزینه «۳»

(مفسر بیاتی)

در آیه ۴۳ سوره فرقان آمده است: شخصی که هوای نفس خود را معبود خویش قرار دهد از ضمانت و دفاع پیامبر محروم می‌شود.
«ارایت من اتخذ الله هواه افانت تكون عليه وكيلا: آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو ضامن او می‌باشی او به دفاع از او برمی‌خیزی؟»
(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۳۳)

۴۳- گزینه «۴»

(سیرامسان هنری)

هر کس در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است و چنین فردی می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. از نظر انسان موحد دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست.
(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۲۲)

۴۴- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و رب جهان می‌پندارند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست، آلوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند و مانند آن‌هاست.
برخی از این انسان‌ها، مانند فرعون که «انا ربکم الاعلی» می‌گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد؛ خود را مالک دیگر جوامع می‌پندارند و برای آن تصمیم‌گیری می‌کنند.
(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۴۵- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

بیت مذکور در صورت سؤال مؤید یکی از راه‌های تقویت اخلاص، یعنی افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند است، لذا پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد. همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است بنابراین هر قدر که معرفت ما به خدا بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. پس خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۳۶)

۴۶- گزینه «۲»

(علیرضا ذوالفقاری زهل - قم)

اگر انسان در اخلاص پیش رود، به مرحله‌ای می‌رسد که دیگر فریب وسوسه‌های شیطان را نمی‌خورد چرا که شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص را ندارد. بیت «برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه» نیز به همین موضوع اشاره دارد. (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۷ و ۴۸)

۴۷- گزینه «۱»

(مبیر فرهنگیان)

عمل بر اساس معرفت و آگاهی بسیار ارزشمندتر و مقدس‌تر از عملی است که در آن معرفتی نیست و یا با معرفت اندکی صورت می‌گیرد. گاه پیش می‌آید که انسان‌های نادان به نیت اینکه کار خیر می‌کنند (حسن فاعلی)، مرتکب کارهایی می‌شوند که مطابق فرمان الهی نیست و موجب گناهان بزرگ می‌شوند. (حسن فعلی ندارد). مقاومت در برابر شیطان و دام‌هایش تابع و نیازمند روی آوردن به پیشگاه خداوند و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست. (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۶ و ۴۹)

۴۸- گزینه «۲»

(امین اسدیان‌پور)

یک عمل از حیث درستی ← حسن فعلی / کمیت ← حسن فعلی
نیت ← حسن فاعلی / شیوه ← حسن فعلی (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۴۵)

۴۹- گزینه «۳»

(علیرضا ذوالفقاری زهل - قم)

امام علی (ع) فرمودند: «فاعل الخیر خیر منه: انجام‌دهنده کار نیک، از آن کار بهتر است.» همچنین ایشان در مورد تمام اخلاص (اخلاص کامل یا تام) می‌فرمایند: «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است.»
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۴۸)

۵۰- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

براساس آیه «فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ: خدایش هم دعای او را مستجاب کرده و مکر و دسایس آن زنان را از او بگردانید، که خداوند شنوا و داناست.» چون خداوند به درخواست‌های بندگان خود شنوا و آگاه است. دعای او را اجابت کرد و مکر زنان را از او برگرداند.
(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۳۹)

دین و زندگی (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(مفسر بیاتی)

در قرآن کریم در سوره اسراء آیه ۱۹ آمده است:
«آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد.»
(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه ۷)

۵۲- گزینه «۲»

(مهمم رضایی‌بقا)

بُعد روحانی انسان است که اگر به فضیلت‌ها آراسته شد، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود.
قوانین و مقررات جامعه و روابط بین افراد، بر پایه پذیرش من‌ثابت، بنا شده‌اند. دقت کنید که روح، به‌طور کلی حالات گوناگون می‌پذیرد که لزوماً ارتباطی به کسب فضیلت‌ها ندارد و ثبات من به معنای تجزیه‌ناپذیری روح است، نه تغییرناپذیری آن.
(دین و زندگی ۱، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۵۳- گزینه «۳»

(عباس سیرشستری)

آثار انکار معاد گریبان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به باور قلبی تبدیل نشده است، می‌گیرد. این افراد به‌دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند.
(دین و زندگی ۱، درس ۴، صفحه ۴۳)

۵۴- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

در آیات ۲ تا ۵ سوره قیامت می‌خوانیم: «و سوگند به نفس ملامت‌کننده، نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول در می‌آوریم بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز همان که بوده مجدداً خلق می‌کنیم (انسان شک در وجود معاد ندارد) بلکه [علت انکارش این است که] او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند.»
(دین و زندگی ۱، درس‌های ۲ و ۵، صفحه‌های ۲۱، ۵۳ و ۵۶)

زبان انگلیسی (۱) و (۳)

۵۵- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

این آیه مربوط به بهشت برزخی است. پس گزینه‌های «۱ و ۲» رد می‌شوند. گزینه «۳» نیز بیانگر ارتباط عالم برزخ با دنیا است که ارتباطی با آیه مذکور ندارد، پس نادرست است.

(دین و زندگی، درس ۶، صفحه‌های ۶۳ و ۶۶)

۵۶- گزینه «۴»

(علیرضا ذوالفقاری زمل - قم)

شیطان در روز قیامت که فرصتی برای توبه باقی نمانده است، به اهل جهنم می‌گوید: خداوند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم. مفهوم حق بودن وعده خداوند در سخن رسول اکرم (ص) نیز به چشم می‌خورد؛ در جنگ بدر، وقتی بزرگان لشکر کفار کشته شدند و سپاه اسلام پیروز شد، رسول خدا آن کشتگان را این‌گونه مورد خطاب قرار داد: «آنچه پروردگارمان به ما وعده داده بود، حق یافتیم؛ آیا شما نیز آنچه پروردگارتان وعده داده بود، حق یافتید؟»

(دین و زندگی، درس‌های ۲ و ۶، صفحه‌های ۲۳ و ۶۴)

۵۷- گزینه «۳»

(امیر منصوری)

خداوند، سبب‌سوز و سبب‌ساز است. دهانی را که وسیله سخن گفتن است می‌بندد و دست و پا را وسیله سخن گفتن قرار می‌دهد. «نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَ تَكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ وَ ... أَرْجُلَهُمْ»

اعمال پیامبران و امامان معیار و میزان سنجش قرار می‌گیرد؛ زیرا اعمال آنان عین آن چیزی است که خدا به آن دستور داده است؛ از این رو هر چه عمل انسان‌ها به راه و روش آنان نزدیک‌تر باشد، ارزش افزون‌تری خواهد داشت.

(دین و زندگی، درس ۷، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۵۸- گزینه «۲»

(امین اسریان‌پور)

در آیات ۱۳۵-۱۳۲ سوره مبارکه آل عمران، خداوند می‌فرماید: «و شتاب کنید برای رسیدن به آموزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقین آماده شده است ...»

(دین و زندگی، درس ۸، صفحه ۸۴)

۵۹- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

«پیشنهاد انتخاب بهترین زمان‌ها و تکرار آن» مربوط به اقدام عهد و پیمان می‌باشد.

(دین و زندگی، درس ۹، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۶۰- گزینه «۲»

(محمدرضا یی‌بقا)

توکل در جایی درست است که انسان مسئولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد، یعنی فکر و اندیشه خود را به‌کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده محکم برای رسیدن به مقصود تلاش کند. در این صورت است که می‌توان بر خدا توکل کرد. بیت «گر توکل می‌کنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن» به تقدم کار کردن بر توکل کردن اشاره می‌کند.

(دین و زندگی، درس ۱۰، صفحه ۱۱۱)

۶۱- گزینه «۳»

(رحمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «خبر بسیار بد برای مربیان این است که وقتی بهترین بازیکن تیم در حال آماده‌سازی خود برای مسابقه بود، زانویش آسیب دید.»

نکته مهم درسی:

با توجه به این نکته که "hurt" بدون "s" سوم شخص به‌کار رفته، پس زمان جمله قطعاً گذشته است. در نتیجه، در جای خالی باید از زمان گذشته استمراری استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱ و ۲»). از سوی دیگر، فاعل و مفعول برای فعل "prepare" به‌معنای «آماده کردن» یکسان است، پس باید از ضمیر انعکاسی استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۱ و ۴»).

(گرامر)

۶۲- گزینه «۲»

(تیمور رمعی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «از بین دو دستگاه فتوکپی که سال گذشته خریداری کردند، حدس می‌زنم [دستگاه فتوکپی] دومی گران‌قیمت‌تر بود.»

نکته مهم درسی:

از آنجایی که در این جمله، دو (و نه بیشتر) دستگاه فتوکپی با همدیگر مقایسه می‌شوند، باید از صفت تفضیلی استفاده نماییم (رد گزینه‌های «۱ و ۴»). با توجه به این‌که طرف دیگر مقایسه (copy machine) در انتهای جمله ذکر نشده، نیازی به استفاده از "than" نیست (رد گزینه «۳»). همچنین، دقت داشته باشید که کلمه "the" قبل از جای خالی، حرف تعریف معین کلمه "one" در انتهای جمله (به‌عنوان ضمیر جانشین "copy machine") است و نباید آن را با "the" که بخشی از ساختار صفت عالی است، اشتباه گرفت.

(گرامر)

۶۳- گزینه «۳»

(حسن رومی)

ترجمه جمله: «انتخاب شما برای [خرید] دوربین به نوع عکس‌هایی که می‌خواهید بگیرید، میزان کنترل بر نوردهی و مقدار پولی که می‌خواهید هزینه کنید، بستگی دارد.»

نکته مهم درسی:

باتوجه به مفهوم جمله، نیاز به حرف ربط "and" داریم (رد گزینه‌های «۲ و ۴»). در گزینه «۱»، باید قبل از "money"، حرف اضافه "of" می‌آید. از طرفی، "and" حرف ربط هم‌پایه‌ساز است؛ بنابراین، اجزای جمله که این حرف ربط به‌هم وصل می‌کند باید از لحاظ ساختاری با هم یکسان باشند. برای درک بهتر به قسمت‌هایی که زیرشان خط کشیده شده توجه کنید:

... depends on what kind of pictures you want to take, how much control you want over exposure, and how much money you want to spend.

(گرامر)

۶۴- گزینه «۳»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «لازم است راهبرد منسجمی برای برگرداندن افراد بیشتری به کار ایجاد کنیم تا از جمعیت محلی و اقتصاد منطقه حمایت کنیم.»

۱) جمع‌آوری کردن	۲) حمل کردن
۳) ایجاد کردن، توسعه دادن	۴) افزایش دادن

(واژگان)

۶۵- گزینه «۲»

(مفرده مرآت)

ترجمه جمله: «ویکتوریا وقت کمی برای صرف کردن در فعالیت‌های تفریحی دارد، زیرا باید سه فرزند را بزرگ کند و هم‌زمان سرکار برود.»

- ۱) کنار گذاشتن
۲) تربیت کردن، بزرگ کردن (بچه)
۳) بزرگ شدن
۴) ترک کردن، رها کردن

(واژگان)

۶۶- گزینه «۴»

(سعیگر کویانی)

ترجمه جمله: «پس از کسب دو مدال طلا در مسابقات جهانی سال ۲۰۲۰، او به خودش افتخار می‌کرد و با دوستان خود در مورد این موفقیت بزرگ صحبت می‌کرد.»

- ۱) ارزشمند
۲) تازه، پرنرزی
۳) ضعیف
۴) مفتخر، مغرور

نکته مهم درسی:

به عبارت "feel proud of oneself" به معنی «به خود بالیدن، به خود افتخار کردن» توجه کنید.

(واژگان)

۶۷- گزینه «۳»

(ساوان عزیزنژاد)

ترجمه جمله: «امسال، شرکت هفت میلیون دلار ضرر کرده است، برخلاف سال گذشته که ده میلیون دلار سود کرد.»

- ۱) مرکب، ترکیب
۲) تفاوت، اختلاف
۳) تضاد، اختلاف
۴) نتیجه، پیامد

نکته مهم درسی:

به عبارت "in contrast with" به معنی «برخلاف» توجه کنید.

(واژگان)

۶۸- گزینه «۴»

(ساوان عزیزنژاد)

ترجمه جمله: «همه پزشکان و متخصصین سلامت بر این باورند که باید تأکید بیشتری بر پیشگیری از بیماری کرونا داشته باشیم، نسبت به تأکیدی که بر درمان آن داریم.»

- ۱) دارو، پزشکی
۲) عاطفه، احساس
۳) پیشنهاد
۴) تأکید، اهمیت

نکته مهم درسی:

به عبارت "put emphasis on sth" به معنی «بر چیزی تأکید کردن» توجه کنید.

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

برخی ماهی‌ها از شکل و رنگشان برای پنهان کردن خود استفاده می‌کنند. برگ‌ماهی بسیار تخت می‌باشد و قهوه‌ای رنگ با لکه‌های سفید است. آن (برگ‌ماهی) درست شبیه برگی است که روی آب شناور است. اما اگر ماهی کوچکی در نزدیکی آن شنا کند، برگ‌ماهی زود وارد عمل می‌شود و نشان می‌دهد که یک برگ مرده نیست، بلکه یک شکارچی کشنده است. آن به سرعت دهان بسیار بزرگ خود را باز می‌کند و ماهی کوچکتر را می‌خورد. ماهی پهن می‌تواند بدنش را بسیار صاف کند و آن را شبیه کف دریا کند. به یکی از انواع گربه‌ماهیان، گربه‌ماهی وارونه می‌گویند. این ماهی عجیب غالباً روی پشت خود شنا می‌کند. اما عجیب‌ترین گربه‌ماهی در میان همه، گربه‌ماهی راه‌رونده است. گربه‌ماهی راه‌رونده قادر به «راه رفتن» روی زمین است و می‌تواند با استفاده از دم و باله‌هایش، خود را روی زمین هل بدهد.

۶۹- گزینه «۴»

(عقیل ممدی روشن)

- ۱) خطر
۲) هویت
۳) موقعیت
۴) عمل، اقدام

نکته مهم درسی:

به عبارت "jump into action" به معنای «سریعاً وارد عمل شدن» توجه کنید.

(کلوزتست)

۷۰- گزینه «۲»

(عقیل ممدی روشن)

- ۱) شجاعانه
۲) به سرعت
۳) به‌طور تصادفی
۴) به‌شدت

(کلوزتست)

۷۱- گزینه «۱»

(عقیل ممدی روشن)

نکته مهم درسی:

با توجه به معنای متن، کلمه ربط نشان‌دهنده تضاد "but" و صفت عالی، بهترین گزینه برای کامل کردن جمله است.

(کلوزتست)

۷۲- گزینه «۱»

(عقیل ممدی روشن)

نکته مهم درسی:

هرگاه فاعل و مفعول یکی باشد، از ضمیر انعکاسی استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). از طرفی، چون فاعل جمله مفرد است، باید از ضمیر مفرد استفاده کنیم (رد گزینه «۴»).

(کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب اول:

ماه گذشته، این شانس را داشتم که در یک پروژه تحقیقاتی زیرآبی در منطقه‌ای از خلیج مکزیک به نام "Flower Gardens" (باغ‌های گل) شرکت کنم. گروهی از محققان حرفه‌ای، به سرپرستی دانشمند دکتر مت فیلیبس، در تلاش بودند تا درباره ماهی‌ها و موجودات مختلفی که در این قسمت از دریا زندگی می‌کنند، اطلاعات بیشتری کسب کنند. "Flower Gardens" فاصله زیادی با ساحل دارد و ما سه روز را در قایق گذرانیدیم.

این گروه، از یک قطعه تجهیزات زیرآبی به نام «وسیله کنترل از راه دور» (ROV) برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌کرد. ROV می‌توانست عمق و دمای آب را اندازه‌گیری کند و همچنین دارای یک دوربین بود که فیلم زنده را به قایق ارسال می‌کرد. ROV خیلی جالب بود. این دستگاه توسط یک رایانه روی قایق کنترل می‌شد و من چند بار اجازه داشتم که با آن کار کنم.

با این حال، چیزی که بیشتر از آن لذت بردم، غواصی در آب بود. در ابتدا، من کاملاً ترسیده بودم - عمدتاً به این دلیل که نمی‌توانستم زمین را در هیچ جهتی ببینم. اما به محض پریدن در آب، دیگر نترسیدم. دیدن ماهی‌های رنگارنگ که در اطراف شنا می‌کردند، شگفت‌انگیز بود و می‌توانستم تمام راه را تا "Flower Gardens" را ببینم.

این سفر شبیه تعطیلات بود، اما چیزهای جدیدی هم در مورد پروژه‌های علمی و تحقیقاتی آموختم. اعضای تیم بسیار خونگرم بودند و همه با کمال میل آن‌چه را که درباره دریا می‌دانستند، توضیح می‌دادند. این سفر یک فرصت عالی بود و باعث شده است به اهدافم در زندگی فکر کنم. این تجربه قطعاً به من کمک خواهد کرد که بیشتر تلاش کنم تا دانشمند شوم.

۷۳- گزینه «۱»

(حسن روئی)

ترجمه جمله: «هدف اصلی نویسنده در متن چیست؟»

«تا آن‌چه را که در یک پروژه علمی اتفاق افتاد، شرح دهد.»

(درک مطلب)

۷۴- گزینه «۴»

(حسن روئی)

ترجمه جمله: «نویسنده درباره ROV در متن چه می‌گوید؟»

«ROV آن‌چه زیر آب رخ می‌داد را ضبط می‌کرد.»

(درک مطلب)

۷۵- گزینه «۳»

(حسن روئی)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر نگرش نویسنده را به بهترین شکل، نسبت به غواصی توصیف می‌کند؟»

«وقتی داخل آب رفت، احساساتش تغییر کرد.»

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۴»

(حسن روئی)

ترجمه جمله: «بر اساس اطلاعات موجود در متن، این سفر چه تأثیری روی نویسنده داشته است؟»

«او را ترغیب کرده است تا در جهت اهداف خود تلاش کند.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب دوم:

در سراسر جهان، از هر چهار نفر، یک نفر در طول زندگی خود دچار نوعی بیماری روانی می‌شود. در حال حاضر، حدود ۴۵۰ میلیون نفر با یک مشکل روانی زندگی می‌کنند که سبب می‌شود یکی از بزرگترین مسائل مربوط به سلامتی در جهان باشد. با این وجود، مردم به دلیل ترس از طرد شدن در اجتماع، به‌ندرت در مورد مشکلات روانی خود صحبت می‌کنند. روز جهانی سلامت روان (WMH) اولین بار در سال ۱۹۹۲ گرامی داشته شد. این روز برای آگاهی دادن به مردم از شیوع رایج مسائل مربوط به سلامت روان و مبارزه برای شرایط بهتر و درمان افرادی که دارای مشکل روانی هستند، ایجاد شد. تعداد افراد و سازمان‌هایی که در جشن روز جهانی سلامت روان مشارکت دارند به‌شکل قابل‌توجهی افزایش یافته است و در حال حاضر، بسیاری از کشورها، مانند استرالیا، در واقع هفته سلامت روان دارند که شامل روز جهانی سلامت روان در ۱۰ اکتبر می‌شود. [در این روز] هر سال به موضوع متفاوتی پرداخته می‌شود. برای مثال، در سال ۲۰۱۷، موضوع آروز جهانی سلامت روان، سلامت روان در محل کار بود.

برای مراقبت از سلامت روان خود، به‌طور منظم ورزش کنید، خوب غذا بخورید و مقداری از وقت خود را با دوستان و اعضای خانواده سپری کنید. علاوه‌بر مراقبت از خود، به این فکر کنید که چگونه می‌توانید از دیگران حمایت کنید. برای مثال، می‌توانید در مورد مسائل رایج مانند اضطراب و افسردگی اطلاعات بیشتری کسب کنید؛ بنابراین، مشکلات دوستان و همکاران را بهتر درک خواهید کرد. همچنین، می‌توانید [افراد] محل کار خود را تشویق کنید تا برنامه سلامتی را به اجرا بگذارند که به‌نفع همه باشد. شرکت‌هایی که برنامه‌های مربوط به سلامتی دارند دریافته‌اند که کارکنان آن‌ها ۲۸ درصد زمان کمتری را در مرخصی استعلاجی سپری می‌کنند. هر کاری که در روز جهانی سلامت روان انجام دهید، حتی فقط صحبت کردن با مردم در مورد آن، به همه ما کمک خواهد کرد تا مردم را بهتر درک کرده و از آن‌ها حمایت کنیم.

۷۷- گزینه «۴»

(تیمور رمفتی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «متن اساساً چه موضوعی را مورد بحث قرار می‌دهد؟»

«اهمیت یادگیری درباره سلامت روان و روش‌های بهبود آن»

(درک مطلب)

۷۸- گزینه «۲»

(تیمور رمفتی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «کلمهٔ زیرخط‌دار "Yet" (با این حال) در پاراگراف «۱» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»

«"however" (اما، با این وجود)»

(درک مطلب)

۷۹- گزینه «۱»

(تیمور رمفتی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «از متن می‌توان استنباط کرد که ...»

«حمایت از دیگران روشی برای مراقبت کردن از سلامت روان خودمان است.»

(درک مطلب)

۸۰- گزینه «۳»

(تیمور رمفتی کله‌سرای)

ترجمه جمله: «طبق متن، کدامیک از عبارات زیر درست نیست؟»

«هر سال، سلامت روان در محل کار موضوع مهم روز جهانی سلامت روان است.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- گزینه «۴»

(سیرمهوری علوی پور)

انتخاب روش نمونه‌گیری مناسب مربوط به گام دوم چرخه آماری یعنی «طرح و برنامه‌ریزی» می‌باشد. (رد گزینه‌های «۱» و «۲») گردآوری داده‌ها در گام سوم یعنی «گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها» انجام می‌گیرد. (رد گزینه‌های «۱» و «۳») تفسیر نتایج به‌دست آمده در گام نهایی (پنجم) یعنی «بحث و نتیجه‌گیری» انجام می‌پذیرد. (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۸۲- گزینه «۳»

(سیرمهوری علوی پور)

توضیحات ارائه شده برای گزینه‌های اول، دوم و چهارم به‌درستی ارائه شده، در گزینه «۳» باید دقت کرد تفسیر داده‌ها مربوط به گام پنجم است، نه گام چهارم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۸۳- گزینه «۴»

(امیر زرانروز)

انجام محاسبات آماری و بیان شاخص‌های مرکزی، پراکندگی و جداول و نمودارها همگی مربوط به گام چهارم یعنی تحلیل داده‌ها است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

۸۴- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

از نمودار (طول مستطیل و طول میله خطا)، متوجه می‌شویم که: $\sigma = 2$ و $\bar{x} = 10$

پس واریانس داده‌ها برابر ۴ خواهد بود. ضمناً می‌دانیم در داده‌های نرمال، میانگین، میانه و مد همگی با هم برابرند، پس میانه و مد، هر کدام برابر ۱۰ هستند و لذا مجموع آن‌ها برابر ۲۰ خواهد بود. توجه کنید که ۶۸٪ داده‌ها بین $\bar{x} - \sigma$ و $\bar{x} + \sigma$ یعنی بین ۸ و ۱۲ قرار دارند. همچنین ۹۶٪ داده‌ها بین $\bar{x} - 2\sigma$ و $\bar{x} + 2\sigma$ یعنی بین ۶ و ۱۴ واقع هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۸۵- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

در گام دوم یعنی طرح و برنامه‌ریزی سعی می‌کنیم اطلاعات توصیفی (کیفی) را تا حد امکان به اطلاعات کمی (عددی) تبدیل کنیم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۲)

۸۶- گزینه «۳»

(مهمرب بفریانی)

$$\bar{x} = \frac{3+6+4+5+7}{5} = \frac{25}{5} = 5$$

$$\sigma^2 = \frac{(3-5)^2 + (6-5)^2 + (4-5)^2 + (5-5)^2 + (7-5)^2}{5}$$

$$\sigma^2 = \frac{4+1+1+0+4}{5} = 2$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \bar{x} + \sigma = 5 + \sqrt{2}$$

بنابراین نمودار گزینه «۳» درست است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۸۷- گزینه «۴»

(مهمرب بفریانی)

در توصیف داده‌های کیفی چون گزارش درصد باید همواره با گزارش تعداد همراه باشد؛ پس باید تعداد دانش‌آموزان قبول شده در دو سال در دو مدرسه گزارش شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

۸۸- گزینه «۳»

(مهمرب بفریانی)

وقتی که خانوارهایی را که پلاک منزل آن‌ها مضر ۵ باشد، انتخاب کنیم؛ از همه محله‌ها و همه اقشار جامعه نمونه‌گیری انجام می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۸۹- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$\left. \begin{aligned} \text{اندازه جامعه} &= 40,000 \\ \text{اندازه نمونه} &= 1000 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{اختلاف} = 40000 - 1000 = 39000$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۲)

۹۰- گزینه «۳»

(مهمرب بفریانی)

در گروه «الف» داده دورافتاده نداریم؛ پس شاخص مرکزی میانگین مناسب است. در گروه «ب» داده دورافتاده داریم؛ پس شاخص پراکندگی دامنه میان چارکی مناسب است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- گزینه «۲»

(مهمرب بفرمایید)

برای حل معادله از اتحاد مزدوج، عبارت سمت چپ تساوی را تجزیه می‌کنیم:

$$(x - (3x - 1))(x + (3x - 1)) = 0$$

$$\Rightarrow (-2x + 1)(4x - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -2x + 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \\ 4x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع جوابها} = \frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۹۲- گزینه «۲»

(مهمرب نصیری)

$$9 \times 9 = 81 = \text{مساحت کل شکل}$$

$$\text{مساحت مستطیل} = 2x \cdot x = 2x^2$$

$$\text{مساحت مثلث قائم‌الزاویه} = \frac{\sqrt{2x} \times \sqrt{2x}}{2} = x^2$$

$$\text{مساحت مربع کوچکتر} = x^2$$

$$81 - (2x^2 + x^2 + x^2) = 65$$

$$4x^2 = 16 \Rightarrow x^2 = 4 \xrightarrow{x > 0} x = 2$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۹۳- گزینه «۱»

(عرفان گامیابی)

اول با توجه به این نکته که معادله دارای ریشه مضاعف است، مقدار m را به دست می‌آوریم:

$$x^2 - 10x - m = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-10)^2 - 4(1)(-m) = 0$$

$$\Rightarrow 100 + 4m = 0 \Rightarrow m = -25$$

مقدار ریشه مضاعف معادله برابر است با:

$$x = -\frac{b}{2a} = \frac{10}{2} = 5$$

$$\Rightarrow x + m = 5 + (-25) = -20$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۹۴- گزینه «۱»

(مهمرب رضا سپهری)

در معادله درجه دوم $ax^2 + b'x + c' = 0$ ، مجموع ریشه‌ها در صورت وجود برابر با $S = -\frac{b'}{a'}$ است.

$$2ax^2 + (2a-1)x - 1 = 0 \Rightarrow a' = 2a, b' = 2a-1, c' = -1$$

$$S = -\frac{b'}{a'} = -\frac{(2a-1)}{2a} = 0$$

$$\Rightarrow \frac{-2a+1}{2a} = 0 \xrightarrow{\text{کسری مساوی صفر است که صورتش صفر باشد}} 2a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۹۵- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

دو طرف تساوی را در $(x-1)(x+1)$ ضرب می‌کنیم:

$$\frac{1}{x-1} \times (x-1)(x+1) + \frac{2x-1}{x+1} (x+1)(x-1)$$

$$= \frac{x}{x-1} (x-1)(x+1)$$

$$\Rightarrow (x+1) + (2x-1)(x-1) = x(x+1)$$

$$\Rightarrow x+1+2x^2-2x-x+1 = x^2+x$$

$$\Rightarrow 2x^2-2x+2 = x^2+x$$

$$\Rightarrow x^2-3x+2=0 \Rightarrow (x-1)(x-2)=0 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \text{ قق} \\ x=2 \text{ قق} \end{cases}$$

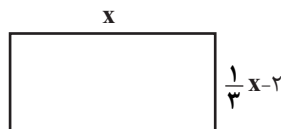
$x=1$ غیرقابل قبول است، چون مخرج کسر را صفر می‌کند.

بنابراین فقط یک جواب مثبت دارد.

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۹۶- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

طول را x می‌گیریم و عرض را با

توضیحات سؤال برحسب x بیان

می‌کنیم.

حالا محیط مستطیل برابر است با:

$$P(x) = 2(x + \frac{1}{3}x - 2)$$

$$= 2(\frac{4}{3}x - 2) = \frac{8}{3}x - 4$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۱۰۴- گزینه «۲»

(فاطمه فهیمیان)

$$\text{ریال } ۱۳,۲۰۰,۰۰۰ = \frac{۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰}{۲۵} = \frac{\text{بهای کالا}}{\text{عمر مفید}} = \text{هزینه استهلاک سالانه}$$

هزینه استهلاک - درآمدزایی = درآمد خالص

$$\text{ریال } ۸۱,۸۰۰,۰۰۰ = ۹۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۳,۲۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد خالص}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۰۵- گزینه «۲»

(فاطمه هیاتی)

(الف)

$$\text{ریال } ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰ \times ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = \text{ارزش ماشین‌آلات}$$

$$= ۱,۵۰۰ \text{ میلیون ریال}$$

$$\text{ریال } ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰ \times ۱۵۰,۰۰۰ = \text{ارزش پوشاک}$$

$$= ۳۰ \text{ میلیون ریال}$$

$$\text{ریال } ۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰ \times ۲۴,۰۰۰,۰۰۰ = \text{ارزش مواد غذایی}$$

$$= ۲,۴۰۰ \text{ میلیون ریال}$$

$$\text{میلیون ریال } ۱۰ = \frac{۱}{۳} \times ۳۰ = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$+ \text{ارزش پوشاک} + \text{ارزش ماشین‌آلات} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{ارزش خدمات ارائه شده} + \text{ارزش مواد غذایی}$$

$$\text{میلیون ریال } ۳,۹۴۰ = ۱۰ + ۲,۴۰۰ + ۳۰ + ۱,۵۰۰ = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

(ب)

$$\text{هزینه استهلاک} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\left(۳,۹۴۰ - \left(۲,۴۰۰ \times \frac{۳}{۴} \right) \right)$$

$$= ۲,۱۴۰ = ۳,۹۴۰ - ۱,۸۰۰ \text{ میلیون ریال}$$

(ج)

$$\text{ریال } \frac{۲,۱۴۰}{۴۰} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت کل}} = \frac{۲,۱۴۰}{۴۰} = ۵۳/۵$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۱۰۶- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

$$\text{میلیارد ریال } ۴۸۵ = \frac{۱}{۲} \times (۴۵۰ + ۵۲۰) = \text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۶۷۵ = \frac{۳}{۲} \times ۴۵۰ = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیارد ریال } ۶۹۰ = \frac{۲}{۳} \times (۶۷۵ + ۳۶۰) = \text{درآمد حقوق‌بگیران}$$

(الف)

$$\text{میلیارد ریال } ۳,۱۸۰ = ۴۵۰ + ۴۸۵ + ۶۷۵ + ۶۹۰ + ۳۶۰ + ۵۲۰ = \text{درآمد ملی}$$

(ب)

$$\text{هزار ریال } ۱۵۹ = \frac{۳,۱۸۰}{۲۰} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کل}} = \text{درآمد سرانه}$$

(ج) ردیف «۱»: قیمت خدمات سرمایه و ردیف «۲»: اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است.

(د) درآمد سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۰۷- گزینه «۱»

(فاطمه فهیمیان)

(الف) در نوع اول تولید یعنی احیا، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند.

(ب) سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

(ج) میزان کارآفرینی در هر کسب و کاری برابر است با: نوآوری ضربدر خطرپذیری

(د) بازار ماکارونی: رقابتی / شرکت توانیر: انحصاری / فروشنندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها: مزایده / خریداران عمده کالا و خدمات مثل خریدهای دولتی: مناقصه

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۲۶ و ۳۸)

۱۰۸- گزینه «۴»

(فاطمه هیاتی)

ابتدا نقطه تعادل (نقطه D) را روی نمودار مشخص کرده و از نقطه D یک خط افقی به موازات محور مقدار رسم می‌کنیم؛ این خط محور قیمت را در نقطه تعادلی (۲۵۰ ریال) قطع می‌کند، در نتیجه قیمت تعادلی ۲۵۰ ریال است. حالا اگر از نقطه D یک خط عمودی به سمت محور مقدار عرضه و تقاضا رسم می‌کنیم، به نقطه ۵۰۰ می‌رسیم. یعنی مقدار عرضه و تقاضای تعادلی در این نمودار برابر است با ۵۰۰ کیلو.

۱- در قیمت ۲۰۰ ریال مقدار عرضه برابر با ۳۰۰ کیلو یعنی کمتر از عرضه تعادلی (۵۰۰ کیلو) و مقدار تقاضا برابر با ۷۰۰ کیلو یعنی بیشتر از مقدار تقاضای تعادلی (۵۰۰ کیلو) می‌باشد.

۲- در قیمت ۳۵۰ ریال مقدار عرضه برابر با ۹۰۰ کیلو یعنی بیشتر از مقدار عرضه تعادلی (۵۰۰ کیلو) و مقدار تقاضا برابر با ۱۰۰ کیلو یعنی کمتر از مقدار تقاضای تعادلی (۵۰۰ کیلو) می‌باشد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

سود حاصل (به تومان)	سرمایه‌گذاری
۷۰,۰۰۰	خرید و فروش سکه طلا
۶۰,۰۰۰	سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار
$۲۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = ۴۰,۰۰۰$	سرمایه‌گذاری در بانک
$۲۰ \times ۵۰۰ = ۱۰,۰۰۰$	خرید اوراق مشارکت

(اقتصاد، اقتضار، چیست؟، صفحه ۱۲)

(کتاب آبی)

۱۱۲- گزینه «۲»

ریال $۲,۴۰۰ \times ۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰$ در آمد سالانه بنگاه

ریال $۵۸,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰$ اجاره سالانه بنگاه

$۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۳۰ \times ۱۲ =$ حقوق سالانه همه کارکنان

ریال $۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰ =$

= هزینه استهلاک سالانه ماشین آلات تولیدی

ریال $\frac{۱}{۵} \times ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰,۰۰۰$

$۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰ =$ هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه

ریال $۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰$

= سود یا منفعت سالانه بنگاه

ریال $۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰$

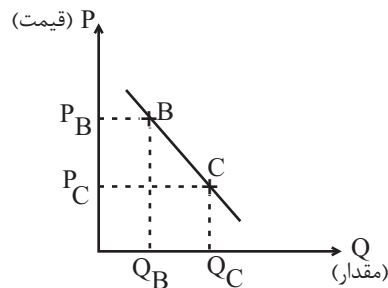
(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

(کتاب آبی)

۱۱۳- گزینه «۳»

چون نمودار نزولی است بنابراین نشان‌دهنده نمودار تقاضا می‌باشد.

در نقطه B در مقایسه با نقطه C قیمت بیش‌تر اما مقدار کم‌تر است.

$P_B > P_C$
 $Q_B < Q_C$

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۰۹- گزینه «۴»

(نسرین بقری)

$۱۰۰ \times \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - \text{قیمت در انتهای سال}}{\text{قیمت در ابتدای سال}} = \text{نرخ تورم کالای A}$

$$= \frac{۱,۷۱۳,۹۰۶ - ۱,۱۲۰,۲۰۰}{۱,۱۲۰,۲۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{۵۹۳,۷۰۶}{۱,۱۲۰,۲۰۰} \times ۱۰۰$$

درصد $۵۳ = ۵۳ \times ۱۰۰ = ۰ / ۵۳$

درصد $۵۳ = \text{تورم کالای A} = \text{تورم کالای B}$

$\frac{۵۳}{۱۰۰} = \frac{\text{قیمت در ابتدای سال} - ۸,۶۴۴,۸۰۶}{۱۰۰} \Rightarrow \text{تورم کالای B}$

قیمت در ابتدای سال $۸,۶۴۴,۸۰۶ - (\text{قیمت در ابتدای سال}) \times \frac{۵۳}{۱۰۰}$

$\Rightarrow ۸,۶۴۴,۸۰۶ = (\text{قیمت در ابتدای سال}) \times \frac{۱}{۵۳}$

ریال $\frac{۸,۶۴۴,۸۰۶}{۱/۵۳} = ۵,۶۵۰,۲۰۰ =$ قیمت در ابتدای سال

(اقتصاد، پول، صفحه ۶۰)

۱۱۰- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) چون یک واحد پول نتوانسته است در طول زمان ارزش خود را حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید آن دستخوش تغییر است.

ب) پول در مقابل «سطح عمومی قیمت‌ها» ارزش خود را حفظ نکرده است.

ج) قدرت خرید پول به «سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد.

د) رابطه قدرت خرید پول با «سطح عمومی قیمت‌ها» یک رابطه معکوس است.

هرچه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد و

برعکس، با پایین رفتن سطح عمومی قیمت‌ها، قدرت خرید پول افزایش می‌یابد.

ه) یکی از دلایل کاهش قدرت خرید پول، حجم زیاد پول نسبت به تولید

در یک جامعه است.

و) کاهش قدرت خرید پول در جامعه نتیجه وجود تورم در آن جامعه است.

(اقتصاد، پول، صفحه ۵۹)

اقتصاد - سؤال‌های «آشنا»

۱۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

فرد باید فهرستی از سرمایه‌گذاری خود با محاسبه سود آن‌ها تهیه کند و سپس بهترین انتخاب خود را انجام دهد.

بهترین انتخاب، انتخابی است که بیش‌ترین منافع را برای فرد به همراه

داشته باشد. یعنی خرید و فروش تعدادی سکه طلا. با انتخاب خرید و

فروش سکه طلا، منافع مورد انتظار از دومین انتخاب خوب خود (یعنی

$۶۰,۰۰۰$ تومان سود ناشی از سرمایه‌گذاری در بازار بورس اوراق بهادار) را از

دست داده است که اقتصاددانان به این هزینه مهم، «هزینه فرصت»

می‌گویند.

۱۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

= ارزش خدمات ارائه شده

$$\text{میلیارد ریال } 20 = \frac{2}{3} \times 30 = \frac{2}{3} \times (\text{ارزش تولید خارجیان مقیم کشور}) \times \frac{2}{3}$$

ارزش ماشین آلات + ارزش مواد غذایی + ارزش پوشاک = تولید ناخالص داخلی

تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده +

$$\text{میلیارد ریال } 235 = 185 + 20 + 30 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{میلیارد ریال } 17 = \frac{1}{5} \times 85 = \text{هزینه استهلاك}$$

هزینه استهلاك - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

$$\text{میلیارد ریال } 218 = 235 - 17 = \text{تولید خالص داخلی}$$

تولید خالص داخلی
جمعیت کشور = تولید خالص داخلی سرانه

$$\text{ریال } 2564 = \frac{218,000}{85} = \text{تولید خالص داخلی} = \text{جمعیت کشور}$$

تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

تولید خارجیان مقیم کشور -

$$\text{میلیارد ریال } 273 = 218 + 85 - 30 = \text{تولید خالص ملی}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۱۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

میلیارد ریال $9 = 99 \div 11 =$ هزینه استهلاك سالانه

$$\text{میلیون ریال } 8,910 = \frac{99,000}{11} \times 9 = \text{میزان افزایش قیمت کالا}$$

میلیون ریال $107,910 = 99,000 + 8,910 =$ بهای جدید کالا

هزینه استهلاك سالانه با احتساب قیمت جدید

$$\text{میلیون ریال } 9,810 = 107,910 \div 11 =$$

$$\text{میلیون ریال } 39,240 = 9,810 \times 4 = \text{هزینه استهلاك چهار سال آخر}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۱۱۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

با تقسیم اندازه صادرات به حجم کل اقتصاد (تولید ملی) هر کشور، می‌توان

مشخص کرد به‌طور نسبی کدام کشور در زمینه صادرات موفق‌تر عمل کرده است.

$$A \quad \text{نسبت صادرات به تولید ملی در کشور} = \frac{50}{100} = \frac{1}{2}$$

$$B \quad \text{نسبت صادرات به تولید ملی در کشور} = \frac{40}{200} = \frac{1}{5}$$

$$C \quad \text{نسبت صادرات به تولید ملی در کشور} = \frac{20}{400} = \frac{1}{20}$$

$$D \quad \text{نسبت صادرات به تولید ملی در کشور} = \frac{30}{300} = \frac{1}{10}$$

$$\frac{1}{20} < \frac{1}{10} < \frac{1}{5} < \frac{1}{2} \Rightarrow C < D < B < A$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۶)

۱۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

تولید خارجی‌های مقیم آن کشور - تولید داخلی آن کشور = تولید ملی یک کشور

تولید افراد آن کشور که در خارج زندگی و کار می‌کنند +

در صورتی که تولید ایرانیان مقیم خارج با تولید خارجیان مقیم ایران برابر

باشد، تولید داخلی ایران معادل تولید ملی آن می‌شود.

فعالیت تولیدی زنان در مزرعه‌ها در تولید کل کشور محاسبه می‌شود، لذا افزایش این فعالیت موجب افزایش تولید ناخالص داخلی ایران می‌شود.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۱۱۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

(الف)

= ارزش افزوده محصول در هر مرحله

ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در مرحله

$$\text{ریال } 4500 = \text{ارزش افزوده محصول در مرحله اول}$$

$$\text{ریال } 2500 = 8500 - 6000 = \text{ارزش افزوده محصول در مرحله سوم}$$

(ب) در «روش درآمدی» کل پولی که از طرف بنگاه‌ها به سمت خانوارها

جریان می‌یابد، محاسبه می‌شود. حاصل جمع درآمد تمامی خانوارها در سطح

جامعه (مزد، اجاره و سود) نشان‌دهنده کل درآمدی است که بر اثر

فعالیت‌های تولیدی جامعه ایجاد شده است. این درآمد معادل حاصل جمع

ارزش پولی کالاها و خدمات تولیدشده در جامعه است. این روش در محاسبه

تولید کل، «روش درآمدی» نام دارد.

(ج) اگر تولید کل جامعه را از طریق هر یک از سه روش یاد شده محاسبه کنیم

به جواب‌های یک‌سانی می‌رسیم؛ از این رو، برای جلوگیری از اشتباه، حداقل

دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۵)

۱۱۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

(الف)

= میزان افزایش قیمت (تورم) در یک سال

تولید کل به قیمت ثابت در همان سال - تولید کل به قیمت جاری در همان سال

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم

$$-5830 = \text{تولید کل به قیمت جاری در سال دوم} = 247$$

تولید کل به قیمت جاری در سال دوم \Rightarrow

$$= 5830 + 247 = 6077 = \text{هزار میلیارد ریال}$$

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم

$$1631 = 7800 - \text{تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم}$$

تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم \Rightarrow

$$= 7800 - 1631 = 6,169 = \text{هزار میلیارد ریال}$$

(ب)

۱۲۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- شاعران دوره بیداری تخیلات سرایندهگان پیشین را مد نظر داشتند و گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع، نوآوری‌هایی در عرصه تخیل پدید می‌آوردند. نمونه این تخیلات را در پاره‌ای از اشعار میرزاده عشقی می‌توان دید.

- شاعرانی که در این دوره به زبان مردم کوچه و بازار شعر می‌گفتند، به قالب‌هایی مثل مستزاد و چهار پاره و نیز سرودن ترانه و تصنیف رغبت بیش‌تری داشتند. این گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد یا نوین به تدریج، زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۳)

۱۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

الف) فقط زمانی می‌توان از افزایش نقدینگی صحبت کرد که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیش‌تر شده باشد.

ب) اگر حقوق کارمندان ۱۷٪ افزایش یابد و ۱۲٪ در جامعه تورم وجود داشته باشد. (۵٪ = ۱۲ - ۱۷) قدرت خرید واقعی آنان تنها ۵٪ افزایش یافته است.

ج) تورم یکی از مشکلات اقتصادی است؛ چرا که باعث کاهش رفاه خانواده‌ها و ضرر پس‌اندازکنندگان می‌شود و قدرت خرید آنان را می‌کاهد.

د) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۵۷، ۵۹ و ۶۰)

۱۲۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» بارزترین شاخصه زبان شعر عصر بیداری یعنی «سادگی و روانی» دیده می‌شود؛ اما این ویژگی در بیت گزینه «۴» وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۲)

۱۲۶- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی پور)

اثری از شعر پرصلابت کهن در شعر وجود ندارد. زبان شعر فاصله زیادی با زبان فاخر شعر سنتی دارد.

تشریح گزینه «۲»: واژه‌های جدیدی که از زبان‌های خارجی وارد شده‌اند و کلماتی مثل «مال» (در معنای مالکیت) در کنار کلمات کهنی مانند «سندس، استبرق، بهر و ...» در شعر آمده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- گزینه «۱»

(مجتبی فرهاری)

نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۲۲- گزینه «۲»

(مجتبی فرهاری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در نثر این دوره واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کمتر می‌شود.

گزینه «۳»: اکثر نویسندگان این دوره، داستان را مطابق ذوق عامه مردم می‌نوشتند.

گزینه «۴»: نثر در دوران مشروطه با هدف تأثیر بر عامه مردم گسترش یافت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

۱۲۳- گزینه «۲»

(رضا نوروزیگی)

موارد «الف» و «ج» مربوط به سطح زبانی شعر عصر مشروطه می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۲۸- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی پور)

بیت گزینه «۳» حاوی پند و اندرز عمومی است و اختصاص به دوره بیداری ندارد.

مفاهیم سبک بیداری در سایر ابیات:

گزینه «۱»: آزادی

گزینه «۲»: وطن‌دوستی

گزینه «۴»: توجه به حقوق زنان

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۴)

۱۲۹- گزینه «۳»

(مفسر اصفری)

درون مایه‌های شاخص شعر عصر بیداری موجود در ابیات:

(ب) قانون و قانونمداری

(د) آزادی خواهی

(ه) توجه به مردم

مفهوم سایر ابیات:

بیت الف) ترجیح غربت بر وطن

بیت ج) گرفتار شدن در دام عشق، نشان آزادی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهومی، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

۱۳۰- گزینه «۴»

(مفسر اصفری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط:

شکوه شاعر از تنهایی و نالیدن از دوری و مرگ عزیزان

مفهوم بیت گزینه «۴»: نکوهش غفلت و بی‌خبری

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱- گزینه «۳»

(رضا نوروزیگی)

کسی که قصیده تمام و کمال در موضوع شعر حکمی سرود «کسای

مروزی» بود که در ادامه، ناصر خسرو شیوه او را دنبال کرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۳)

۱۳۲- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

کلمات عربی متن به نسبت متون دوره‌های بعد، اندک است. کمی لغات

عربی از ویژگی‌های «ترجمه تفسیر طبری» است که از متون دوره سامانی

است و متن صورت سؤال از همین کتاب انتخاب شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۴)

۱۳۳- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی پور)

بیت گزینه «۳» مفهومی عرفانی دارد که در سبک خراسانی جای نمی‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توصیه به خوش‌باشی و پند و اندرز ساده

گزینه «۲»: حماسه

گزینه «۴»: توصیف طبیعت (تشبیه‌های حسی)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

۱۳۴- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بار»، «کنار» و «خمار» با یکدیگر سجع دارند.

گزینه «۳»: «پرخون»، «جیحون» و «گلگون» با یکدیگر سجع دارند.

گزینه «۴»: «خمش» و «مکش» با یکدیگر سجع دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۳۵- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

بین واژه‌های «ما»، «لقا» و «رها» سجع به کار رفته است.

استعاره‌ها: «روی دلت»: اضافه استعاری و «جان مست از لقا کن»: استعاره

مکنیه: لقا مانند «شرابی است» که مست می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: آرایه سجع در بیت بارز است. استعاره: «گنج» (در مصراع دوم)

استعاره مصرحه از سخن‌سنجی

گزینه‌های «۳» و «۴»: سجع در ابیات بارز است. / فاقد استعاره‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۳۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

معنای بیت: حافظ، خطاب به باد سحرگاهی، می‌گوید: «اگر خواهان

فرارسیدن روز هستی، باید با وزیدن خود، پوشش محمل کجاوه یار را کنار

بزنی تا او با روشنایی وجودش، شب را به روز تبدیل کند».

استعاره مصرحه: «خورشید خرگاهی» استعاره از یاری که در خرگاه و خیمه

حضور دارد. / تضاد: امشب و روز / سجع: سحرگاهی، می‌خواهی و خرگاهی

در پایان نیم‌مصراع‌ها آمده‌اند و سجع می‌سازند. / استعاره مکنیه: خطاب قرار

دادن باد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیت فاقد تشبیه است.

گزینه «۳»: بیت فاقد موازنه است.

گزینه «۴»: بیت فاقد کنایه است.

توضیح نکات درسی:

دامن در معنای عام، حاشیه، کناره و دنباله پوشش و جامه است و نمی‌توانیم

ترکیب «دامن محمل» را لزوماً اضافه استعاری بدانیم و بر همین مبنا کنایه

دانستن «دامن محمل برافکن» وجهی ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

صورت درست خط عروضی سایر مصراع‌ها:

گزینه «۱»: نمانده بود مرا طاقَتِ جدایی او: نَ مان دِ بود مَ را طاقَتِ جُ دا

یی ی او

گزینه «۲»: خواهیم که دهم جان به تو میلِ دلم این است: خا هم کِ دَ هم

جان بَ تِ می لِ دِ لَ می نَسْت

گزینه «۳»: خوش لب و خوش‌دهن و چابک و شیرین‌حرکات: خُش لَبْ بَ

خُش دَ نَ چا بَ کَ شی رین حَ رَ کات

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۶۸)

۱۳۸- گزینه «۱»

(پوریا حسین پور)

واژه پایانی هر دو مصراع کلمه «انداخت» است که به هجای کشیده ختم می‌شوند؛ اما باید توجه داشته باشید هجای پایان مصراع فارغ از نوع آن، همیشه بلند به حساب می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: نون ساکن در واژه «خون» بعد از مصوت بلند «او» قرار گرفته و در تعیین نوع هجا به حساب نمی‌آید.

گزینه «۳»: درست است که در مصراع اول واو عطف وجود دارد؛ اما به خاطر رعایت وزن شعر آن را به صورت «ضمه» تلفظ می‌کنیم. بنابراین صامت واو در این بیت وجود ندارد.

گزینه «۴»: در بیت آخر تعداد هجاهای بلند بیشتر از تعداد هجاهای کوتاه می‌باشد. همچنین به وجود دو هجای کشیده در واژه‌های «دوستان» و «انداخت» توجه داشته باشید.

(علوم ۳ و فنون ادبی ۱)، موسیقی شعر، ترکیبی

۱۳۹- گزینه «۳»

(پوریا حسین پور)

واژه «سیل» در مصراع «ب» و واژه «عمر» در مصراع «ج» از هجای کشیده ساخته شده‌اند. توجه داشته باشید که این واژه‌ها اگر به کلمه بعد از خود اضافه شوند، از یک هجای کشیده به دو هجای بلند و کوتاه تغییر می‌کنند. مانند: سیل غم (سی/ ل / غم: - U -). عمر من (عم / ر / من: - U -).

(علوم ۳ و فنون ادبی ۱)، موسیقی شعر، صفحه ۳۸

۱۴۰- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، بر بدتر شدن اوضاع دلالت دارند؛ اما در گزینه «۴»، شاعر از بهبود اوضاع سخن گفته است.

(علوم ۳ و فنون ادبی ۱)، مفهومی، صفحه ۶۵

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

۱۴۱- گزینه «۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«حاول»: (فعل ماضی ساده) کوشید، تلاش کرد (رد گزینه ۳) / «مُنذ صِغره»: از کودکی‌اش (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ در گزینه ۴، جایگاه عبارت در ترجمه نادرست است) / «أَنْ يُطَوَّرَ»: که بهبود دهد (رد گزینه ۱) / «المَادَّةُ الَّتِي»: (مفعول است) ماده‌ای را که (رد گزینه ۱) / «كَانَتْ تَنْفَجِرُ»: (فعل ماضی استمراری) منفجر می‌شد / «بِحَرَارَةِ قَلِيلَةٍ»: با گرمای اندکی (رد گزینه ۳) در گزینه «۴»، «تنها» در ترجمه اضافی است.

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۳»

(ولی بریی - ابرور)

«الغراب»: کلاغ / «قد يدلّ»: گاهی راهنمایی می‌کند (رد گزینه ۴) / «بعض حیوانات الغابة»: بعضی از حیوانات جنگل / «بصوته الخاص»: با صدای مخصوص خود (رد گزینه ۲) / «الإبتعاد السريع»: دور شدن سریع (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «من خطر»: از خطری / «نُهدّدها»: آن‌ها را تهدید می‌کند، تهدیدشان می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«نُشِره» به معنی «آن را پخش کرد» است که در این گزینه نادرست آمده است.

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«حسادت»: الحسد / «نیکی‌ها»: الحسنات (رد گزینه ۴) / «می‌خورد»: یأكل (رد سایر گزینه‌ها) / «همانطور»: كما (رد گزینه ۴) / «آتش»: النَّار / «هیزم»: الحطب / «می‌خورد»: تَأْكُل (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۳»

(نویر امسالی)

در گزینه «۳»، «له حرفان زائدان» نادرست است. «تَعْوِض» مصدر باب تفعیل است و فقط یک حرف زائد دارد. هم‌چنین «لازم» نادرست است. «تُعَوِّضُ: جبران می‌کند» فعلی متعدی است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۱۴۶- گزینه «۳»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

فعل «يُحَاوِلُ» فعل مضارع از باب مفاعلة است و باید به این صورت، بر وزن «يُفَاعِلُ»، حرکت گذاری شود. هم‌چنین «التَّفَرُّقَةُ» صحیح است.

(فبط حرکات)

۱۴۷- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

ترجمه عبارات صورت سؤال: «امتحان زبان عربی در ساعت ۸ صبح آغاز شد و دو ساعت و ربع طول کشید. هفده دانش‌آموز وارد سالن شدند تا امتحان بدهند، سه دانش‌آموز از ایشان سالن را در ساعت ۹ و ربع ترک کردند ولی بقیه تا آخر امتحان آنجا نشستند!»

با توجه به ترجمه، گزینه «۴» که گفته «سه دانش‌آموز نیم ساعت قبل از پایان امتحان سالن را ترک کردند» نادرست است. (این سه دانش‌آموز سالن را یک ساعت قبل از پایان امتحان ترک کردند.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چهارده دانش‌آموز تا آخر امتحان در سالن ماندند!

گزینه «۲»: سه دانش‌آموز به مدت ۷۵ دقیقه در سالن ماندند!

گزینه «۳»: چهارده دانش‌آموز سالن را در ساعت ۱۰ و ربع ترک کردند!

(عذر)

۱۴۸- گزینه «۲»

(سیر مفعول مر تفضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، اسم‌های مجرور بیشتر آمده باشد.

در گزینه «۲»، «الفصون» مضاف‌الیه و مجرور است. هم‌چنین «النضرة» صفت آن و به تبعیت از آن، مجرور است. پس دو اسم مجرور داریم.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «التقاط» مفعول و منصوب است، «صور» مضاف‌الیه و مجرور است. (یک اسم مجرور)

گزینه «۳»: «الصیف» مضاف‌الیه و مجرور است. توجه داشته باشید که «اللذیذة» صفت برای «أثمار» است و مثل آن، منصوب می‌باشد. (ترجمه عبارت: کودکان میوه‌های خوشمزه تابستان را دوست دارند!) (یک اسم

مجرور)

گزینه «۴»: «الأمّة» مضاف‌الیه و مجرور است. دقت داشته باشید اسم «ال» داری که بعد از اسم اشاره می‌آید، هیچ‌گاه مضاف الیه نیست. (یک اسم

مجرور)

(انواع اعراب)

۱۴۹- گزینه «۳»

(الوه مسیح فواه)

«أذکری» به معنای «یاد کن» است و نیاز به مفعول دارد؛ بنابراین «من» به معنی «کسی را» مفعول است. (ترجمه عبارت: یاد کن کسی را که به تو فکر می‌کند و هنگامی که از او یاری می‌خواهی، تو را به حال خود رها نمی‌کند!) در سایر گزینه‌ها، «مَن» به ترتیب نقش: «مبتداء، فاعل و مبتداء» را دارد.

(انواع جملات)

۱۵۰- گزینه «۲»

(سیر مفعول مر تفضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، خبر معرب نباشد؛ در گزینه «۲»، «مَن» خبر است که اسمی مبنی است. (ترجمه عبارت: بهترین مردم کسی است که دیگران در زندگی از او سود ببرند!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: «مهمم»، در گزینه «۳»: «مُحترمون» و در گزینه «۴»: «مسرور، واقف» خبر است که همگی معرب هستند.

(انواع جملات)

تاریخ (۳)

۱۵۱- گزینه «۴»

(علی مفعول کریمی)

تشریح عبارت نادرست:

آقامحمدخان به‌منظور برقرار کردن نظم و امنیت به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد و در همین زمان به دست چند تن از همراهانش به قتل رسید.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۵۲- گزینه «۲»

(علی مفعول کریمی)

میرزا حسین‌خان سپهسالار، یکی از صدراعظم‌های عصر ناصری، نقش مؤثری در تشویق ناصرالدین‌شاه قاجار برای سفر به فرنگ، اخذ تمدن اروپایی و ترغیب وی به دادن امتیازهای فراوان به انگلیس و روس تزاری داشت.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۶)

۱۵۳- گزینه «۱»

(علی مفعول کریمی)

شاهان قاجار در عمل نمی‌توانستند به‌طور کامل و همیشه قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به‌کار ببندند؛ زیرا از یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر، نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر دامنه قدرت و اختیار شاه را تا حدودی محدود می‌کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۷)

۱۵۴- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

تشریح عبارت نادرست:

والیان و حاکمان ایالات و ولایات، شهرها و روستاها عمدتاً از میان خاندان‌های زمین‌دار، اعیان یا بزرگان محلی، سران ایلات و عشایر و شاهزادگان قاجاری برگزیده می‌شدند.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۵۵- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان دو کشور مسلمان ایران و عثمانی بروز کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۶)

۱۵۶- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

عباس میرزا، فرمانده جنگ‌های ایران و روس، درصدد برآمد با استفاده از دانش و تجارب کارشناسان نظامی فرانسه و انگلستان، ارتش ایران را تجدید سازمان و مجهز به سلاح‌های مدرن کند، اما تلاش‌های او به دلیل پیمان‌شکنی دولت فرانسه، بدعهدی دولت انگلیس و موانع و مشکلات داخلی بی‌نتیجه ماند.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۰)

۱۵۷- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد و در معاهده ترکمانچای نیز متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد و به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۳)

۱۵۸- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)

روسیه در رقابت با انگلستان امتیازات اقتصادی و سیاسی متعددی مانند تأسیس بانک استقراضی، شیلات شمال و تأسیس نیروی قزاق را از دولت ایران گرفت.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۳)

۱۵۹- گزینه «۲»

(پوار میربلوکی)

از اواخر عهد فتحعلی شاه، دولت انگلیس درصدد برآمد که با جدا کردن سرزمین‌های شرقی ایران، منطقه‌ای حائل و تحت نفوذ خود در مرزهای هندوستان به وجود آورد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۴)

۱۶۰- گزینه «۲»

(پوار میربلوکی)

اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه زیاد دوام نیاورد؛ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۶)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه «۳»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

بیشتر روستاییان با مسائلی چون نداشتن مالکیت زمین، کمبود زمین، یکپارچه نبودن و قطعه‌قطعه بودن زمین‌های کشاورزی و نداشتن سرمایه لازم برای کشت تجاری و سودآور دست به گریبان‌اند. آن‌ها همچنین، برای فروش محصولات خود دسترسی مناسبی به بازارها ندارند و اغلب گرفتار واسطه‌ها می‌شوند و مجبورند محصولاتشان را با قیمت بسیار کم به آن‌ها بفروشند.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۱۶۲- گزینه «۳»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

روستاییان عمدتاً به درآمد حاصل از کشاورزی وابسته هستند؛ بنابراین شکاف و نابرابری عمیقی میان درآمد روستاییان و شهرنشینان وجود دارد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۱۶۳- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

ماشینی کردن کشاورزی که یکی از برنامه‌های توسعه روستایی می‌باشد، در برخی نواحی روستایی موجب گسترش بیکاری شده است.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۲)

۱۶۴- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، برای محرومیت‌زدایی از مناطق روستایی، به این مناطق توجه ویژه‌ای شد. جهاد سازندگی با هدف رسیدگی به مناطق محروم و استقلال کشور و خودبسندگی کشاورزی تشکیل شد و فعالیت‌های زیادی در روستاها انجام داد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۳)

۱۶۵- گزینه «۲»

(کنکور قارج از کشور ۱۴۰۰)

آموزش بهداشت و پیشگیری از بیماری‌های واگیردار و همین‌طور ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی و تأمین آب آشامیدنی سالم، از وظایف جهاد سازندگی بوده است و توسعه صنایع تبدیلی کشاورزی و بهبود خدمات گردشگری و فراغتی، از راه‌کارهایی است که بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران به منظور بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه کرده است.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۲)

۱۶۶- گزینه «۳»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

شوراها برای جلب همکاری و مشارکت مردم در مدیریت شهرها و روستاها به‌وجود آمده‌اند.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۵)

۱۶۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

ارکان آمایش سرزمین شامل: ۱- انسان ۲- فعالیت ۳- فضای جغرافیایی می‌باشد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۶۸- گزینه «۴»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

آمایش سرزمین عبارت است از سامان دادن و نظم بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و تجهیزات و امکانات در سطح سرزمین.

یکی از ویژگی‌های آمایش سرزمین، توجه به توزیع متوازن جمعیت است.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۶۹- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

در آمایش سرزمین، بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود. در این برنامه به‌منظور تحقق عدالت اجتماعی، از توسعه نامساوی و تمرکز ثروت و سرمایه در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر جلوگیری می‌شود.

(پغرافیا (۳)، پغرافیا سکوننگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۷۰- گزینه «۲»

(معمدرضا مضموری‌ها)

در گذشته، توسعه کشاورزی مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شد، اما امروزه توسعه روستایی صرفاً به توسعه کشاورزی محدود نمی‌شود و به همه جنبه‌های فرهنگی، اجتماعی و محیط زیستی به‌طور هماهنگ اهمیت داده می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۱، ۳۳ و ۳۵)

تاریخ (۲)

۱۷۱- گزینه «۱»

(علی‌مهمد کزیمی)

مؤلفان تاریخ‌های عمومی، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. پس از آن، تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۴)

۱۷۲- گزینه «۱»

(علی‌مهمد کزیمی)

از برجسته‌ترین آثاری که به شیوه تحلیلی تألیف شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۷۳- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

قرآن کریم، انعقاد پیمان صلح حدیبیه در ذی‌القعدة سال ششم هجرت را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۸)

۱۷۴- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگرچه بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۷۵- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

یکی از اقدام‌های برجسته امویان، توسعه نیروی دریایی و گسترش فتوحات در دریا بود. معاویه این اقدام را به منظور فتح جزایر دریای مدیترانه و پایان دادن به حاکمیت مطلق رومیان بر آن دریا انجام داد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۵)

۱۷۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

مأمون عباسی تحت تأثیر فضل‌بن سهل، وزیر قدرتمند خود، مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد و لباس و پرچم سیاه را که نشان عباسیان بود به رنگ سبز درآورد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۹)

۱۷۷- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)

اعراب مسلمان در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند و تیسفون پایتخت پرواژه ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کردند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۲)

۱۷۸- گزینه «۳»

(بواد میربلوکی)

سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند. در واقع این دو سلسله را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۰)

۱۷۹- گزینه «۴»

(بواد میربلوکی)

خواجه نظام‌الملک توسی با هدف نظارت و آباد کردن زمین‌های بایر و بلااستفاده، نظام اقطاع را توسعه داد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۰)

۱۸۰- گزینه «۴»

(بواد میربلوکی)

در اوایل دوره مغولان، نظام مالیاتی به هم ریخت و انواع و اقسام مالیات‌ها که شمار آن به ده‌ها مورد می‌رسد، رواج یافت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۴)

جغرافیا (۲)

۱۸۱- گزینه «۳»

(معمدرضا مضموری‌ها)

یکی از معروف‌ترین تقسیم‌بندی‌های آب و هوایی، طبقه‌بندی «کوپن» است. این طبقه‌بندی براساس سه معیار بارش، دما و پوشش گیاهی انجام شده است.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۲۸)

۱۸۲- گزینه «۴»

(معمدرضا مضموری‌ها)

مرکز منطقه کم فشار با حرف (L) نمایش داده می‌شود. در این منطقه فشار به سمت مرکز منطقه کم می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۳۵)

۱۸۳- گزینه «۳»

(معمدرضا مضموری‌ها)
هواز دگی عبارت است از فرایندی که طی آن، سنگ‌ها خرد و متلاشی و تجزیه می‌شوند.

(یغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۳۱)

۱۸۴- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)
در منحنی میزان داده شده، فاصله خطوط میزان ۵۰ متر است و چون ارتفاع به سمت داخل کاهش می‌یابد پدیده گودال می‌باشد. شیب در سمت A کم‌تر است، زیرا فاصله خطوط میزان از هم در این قسمت بیشتر است.

(یغرافیای (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

۱۸۵- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آن‌جا بیشتر است. زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی که از آن‌ها حاصل می‌شود، تفاوت دارند. کم‌ترین میزان تولید مواد آلی سیاره زمین در بیابان‌ها دیده می‌شود. جنگل‌های بارانی استوایی از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و توده زیستی، در رتبه نخست قرار دارند.

(یغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۸۶- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
برخی از راهکارهای حفاظت از نواحی ساحلی عبارت‌اند از:
- حفاظت از سواحل در مقابل بالا آمدن آب و کاهش انرژی امواج با نصب و احداث انواع حفاظ‌های عمودی، موج‌شکن و دیواره‌های دریایی و نظایر آن؛
- حفاظت از تپه‌های ماسه‌ای، تثبیت تپه‌های ماسه‌ای از طریق کشت گیاهان سازگار با محیط روی آن‌ها، انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل و ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی؛
- پاک‌سازی سواحل از انواع آلودگی‌ها، تدوین مقررات و قوانین و نظارت بر فعالیت‌های گردشگری و سایر فعالیت‌ها؛
- زهکشی اراضی ساحلی (خارج کردن آب از آن‌ها).

(یغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۶۱)

۱۸۷- گزینه «۳»

(معمدرضا مضموری‌ها)
امروزه پدیده یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ کشورهای سلطه‌گر، مهم‌ترین تهدید برای فرهنگ‌های ملی و بومی محسوب می‌شود.

(یغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۸۱)

۱۸۸- گزینه «۲»

(معمدرضا مضموری‌ها)
جنگل‌داری مربوط به نوع اول فعالیت‌های اقتصادی می‌باشد. فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات مربوط به نوع چهارم فعالیت‌های اقتصادی می‌باشد. صنایع فولاد مربوط به نوع دوم فعالیت‌های اقتصادی می‌باشد.

(یغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۸۳)

۱۸۹- گزینه «۲»

(معمدرضا مضموری‌ها)
پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد. برای مثال اولین لکوموتیوها در انگلستان ساخته شد و از آنجا به سایر نواحی جهان منتقل شد.

(یغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۷۹)

۱۹۰- گزینه «۱»

(معمدرضا مضموری‌ها)
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: مرکز اصلی تولید و فروش کالاها و خدمات شرکت‌های چندملیتی، شرکت‌های وابسته یا محلی در کشورهای میزبان هستند.
گزینه «۳»: امروزه کشورها با ایجاد مناطق آزاد تجاری به توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن کمک می‌کنند.
گزینه «۴»: کشورهای پیرامون عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام هستند و از نظر فناوری در سطح پایین‌تری قرار دارند.

(یغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۶، ۱۰۷ و ۱۰۹)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۹۱- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)
الف) پوزیتیویسم
ب) جامعه‌شناسی تبیینی و فیزیک اجتماعی
ج) مطالعه با روش کمی و آماری و قابل مشاهده بودن
د) تبیین

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۹۲- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)
تشریح گزاره نادرست:
جوامعی که نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهند، در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس رضایت موفق عمل نمی‌کنند. هرچند شاید با تطمیع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

۱۹۳- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی ← موضوع جامعه‌شناسی تبیینی جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری به آن نزدیک شد ← علوم طبیعی هدف جامعه‌شناسی تبیینی همانند هدف علوم ابزاری است ← رویکرد تبیینی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۹۴- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود ← کنش اجتماعی
سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد ←
قفس آهنین

بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند ← رویکرد تبیینی

به معنای نگاه کردن به مسائل جوانان و نوجوانان از منظر خودشان است ←
همراهی همدلانه

(پامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۱۹۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

جامعه‌شناسی تبیینی، جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی
توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار
می‌داند.

تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی ← جامعه‌شناسی
تبیینی

دو بال موفقیت انسان‌ها ← نظم اجتماعی و خلاقیت

خشت بنای جامعه ← کنش اجتماعی

(پامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۸، ۳۳، ۳۷ و ۴۰)

۱۹۶- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

تشویق، ترغیب، سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی از ابزارها و روش‌های
جامعه‌شناسی تبیینی است، بدون توجه به فهم معنای کنشگران.

رویکرد تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند و اغلب معنای
کنش و آن چه را درون انسان می‌گذرد نادیده می‌گیرد. (علت این موضوع
بی‌توجهی دولت چین به معنای کنش انسان‌ها و در نظر نگرفتن این موضوع
در ساخت این شهر است.)

(پامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

۱۹۷- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

فراتر رفتن از نظم موجود ← علت اختراعات بزرگ، انقلاب‌های اجتماعی،
شاهکارهای هنری و اندیشه‌های جدید

توجه به تفسیر کنشگران از خودشان ← فهم و همراهی همدلانه

مقایسه تعداد کشته‌های جنگ‌های جهانی با تعداد کشته‌های حمله مغول به
ایران ← اخلاق‌گرایی

(پامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۹۸- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

نظریه پردازان کنش اجتماعی ← آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند ← زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا
مطالعه می‌کنند ← اراده و ارزش را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌دانند ←
عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری.

(پامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۴۰)

۱۹۹- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند
کسب فضیلت‌های اخلاقی و جلب رضایت الهی و ... هستند که دیگران
نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند.

(پامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹)

۲۰۰- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

هر چقدر هم ساختارهای اجتماعی قوی و مسلط باشند، با کنش‌های افراد
به‌وجود آمده و برقرارند و انسان‌ها می‌توانند آن‌ها را تغییر دهند.

(پامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۵، ۳۷ و ۳۸)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

پيامدهای طبیعی و غیرارادی کنش انسانی حتمی است؛ یعنی قطعاً انجام
می‌شود.

(پامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۶)

۲۰۲- گزینه «۲»

(علیرضا بیرقی)

ویژگی لایه‌های سطحی: ۱- امکان تغییر بیشتری دارند. ۲- تأثیر مهم و
تعیین‌کننده‌ای ندارند.

ویژگی لایه‌های عمیق و بنیادین: ۱- امکان تغییر کمتری دارند. ۲- تأثیر
مهم و تعیین‌کننده‌ای دارند.

بنابراین این عبارت را به دو گونه صحیح می‌توان نوشت:

به بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش
حیاتی و اساسی ندارند، «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» و به بخش‌هایی
که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، «لایه‌های عمیق جهان
اجتماعی» می‌گویند.

به بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر کمتری دارند و نقش
حیاتی و اساسی دارند، «لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی» و به
بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی ندارند، «لایه‌های
سطحی جهان اجتماعی» می‌گویند.

(پامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۲۰۳- گزینه «۱»

(اله‌ام رضایی)

تغییراتی که به لایه‌های عمیق (عقاید و ارزش‌ها) برمی‌گردند: یک جهان
اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کنند.

تغییراتی که به لایه‌های سطحی (هنجارها، رفتارها و نمادها) برمی‌گردند: در
درون یک جهان اجتماعی واحد واقع می‌شوند.

ارزش‌های کلان: همان آرمان‌ها و اعتقادات اصلی یک جهان اجتماعی
هستند که تفاوت آن‌ها از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف
است.

(پامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۷)

۲۰۴- گزینه «۳»

(الهام، رضایی)

سکولاریسم: قداست‌زدایی از جهان، طرد عناصر مقدس و معنوی از جهان فرهنگ اساطیری: نوعی از جهان معنوی و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

عقلانیت ابزاری: رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه در جهان متجدد
شرک، بت پرستی، نگاه نژادی و قبیله‌ای: از اعتقادات و ارزش‌های بنیادی جهان اجتماعی شبه‌جزیره عربستان

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۴۷ تا ۴۹)

۲۰۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

(الف) به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، آرمان اجتماعی می‌گویند.

(ب) جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند.

(ج) حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۲، ۵۴ و ۵۷)

۲۰۶- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده ← تکوینی

جهان اجتماعی ← مجموعه پدیده‌های اجتماعی

مجموعه آگاهی‌های مشترک ← فرهنگ

کنش‌ها و پیامدهای آن ← پدیده‌های اعتباری

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹ و ۲۳)

۲۰۷- گزینه «۴»

(علیرضا هیری)

(الف) فرد با آموزش‌های اساسی و ماندگاری که در خانواده می‌بیند، اولین و مهم‌ترین آشنایی‌ها را با جهانی که در آن متولد شده است، پیدا می‌کند. مدرسه، گروه‌های هم‌بازی، مجالس علمی و مذهبی و رسانه‌های جمعی، از دیگر عوامل آشنایی افراد با جهانی هستند که در آن زندگی می‌کنند.

(ب) اقتناع، روشی است که به‌واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هرچه قدرت اقتناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند.

(ج) به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.

(د) به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۷۹)

۲۰۸- گزینه «۳»

(علیرضا هیری)

در بخش «الف»، تحرک اجتماعی صعودی داریم؛ زیرا موقعیت شغلی فرد، ارتقا یافته است.

در بخش «ب»، تحرک اجتماعی افقی بیان شده است؛ زیرا تفاوتی در موقعیت اجتماعی یک لباس فروش و یک فروشنده لوازم خانگی وجود ندارد.

در بخش «ج»، تحرک اجتماعی نزولی اتفاق افتاده است؛ زیرا از اداره آموزش و پرورش یک استان به اداره آموزش و پرورش یک شهر رسیده است.

در بخش «د»، تحرک اجتماعی افقی وجود دارد؛ زیرا تفاوتی در جایگاه اجتماعی یک معلم جامعه‌شناسی و یک معلم فلسفه و منطق وجود ندارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۳)

۲۰۹- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

قسمت دوم گزینه «۳» نادرست است. جهان اجتماعی خودباخته ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد، بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۲۱۰- گزینه «۱»

(الهام، رضایی)

تعارض فرهنگی: شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی عامل وقوع تزلزل فرهنگی: تداوم ناسازگاری میان رفتارهای اجتماعی و عقاید و ارزش‌های اجتماعی

بحران هویت: عامل وقوع تغییراتی که به‌صورت تحولات فرهنگی و تمدنی درمی‌آید.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

فلسفه دوازدهم

۲۱۱- گزینه «۴»

(الهام، فاضلی)

کاربرد واژه اتفاق در نظر مردم با فلاسفه متفاوت است. اشعار موجود در گزینه‌های «۱» تا «۳» به کاربرد اتفاق در معنای شانس و از دیدگاه مردم عادی اشاره دارد؛ اما در گزینه «۴» معنایی متفاوت از اتفاق متبادر می‌شود که تا حدودی مرتبط با نظریه دموکریتوس، فیلسوف یونان باستان است.

(فلسفه (۲)، کرامت تصویر از یونان، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۱۲- گزینه «۱»

(الله فاضلی)

بیان، نقد، تصحیح و تعمیق مفاهیم عامیانه‌ای نظیر شانس و اتفاق جزء اقدامات مؤثر فیلسوفان بوده و امری جایز است نه اینکه انجام چنین کاری بر آن‌ها لازم و واجب باشد.

ضمناً فلاسفه علاوه بر مفاهیم فلسفی در مفاهیم عامیانه نظیر شانس نیز تعمیق می‌کنند. همان‌طور که ابن‌سینا در کتاب الهیات شفا، مفهوم شانس و اتفاق را نقد نموده و تصحیح کرده است.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه ۲۳)

۲۱۳- گزینه «۳»

(مبیر پیرسینلو)

معنای دوم اتفاق، رد اصل سنخیت علی و معلولی است. پس در جایی که بر مبنای این اصل عمل می‌شود، معنای دوم اتفاق نفی شده است. استفاده از واکسن برای مقابله با بیماری، از اعتقاد به سنخیت میان علت و معلول ناشی می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از این آیه شریفه، نفی معنای سوم اتفاق (عدم اعتقاد به علت نخستین و غایت‌مندی جهان) را می‌توان برداشت کرد.

گزینه «۲»: این گزینه مرتبط با معنای چهارم اتفاق است. معنای چهارم اتفاق رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است (که باعث غافلگیر شدن انسان می‌شود) هر چه علم انسان بیشتر شود (و مثلاً برخی حوادث مانند زلزله را بتواند پیش‌بینی کند) میزان غافلگیری او کمتر می‌شود.

گزینه «۴»: این گزینه نفی معنای اول اتفاق است. معنای اول نفی اصل علیت و ضرورت میان علت و معلول است. در اینجا علت تامه موفقیت در کنکور محقق نشده است؛ لذا معلول هم رخ نخواهد داد. کسی که به این امر علم دارد و تعجب نمی‌کند، معنای اول اتفاق را قبول ندارد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۲۱۴- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

کسی که برای جهان نقشه و هدف قائل است، می‌کوشد آن هدف و نقشه را بشناسد و در مسیر آن نقشه و هدف عمل کند؛ اما کسی که جهان را هدفمند نمی‌داند، هر چه که به فکر خودش بیاید، آن را هدف قرار می‌دهد و یا اینکه نگاهی ناامیدانه و مأیوسانه به جهان پیدا می‌کند و به نیهیلیسم و پوچ‌گرایی می‌رسد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۲۱۵- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

علت را آن‌گاه که وجوددهنده و هستی‌بخش است «علت تامه» می‌گویند و آن‌گاه که وجود معلول به نحوی به آن وابسته است «علت تامه» می‌نامند.

چه در صورت عدم حضور علت ناقصه و چه در صورت عدم حضور علت تامه، معلول پا به عرصه وجود نخواهد گذاشت.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فقط وصف علت تامه - فقط وصف علت ناقصه

گزینه «۳»: فقط وصف علت ناقصه - فقط وصف علت تامه

گزینه «۴»: هم وصف علت تامه و هم علت ناقصه - هم وصف علت تامه و هم علت ناقصه

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۱۶- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

اگر منظور از نظریه مه‌بانگ این باشد که قبل از انفجار بزرگ چیزی نبوده و ناگهان انفجاری رخ داده، این سخن به معنای آن است که از هیچ، چیزی به وجود بیاید. این سخن با اصل علیت و وجوب‌بخشی علت و معلول مخالف است و موافق معنای اول اتفاق است. اما اگر به معنای این باشد که ذره‌ای کوچک و بسیار فشرده بوده و خود به خود در آن انفجاری رخ داده، این سخن نیز هم به معنای اول اتفاق است که می‌خواهد رابطه ضروری میان علت و معلول را انکار کند و هم به معنای دوم اتفاق است که انکار اصل سنخیت را در پی دارد، زیرا طبق اصل سنخیت ما از هر چیزی انتظار آثار متناسب با آن را داریم در حالی که بر حسب این نظر از علت (انفجار ذره‌ای کوچک) معلولی بی‌ربط و نامتناسب (جهان هستی) پدید آمده است.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۱۷- گزینه «۳»

(مبیر پیرسینلو)

معنای سوم اتفاق، نفی علت نخستین و نفی هدف‌دار بودن جهان است. این رباعی با تشکیک در غایت‌مندی جهان، با این معنا از اتفاق سازگاری بیشتری دارد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۲۱۸- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

کسی که معنای اول اتفاق را می‌پذیرد، یعنی اصل ضرورت علی و معلولی را انکار می‌کند، نمی‌تواند از حضور علت تامه، حضور معلول را نتیجه بگیرد؛ زیرا از نظر چنین فردی حضور علت لزوماً منجر به حضور معلول نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۱۹- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)

انکار رابطه ضروری بین علت و معلول (اصل وجوب‌بخشی علت به معلول) و یا انکار رابطه بین اجزای جهان (اصل علیت) در معنای اول اتفاق، صورت می‌پذیرد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۲۲۰- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسبی)

معنای چهارم اتفاق، رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است. این معنای اتفاق با هیچ‌یک از اصول و لوازم علیت مخالف نیست؛ بلکه مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است. وقوع این حادثه پیش‌بینی نشده قطعاً تابع علل خاص خود بوده است. بنابراین عبارت گزینه «۱» از پیامدهای قبول این معنا از اتفاق نیست.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از جهان؟، صفحه ۲۶)

منطق

۲۲۱- گزینه «۳»

با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بر اساس قواعدی می‌اندیشد که حتی بدون دانستن نام‌های این قواعد، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.

گزینه «۲»: منطق علمی ابزاری (علمی آلی) است، نه علمی که حقایق هستی را بیان می‌کند. به عبارت دیگر منطق مانند شاقول (تراز) بنایی و ترازوی مغازه‌داران و سیستم‌های کنترلی خودرو است.
گزینه «۴»: منطق دانان قواعد ناظر بر تفکر را کشف (نه ابداع) کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۲۲۲- گزینه «۴»

«دل من از اینجا گرفته است.» یک تصدیق محسوب می‌شود.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این عبارت حکمی وجود ندارد.
گزینه «۲»: «خو کن» فعل امری است؛ پس تصدیق محسوب نمی‌شود.
گزینه «۳»: جمله‌ی دعایی است.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۷)

۲۲۳- گزینه «۳»

شانه دو معنی دارد: «بزاری برای حالت دادن به موها» و «کتف»؛ بنابراین در این بیت بروز مغالطه اشتراک لفظ محتمل‌تر است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۲۴- گزینه «۴»

در عبارات صورت سؤال، ابهام در مرجع ضمیر وجود ندارد.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در عبارت «الف»، پسر دلالت مطابقی را به جای التزامی به کار برده است. منظور پدر کنایی است (احتیاط کردن و وارد کارهای پردردسر نشدن) و پسر معنای ظاهری و مطابقی کلمات را می‌گوید (شاخ گربه)؛ بنابراین مغالطه توسل به معنای ظاهری اتفاق افتاده است.

گزینه «۲»: یکی از موارد بروز مغالطه شیوه نگارش کلمات خطا در املاي کلمات است. در عبارت «ب»، کلمه خیش (ابزار شخم زدن زمین) به اشتباه، خویش نوشته شده است.

گزینه «۳»: در عبارت «ج»، واو هم به معنای «با» (ششمین بند با آخرین بند قرارداد: دو بند از قرارداد به بحث جبران خسارت می‌پردازد) و هم به معنای «یعنی» (ششمین بند یعنی آخرین بند قرارداد به بحث جبران خسارت می‌پردازد) می‌تواند باشد؛ پس مغالطه اشتراک لفظ رخ داده است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۲۲۵- گزینه «۱»

«مفهوم جزئی» یک مفهوم کلی محسوب می‌شود. مفاهیم «لفظ» و «شوهر زهرا خانم» هم کلی هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «گلستان سعدی» جزئی است.

گزینه «۳»: «آذر» می‌تواند اسم انسان باشد و جزئی محسوب شود.

گزینه «۴»: «این کتاب‌ها» جزئی است.

(منطق، مفهوم و مفردات، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۶- گزینه «۴»

نسبت‌های چهارگانه بین دو مفهوم کلی است؛ بنابراین بین مصادیق یک مفهوم جزئی و مصادیق یک مفهوم کلی نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار نیست.

(منطق، مفهوم و مفردات، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۷- گزینه «۴»

تعریف ذوزنقه، مفهومی و سایر تعاریف (که به بیان لغات مترادف و نیز معنای واژه مخفف می‌پردازد) لغوی هستند.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۲۸- گزینه «۳»

فقط در تعریف از طریق ذکر مصادیق می‌توان از مفاهیم جزئی استفاده کرد؛ به عنوان مثال در تعریف کوه بگوییم «مانند کوه دماوند» یا در تعریف انسان گفته شود «مانند سقراط».

نکته: در تعریف مفهومی ما با مفاهیم عام و خاص سر و کار داریم نه مفاهیم جزئی و کلی؛ زیرا هر دوی مفاهیم عام و خاص، مفاهیم کلی محسوب می‌شوند.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۲۹- گزینه «۲»

تعریف ذکرشده برای «فکر» شامل استدلال که از اقسام فکر است نمی‌شود؛ بنابراین تعریف مانع است و جامع نیست.

در تعریف منطق، شرط واضح بودن تعریف نقض شده است؛ زیرا از واژه‌هایی آشنا، واضح و قابل فهم برای شنونده استفاده نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو تعریف جامع هستند، اما مانع از ورود اغیار نمی‌شوند.

گزینه «۳»: هر دو تعریف دوری هستند.

گزینه «۴»: در هر دو تعریف شرط واضح بودن تعریف رعایت نشده است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(فرهار قاسمی نژاد)

(فرهار قاسمی نژاد)

(مهیر پیرسینلو)

(فرهار قاسمی نژاد)

(فرهار قاسمی نژاد)

(مهیر پیرسینلو)

(کیمیا طوماسی)

۲۳۰- گزینه «۲»

(فره‌ار قاسمی نژاد)

اگر در یک تعریف فقط از مفهوم خاص استفاده شود ممکن است تعریف فقط مانع باشد یا اینکه هم جامع باشد و هم مانع.

به عنوان مثال اگر در تعریف انسان بگوییم متفکر (مفهوم خاص) تعریف هم جامع است هم مانع؛ اما اگر در تعریف انسان بگوییم شاعر (مفهوم خاص) تعریف فقط مانع است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

علم ریاضی از جهت روش مشابه علم فلسفه است. پس در هنگام روبه‌رو شدن با سؤالات ریاضی و فلسفی، در اندیشه‌های خود تفکر و تأمل می‌کنیم. (مشابه مرحله سوم تفکر فلسفی)

(فلسفه ۱)، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۱۰

۲۳۲- گزینه «۳»

(الله فاضلی)

معنای فعلی واژه سوفیست مغالطه‌کار است؛ اما معنای آن در گذشته دانشمند بوده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برخی استدلال‌های سوفیست‌ها سرشار از مغالطه بود.

گزینه «۲»: دغدغه و هدف برخی سوفیست‌ها غلبه و پیروزی بر رقیبانشان بود.

گزینه «۴»: سوفیست‌ها برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نبودند و می‌گفتند هر کس هرچه خودش می‌فهمد همان حقیقت و واقعیت است.

(فلسفه ۱)، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸

۲۳۳- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسی)

هر دو پرسش مطرح در گزینه «۴» مربوط به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه هستند و از مبنایی‌ترین و کلی‌ترین سؤال‌ها محسوب می‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پرسش اول مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه و پرسش دوم در حیطه فلسفه‌های مضاف (فلسفه حقوق) است.

گزینه «۲»: پرسش اول در حیطه فلسفه‌های مضاف (فلسفه علوم اجتماعی) و پرسش دوم مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه است.

گزینه «۳»: پرسش اول در حیطه فلسفه‌های مضاف (فلسفه هنر) و پرسش دوم مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه است.

(فلسفه ۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۳۴- گزینه «۱»

(مبیر پیرسینلو)

فلسفه‌های مضاف میانی علوم را بررسی و تحکیم می‌کنند. آن‌چه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس نظریات در علوم قرار می‌گیرد (در خود علوم در مورد آن بحث نمی‌شود).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: کسانی که به اصالت فرد اعتقاد دارند، جامعه را چیزی بیشتر از مجموع افراد نمی‌دانند و در نتیجه برای جامعه وجود واقعی در نظر نمی‌گیرند؛ این افراد در حیطه سیاست به لیبرالیسم گرایش دارند.

گزینه «۳»: گرایش به سوسیالیسم ناشی از اعتقاد به اصالت جامعه است. دیدگاه اصالت جامعه تنها جامعه را اصیل می‌داند و منافع جمع را در نظر دارد. اما دیدگاه سومی هم مطرح است که اصالت فرد و جامعه را توأمان در نظر دارد. در این دیدگاه اگر چه افراد مختار و آزادند که راه زندگی خود را انتخاب کنند اما هر جامعه‌ای یک روح جمعی دارد که بر افرادش مؤثر است. بنابراین کسانی که به متفاوت بودن جوامع از هم معتقدند، لزوماً طرفدار اصالت جامعه نیستند. ممکن است طرفدار اصالت فرد و جامعه باشند؛ بنابراین نمی‌توان حکم قطعی داد که اینان در سیاست به سوسیالیسم گرایش دارند.

گزینه «۴»: دیدگاه‌های فیلسوفان در فلسفه، سبب پیدایش مکاتب بزرگ تربیتی شده است. برای درک بهتر هر مکتب تربیتی باید ابتدا فلسفه‌ای را که پشتوانه آن است به درستی فهمید.

(فلسفه ۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۲۳۵- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی)

شخصی که دارای استقلال در اندیشه باشد تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص. شخص مذکور در بند «الف» چون عقیده هنرمند مورد علاقه‌اش را بدون توجه به استدلال و دلیل آن می‌پذیرد، فاقد چنین استقلالی است.

گاهی افراد یک جامعه افکار و عقایدی را می‌پذیرند که پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارند، بلکه بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل بعد، به صورت یک عادت درآمده است و اکثر افراد جامعه، بدون دلیل آن‌ها را پذیرفته‌اند؛ خرافه‌هایی از قبیل «شکستن آینه شگون ندارد» نمونه‌ای از این عقاید هستند.

(فلسفه ۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۲۳۶- گزینه «۳»

(مبیر پیرسینلو)

رهایی از عادت‌های غیرمنطقی: افراد متفکر و اندیشمند این جوامع (جوامعی که عقاید و افکار غیرمنطقی دارند)، این قبیل افکار را مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند و اگر منطبق با عقل و استدلال نبود، آن‌ها را نمی‌پذیرند و تلاش می‌کنند سایر مردم را نیز به باطل بودن آن افکار آگاه کنند؛ از آن‌جا که این قبیل عقاید و افکار مورد پذیرش مردم است، در ابتدا مردم سخنان این متفکران را نمی‌پذیرند و حتی دیدگاه آن متفکران را باطل و انحرافی می‌نامند (و این امر البته باعث تحمیل هزینه‌های زیادی بر فلسفه‌ورزان می‌شود).

(مبیر پیرسینلو)

۲۴۰- گزینه ۴»

سوفیست‌ها به دلیل این که نظرات اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد بود و نتوانسته بودند تفسیر درستی از جهان ارائه دهند، به بیهوده بودن نظر ایشان حکم دادند و به تعلیم فن سخنوری تأکید کردند نه بالعکس.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» سوفیست‌ها به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند پس پیروزی برایشان تقدم داشت.

گزینه ۲» به تدریج دیدگاه دانشمندان ایونیا (زادگاه فلسفه یونانی)، آتن، پایتخت یونان را هم تحت تأثیر قرار داد و آتن به مرکز نظریات گوناگون و اختلافات فکری تبدیل شد. آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که این اندیشمندان عرضه داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بذریعۀ اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان پراکنده گردد و در نهایت به ظهور سوفیست‌ها بینجامد.

گزینه ۳» این گروه خود را سوفیست می‌خواندند پس خودشان مبدأ نام‌گذاری خود بودند.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

فلسفه یازدهم - سؤال‌های آشنا»

(کتاب آبی)

۲۴۱- گزینه ۱»

اگر انسانی از این مرحله تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبۀ دوم تفکر شده که می‌توان آن را «تفکر فلسفی» نامید. این انسان، ممکن است یک کارگر یا فیزیک‌دان یا پزشک یا دانشجو و دانش‌آموز باشد (مرتبۀ دوم تفکر به فلاسفه اختصاص ندارد)، اما همین که وارد این وادی شده و چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ برآمده، در حال تمرین تفکر فلسفی است.

(فلسفه (۱)، پیوستی فلسفه، صفحه ۵)

(کنکور خارج از کشور، ۹۹)

۲۴۲- گزینه ۲»

مسائل فلسفی را نمی‌توان از طریق حواس یا آزمایش یا جست‌وجو در طبیعت حل کرد. در این موارد، عقل می‌کوشد در خود کاوش کند و با عمل تفکر، تعقل، تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شود.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» مسائل فلسفی، از این جهت مانند مسائل ریاضی هستند؛ یعنی استفاده از میکروسکوپ و آزمایشگاه و تجربه و حواس به حل آن‌ها کمکی نمی‌کند و فقط با عملیات فکری باید به حل آن‌ها پرداخت.

گزینه ۳» انسان از آن هنگام که به صورتی جدی به این پرسش‌ها می‌پردازد و رسیدن به پاسخ آن‌ها دغدغه خاطر او می‌شود، وارد تفکر فلسفی شده است.

گزینه ۴» تفکر فلسفی اندیشیدن به مسائل اصلی زندگی است، نه امور روزمره.

(فلسفه (۱)، پیوستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۱۰)

استقلال در اندیشه: فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش را بر پایه خیالات، تبلیغات و تعصب بنا نمی‌کند. او درباره استدلال‌ها می‌اندیشد و اگر به درستی‌شان پی ببرد، آن‌ها را می‌پذیرد (طبیعتاً چنین فردی با موج‌های زودگذر در جامعه همراه نشده و اصطلاحاً جوگیر نمی‌شود).

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۲۳۷- گزینه ۴»

(الله فاضلی)

از نظر زمانی نمی‌توان برای فلسفه مانند سایر علوم آغازی تعیین نمود و ریشه‌هایی از حکمت و فلسفه هم در تمدن ایران و هم در یونان موجود بوده است؛ اما این که در کدام کشور نخست این دانش شکل گرفته است، مشخص نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» برای همه دانش‌ها از جمله فلسفه از نظر مکانی نمی‌توان آغازی تعیین کرد.

گزینه ۲» دستاوردهای فلسفی پس از تکمیل در هر دوره به دوره بعد منتقل شده‌اند، پس نمی‌توان گفت فاقد تغییر بوده‌اند.

گزینه ۳» ما با آثار باقی‌مانده دست کم به گزارشی اجمالی (نه دقیق) درباره جوامع گذشته رسیده‌ایم.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۲۳۸- گزینه ۲»

(مبیر پیرسینلو)

هراکلیتوس معتقد به تغییر و تحول دائمی جهان بود و امر ثابتی را در جهان نمی‌شناخت. از این رو جمله معروفش را بیان کرده است که «شما نمی‌توانید در یک رودخانه دو بار شنا کنید» (و بر مبنای اندیشه او هر کار دیگری هم همین‌طور است)؛ پارمنیدس برخلاف هراکلیتوس معتقد بود که هستی ثابت است و تغییر در آن راه ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» از تالس نوشته‌های باقی‌نمانده است و برخی افکار او از روی نوشته‌های فیلسوفان بعدی به دست ما رسیده است.

گزینه ۳» فیثاغورس، ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان در هم آمیخت.

گزینه ۴» از نظر هراکلیتوس وجود اعداد است که جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۳۹- گزینه ۲»

(الله فاضلی)

مفهوم عبارت صورت سوال نظریۀ وحدت اضداد هراکلیتوس را به ذهن متبادر می‌سازد. در همه ابیات به جز بیت گزینه ۲» مولانا می‌گوید اگر به اجزا بنگریم، تضادهایی می‌یابیم که راه شناخت را بر ما مسدود می‌کند، برای شناخت صحیح باید به صورت کلی به حوادث نگاه کنیم، آنگاه می‌یابیم که اضداد با یکدیگر وحدت دارند.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۴۳- گزینه «۴»

موضوع فلسفه نمی‌تواند «پدیده‌های طبیعی» باشد مگر این‌که از حیث وجودشان در نظر گرفته شوند؛ اشیا یعنی همان سنگ‌ها و فلزات و گیاهان و حیوانات و انسان‌ها و ... با آن‌که با هم در خصوصیات گوناگون فرق دارند، در یک چیز شریک‌اند و آن این است که همه «وجود دارند» و همه «هستند».

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۳)

۲۴۴- گزینه «۳»

شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاخه‌های فلسفه، رابط فلسفه اولی با رشته‌های مختلف دانش و معرفت‌اند.

گزینه «۲»: شاخه‌های فراوان که از ریشه خود، یعنی همان فلسفه اولی تغذیه می‌کند. (ریشه فلسفه همان خود فلسفه اولی است و شاخه‌ها بخشی از آن نیستند)

گزینه «۴»: مبانی و زیربنای علوم در فلسفه‌های مضاف قرار دارند و آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد. (نه برعکس).

(فلسفه (۱)، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۲۴۵- گزینه «۴»

از نظر افلاطون شناخت امری تدریجی است و اگر به صورت ناگهانی با آن مواجه شویم موفق نخواهیم بود.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۲۴۶- گزینه «۳»

نتیجه تفکر فلسفی و اندیشیدن فیلسوفانه این است که خود ما بنیان‌های فکری خود را می‌سازیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و شخصیت مستقلی کسب می‌کنیم.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۲۴۷- گزینه «۴»

از نظر هراکلیتوس هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد و هستی و وجود در حال حرکت و شدن است.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۴۸- گزینه «۱»

نخستین فیلسوفان سؤالات گوناگونی داشتند و درباره مسئله‌های مختلفی می‌اندیشیدند.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۴۹- گزینه «۲»

سوفسطائیان منادی بی‌اعتباری علم و اندیشه بودند و به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بی‌هوده دانستند.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

۲۵۰- گزینه «۳»

نخستین مجموعه‌ها یا قطعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده یا جنبه فلسفی در آن‌ها غلبه داشته، از یونان باستان به یادگار مانده است.

باید دانست که هر جا تمدنی شکل گرفته است سؤالات و اندیشه‌های فلسفی نیز کم و بیش ایجاد می‌شده است (رد گزینه «۲»). اما نخستین برجسته‌ترین آثار فلسفی موجود از یونان باستان به ما رسیده است بنابراین آن‌جا را به عنوان مهد فلسفه می‌شناسیم. به تبع این امر تالس را نخستین فیلسوف یونانی می‌دانیم (رد گزینه «۱»). پرسش عقلانی در مورد دگرگونی‌های جهان طبیعت، با این‌که پرسشی فلسفی است اما لزوماً اولین پرسش نیست. در یونان باستان ابتدا این پرسش مطرح شد و آثار مکتوبش به ما رسیده است. در سایر تمدن‌ها امکان دارد پرسش‌هایی دیگر مطرح شده باشد و به لحاظ زمانی هم از یونان قدیمی‌تر باشند، همان‌طور که برخی شواهدش در کتاب درسی ذکر شده است. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۱)

روان‌شناسی

۲۵۱- گزینه «۲»

در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، رسش یا پختگی گویند. رسش یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۲۵۲- گزینه «۳»

علی‌صدای مراقب را احساس کرده است (پس شدت محرک کافی بوده است). زیرا به آن توجه و سر خود را بلند کرده است؛ اما ادراکی صورت نگرفته است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۱)

۲۵۳- گزینه «۴»

(میدرنا توکلی)
روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، در افراد رخ می‌دهد، می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد.

سه گزینه اول به این نکته اشاره دارند که ذات بد انسان اصلاح‌پذیر نیست و این در مقام قیاس با یک ویژگی وراثتی است که انسان هم نقشی در ایجاد و تغییر آن ندارد. اما گزینه «۴» بیانگر عوامل محیطی مؤثر بر رشد است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۲۵۴- گزینه «۱»

(فرهار علی‌نژاد)
کودکان معمولاً در ۵ تا ۸ ماهگی به مهارت نشستن مستقل دست می‌یابند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۷، ۵۱ و ۵۶)

۲۵۵- گزینه «۴»

(موسا عفتی)
در دوره کودکی توجه‌گزینی به‌وجود می‌آید، ولی کودک به سادگی دچار حواس‌پرتی می‌شود. توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان‌گزینی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برای اولین بار در دوره نوجوانی تفکر فرضی شکل می‌گیرد.
گزینه «۲»: نوجوانان در نحوه به‌کارگیری توانایی‌های شناختی پختگی لازم را ندارند.

گزینه «۳»: کودکان قادر به ظرفیت‌سازی حافظه خود نیستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۲۵۶- گزینه «۳»

(میدرنا توکلی)
سبک پردازش و انتظار اوست که باعث شده است وقتی شب هنگام یک نفر را در انتهای کوچه می‌بیند، فکر کند که چاقو در دست دارد.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۲۵۷- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی)
تشریح موارد نادرست:
الف) رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات به‌دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط متنوع‌تر و رشد یافته‌تر است.

د) مهارت فراحافظه در دوره کودکی وجود ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۹، ۵۰، ۵۱ و ۵۵)

۲۵۸- گزینه «۳»

(فرهار علی‌نژاد)
در روش شهودی، عارفان و سالکان به دریافتی حقیقی و اطمینانی از هستی می‌رسند که برای خود آن‌ها حجت است، اما این معرفت را نمی‌توان به دیگری انتقال داد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تکرارپذیری و قابلیت آزمایش توسط دیگران از ویژگی‌های روش علمی است.

گزینه «۲»: استناد به سخن بزرگان و ... روشی متفاوت با روش شهودی است.

گزینه «۴»: این گزینه مربوط به روش عقلی و استدلالی است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۲۵۹- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی)
متخصصان به فرایندهایی همچون توجه، ادراک و حافظه، شناخت پایه و به انواع تفکر، شناخت عالی می‌گویند.

در گزینه «۱» به حافظه، در گزینه «۲» به استدلال، در گزینه «۳» به قضاوت (شناخت عالی) و در گزینه «۴» به تصمیم‌گیری (شناخت عالی) اشاره شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۲۶۰- گزینه «۱»

(فرهار علی‌نژاد)
اگر ۹ علامت به آزمودنی‌ها ارائه شود، آزمودنی می‌تواند حداکثر ۹ اصابت (تصمیم درست) داشته باشد و حداکثر ۶ هشدار کاذب (زیرا به‌طور کلی در ۶ مرتبه از اجرای آزمایش محرک نداریم)، در حالی که پرویز ۷ هشدار کاذب داشته که غیرممکن است.

(روان‌شناسی، احساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۷)

